

Studiu de fundamentare: *Evaluarea Impactului Social*

Iunie 2022

LISTA DE SEMNĂTURI:

COORDONATOR PRINCIPAL

Conf. dr. geogr. urb. Iuliu VESCAN

COORDONATOR SECUNDAR

Arh. Urb. Dan Florin FLORUȚ

COLECTIV DE ELABORARE

Urbanist doctor sociolog **Andreea Pene**

Sociolog economist **Simona Zărnescu**

Abrevieri și acronime

CA	Cifra de Afaceri
CAEN	Clasificarea Activităților din Economia Națională
CJC	Consiliul Județean Cluj
CNSP	Comisia Națională de Strategie și Prognoză
GAL	Grup de Acțiune Locală
GIS	Sistem de informații geografice
INS / INSSE	Institutul Național de Statistică
ONG	Organizație neguvernamentală
POR	Programul Operațional Regional
PATJ	Plan de Amenajare a Teritoriului Județean
PUG	Plan Urbanistic General
PUZ	Plan Urbanistic Zonal
PT	Proiect tehnic
SF	Studiu de fezabilitate
U.A.T.	Unitate administrativ-teritorială
UE	Uniunea Europeană
ZUF	Zonă urbană funcțională

Cuprins

1.	Delimitarea obiectivului studiat	8
2.	Analiza critică a situației existente	8
2.1.	Nivel de trai al populației	9
2.1.1.	Volumul forței de muncă	10
2.1.2.	Distribuția salariilor	16
2.1.3.	Gruparea localităților după specificul economic.....	20
2.1.4.	Indicele dezvoltării umane locale	21
2.2.	Nivel de instruire al populației	23
2.3.	Servicii de educație	25
2.3.1.	Volumul cohortei de copii.....	25
2.3.2.	Volumul persoanelor din unitățile de învățământ	26
2.3.3.	Distribuția teritorială a elevilor.....	28
2.3.4.	Rețeaua școlară din Județul Maramureș	29
2.3.5.	Volumul de cadre didactice.....	31
2.3.6.	Calitatea infrastructurii școlare	31
2.3.7.	Învățământul universitar la nivelul Județului Maramureș	32
2.4.	Sărăcie și protecție socială	32
2.4.1.	Servicii sociale.....	32
2.4.2.	Gradul de sărăcie	35
2.4.3.	Șomaj	36
2.4.4.	Alocația de stat pentru copii.....	38
2.4.5.	Populații vulnerabile la nivelul localităților din Județul Maramureș	38
2.5.	Structura fondului construit.....	42
2.5.1.	Stocul de locuințe	42
2.5.2.	Evoluția suprafeței locuibile	43
2.6.	Servicii de sănătate	45
2.6.1.	Rețeaua de unități medicale	45
2.6.2.	Personal medical	47
2.7.	Sănătatea populației.....	49

2.8.	Infrastructura sportivă și culturală.....	52
3.	Evidențierea disfuncționalităților și priorități de intervenție.....	55
3.1.	Nivel de trai și grad de sărăcie	55
3.2.	Vulnerabilitate și protecție socială	56
3.3.	Nivel de instruire al populației.....	56
3.4.	Servicii educaționale.....	57
3.5.	Fond construit.....	57
3.6.	Sănătatea populației și serviciile pentru sănătate	58
3.7.	Infrastructura sportivă și culturală	59
4.	Propuneri de eliminare sau diminuare a disfuncționalităților	60
4.1.	Ameliorarea nivelului de trai	60
4.2.	Sporirea nivelului de instruire al populației	61
4.3.	Creșterea calității serviciilor pentru educație	62
4.4.	Creșterea calității serviciile pentru sănătate	63
4.5.	Creșterea protecției sociale pentru populațiile vulnerabile.....	64
4.6.	Îmbunătățirea calității fondului construit.....	64
4.7.	Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive și culturale.....	65
5.	Proгноze, scenarii sau alternative de dezvoltare	65
5.1.	Tendențe prognozate la nivelul Județului Maramureș	65
5.2.	Scenarii de dezvoltare	67
6.	Sinteză	69
7.	Bibliografie.....	69
8.	Anexă	70
8.1.	Anexa 1 – Numărul companiilor/firmelor cu sediul în Județul Maramureș în raport cu UAT-urile 70	
8.2.	Anexa 2 – Unități de învățământ în raport cu localizarea și timpul acestora.....	75
8.3.	Anexa 3 – Unități de cazare	79
8.4.	Anexa 4 – infrastructura sportivă în unitățile de educație	83
8.5.	Anexa 5 – Cartograme	85

Lista figurilor

Figura 1. Populația activă la nivelul Județului Maramureș, ca procent din populația totală a județului. Analiză comparativă 2010-2021	10
Figura 2. Populația activă la nivelul Județului Maramureș, în raport cu cele două medii de rezidență – urban vs. rural. Analiză comparativă 2010-2021	11
Figura 3. Populația activă la nivelul Județului Maramureș, ca procent din populația totală, în raport cu cele două medii de rezidență – urban vs. rural. Analiză comparativă 2010-2021	12
Figura 4. Distribuția populației pe vârste, ca procent din populație, în raport cu cele două medii de rezidență – urban vs. rural. Analiză comparativă 2010-2021	13
Figura 5. Populația ocupată, ca procent din populația activă, la nivelul Județului Maramureș. Analiză comparativă 2010-2020	14
Figura 6. Distribuția procentuală a populației ocupate din Județul Maramureș în raport cu principalele activități CAEN ale economiei naționale. Analiză comparativă 2010-2020	15
Figura 7. Evoluția numărului de salariați, la nivelul Județului Maramureș, în perioada 2010-2020	16
Figura 8. Evoluția numărului de salariați, ca procent din populația ocupată la nivelul Județului Maramureș, în perioada 2010-2020	17
Figura 9. Distribuția procentuală a numărului de firme la nivelul Județului Maramureș, în raport cu domeniul de activitate CAEN, în anul 2020	20
Figura 10. Numărul persoanelor înscrise în unitățile de învățământ din Județul Maramureș în perioada 1992-2020	26
Figura 11. Evoluția numărului de copii înscriși în unitățile de învățământ din Județul Maramureș în funcție de tipul acestora. Perioada 2014-2020	27
Figura 12. Distribuția serviciilor sociale, în anul 2022, în funcție de regimul juridic	33
Figura 13. Distribuția serviciilor sociale, în anul 2022, în funcție de mediul de rezidență	34
Figura 14. Distribuția serviciilor sociale, în anul 2022, în funcție de locul acordării	35
Figura 15. Distribuția zonelor caracterizate de locuire precară în raport cu procentele de populație raportate la fiecare localitate	41
Figura 16. Evoluția suprafeței locuibile raportată la locuință – media județeană	43
Figura 17. Evoluția numărului de medici și asistenților medicali la nivelul Județului Maramureș	49
Figura 18. Evoluția indicelui de prevalență al bolilor din Județul Maramureș, raportat la 100 de locuitori, în perioada 2011-2016-2021	52
Figura 19. Numărul de vizitatori în muzeele din Județul Maramureș, în perioada 2011-2017-2020 ...	53

Lista tabelelor

Tabel 1. Distribuția procentuală a salariaților la nivelul Județului Maramureș. Analiza comparativă 2010-2020	19
Tabel 2. Domenii dominante la nivelul Județului Maramureș în raport cu cifra de afaceri înregistrată în anul 2020.....	21
Tabel 3. Volumul populației școlare din Județul Maramureș, în raport cu nivelul de învățământ și zona de domiciliu. Perioada 2020-2021	25
Tabel 4. Populația de elevi înscriși în învățământul profesional, în Județul Maramureș, în anul 2020	29
Tabel 5. Populația de elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv cel special), în Județul Maramureș, în anul 2020.....	31
Tabel 6. Situația statistică privind personalul încadrat în învățământ. Perioada 2020-2021	31
Tabel 7. Zone urbane cu locuire precară, la nivel de unitate administrativ-teritorială, în Județul Maramureș	39
Tabel 8. Zone rurale cu locuire precară, la nivel de unitate administrativ-teritorială, în Județul Maramureș	39
Tabel 9. Evoluția suprafeței locative în U.A.T.-urile din Județul Maramureș. Analiză comparativă 2011-2020	45
Tabel 10. Rețeaua de unități medicale publice din Județul Maramureș, în anul 2020.....	46
Tabel 11. Evoluția numărului de medici în spitale și asistenți medicali în spitale, în perioada 2011-2016-2021	50
Tabel 12. Evoluția bolilor înregistrate la cabinetele medicilor de familie din Județul Maramureș. Analiză comparativă 2011-2016-2021.....	51
Tabel 13. Numărul total al companiilor cu sediul în Județul Maramureș, în raport cu UAT-urile, la nivelul anului 2020	74
Tabel 14. Numărul și tipul unităților de învățământ din localitățile Județului Maramureș, anul școlar 2021-2022	79
Tabel 15. Numărul și tipul unităților de cazare din localitățile Județului Maramureș. Analiză comparativă 2011-2016-2021	83
Tabel 16. Infrastructura sportivă aferentă unităților de educație din localitățile Județului Maramureș, în anul 2020.....	85

Lista cartogramelor

Cartogramă 1. Distribuția procentuală a salariaților în funcție de evoluția procentuală în perioada 2010-2020	86
Cartogramă 2. Distribuția serviciilor sociale la nivelul U.A.T.-urilor din Județul Maramureș	87
Cartogramă 3. Distribuția beneficiarilor de venit minim garantat, ca procent din populația totală, la nivelul U.A.T.-urilor din Județul Maramureș.....	88
Cartogramă 4. Ierarhia zonelor rurale din Județul Maramureș în raport cu potențialul socio-economic de dezvoltare	89
Cartogramă 5. Localități cu populații aflate în zone cu locuire precară	90
Cartogramă 6. Modificarea stocului de locuințe 2011-2020.....	91
Cartogramă 7. Localizarea în teritoriu a U.A.T.-urilor care nu beneficiază de cabinete stomatologice	92
Cartogramă 8. Localizarea în teritoriu a U.A.T.-urilor care nu beneficiază de farmacii.....	93
Cartogramă 9. Distribuția spațială a localităților din Județul Maramureș în raport cu numărul persoanelor ce revin unui medic de familie	94
Cartogramă 10. Media suprafeței locuibile, la nivel de U.A.T., în anul 2020	95

1. Delimitarea obiectivului studiat

Studiul de impact social reprezintă o componentă extrem de importantă pentru Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Maramureș, accesul populației la diversele resurse din teritoriu, raportat la fiecare U.A.T., constituind baza de fundamentare a politicilor teritoriale. Bunăstarea populației reprezintă un obiectiv fundamental al politicilor respective. Analiza impactului social este utilă în fundamentarea proiectării Planului de Amenajare a Teritoriului Județean Maramureș, identificarea resurselor și mecanismelor sociale de implementare și evaluarea consecințelor sociale ale realizării soluțiilor propuse.

La elaborarea documentației au fost utilizate limitele unităților administrativ-teritoriale disponibile în geoportalul Infrastructurii naționale pentru informații spațiale (INIS), gestionat de către Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară, conform Ordinului nr. 233/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism. Analiza de impact social a folosit date din surse oficiale, respectiv Institutul Național de statistică, Baza de date TEMPO online pentru Fișa localității și Direcția Județeană de Statistică Maramureș pentru recensămintele populației.

În cadrul analizei impactului social au fost evaluate evoluția nivelului de trai al populației, nivelului de instruire, serviciilor de educație, precum și nivelul de sărăcie și protecție socială, structura fondului construit existent sau accesul la serviciile de sănătate. Au fost determinați o serie de indicatori demografici și sociali, reprezentați totodată la nivel spațial. De asemenea, au fost evidențiate disfuncționalitățile și prioritățile de intervenție, respectiv disparitățile sociale intra-județene, prioritățile de intervenție legate de potențialul demografic și resursele umane. Pe baza analizei au fost realizate propuneri de eliminare și diminuare a disfuncționalităților, luând în considerare totodată prognoza populației.

Teritoriul Județului Maramureș este constituit dintr-un mozaic de unități administrativ-teritoriale (UAT) cu caracteristici socio-demografice variate, atât la nivelul gradientului rural-urban, dar și sub aspectul poziției geografice, mai ales prin raportarea la centrele urbane importante – Municipiul Baia Mare și Municipiul Sighetu Marmăției. Analiza impactului social a surprins această diversitate a contextului social prin indicatorii determinați și valorificați în analiză.

Limitările analizei sunt legate de disponibilitatea și acuratețea datelor din surse oficiale utilizate, acestea surprinzând caracteristici complexe, cu dinamică rapidă.

2. Analiza critică a situației existente

Județul Maramureș are o suprafață totală de 6 304 km², fiind al treilea ca mărime la nivel regional (Macroregiunea Unu – Regiunea Nord-Vest) după Județele Cluj și Bihor și pe locul al XVI-lea la nivel național (*incluzând în acest clasament și Municipiul București*).

Din perspectiva structurii sale, Județul Maramureș are în componență un număr de 76 de U.A.T.-uri (Unități Administrativ Teritoriale), distribuite după cum urmează: **2 municipii, 11 orașe și 63 de comune.**

Din perspectiva populației stabile, cu o populație totală de 515 971 locuitori (dintre care 50,81% de sex feminin și 49,19% de sex masculin), Județul Maramureș prezintă o densitate la nivel Județean de 81,85 locuitori/km² și o vârstă medie a populației de 41,3 ani (41,4 ani în mediul urban și 41 ani în mediul rural¹). Din perspectiva proceselor înregistrate la nivel județean, se remarcă o scădere constantă a numărului de locuitori, atât în mediul rural cât și în mediul urban. Dacă în anul 2010, la nivelul Județului Maramureș erau înregistrate 533 699 persoane, în anul 2021, așa cum am precizat anterior, județul dispune doar de 515 971 locuitori (reprezentând 96,68% din totalul populației din 2010). Din perspectiva migrației populației generale, remarcăm faptul că la nivelul anului 2004 s-a produs cea mai mare schimbare în raportul locuitorilor din mediile urban-rural.

2.1. Nivel de trai al populației

În cadrul programului PNDR, Academia de Studii Economice din București a realizat, în perioada 2014-2020, studiul privind *Stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare al zonelor rurale* din România. Scopul principal al acestui studiu a fost *furnizarea premiselor teoretice și practice pentru implementarea unor politici de dezvoltare rurală și fundamentarea pe termen mediu și lung a măsurilor de sprijin al comunelor* (Guvernul României, 2015). Raportul întocmit de către ASE București și asumat de Guvernul României, calculează și descrie, deci, potențialul de dezvoltare pentru zonele rurale din țara noastră, indiferent de zonele în care se găsesc. Astfel, în baza a cinci indicatori, a fost stabilit potențialul de dezvoltare socio-economică pentru fiecare dintre comunele din România. Cei cinci indicatori în baza cărora s-a realizat ierarhia menționată anterior au fost:

- potențialul endogen (numărul de locuitori, suprafața agricolă, numărul de animale, suprafața forestieră, patrimonial cultural);
- caracteristicile fizico-geografice (altitudinea medie, densitatea fragmentării, suprafața siturilor de importanță comunitară, ponderea suprafeței forestiere în suprafața UAT);
- capitalul uman (densitatea populației, ponderea populației de 15-64 ani în totalul populației, ponderea populației cu studii medii, numărul de medici/1000 locuitori, nr elevi/cadru didactic, ponderea populației care utilizează internetul cu vârsta peste 6 ani);
- activități economice (numărul sosiri în unit. turist, nr agenți economici/1000 locuitori, nr angajați în IMM, AF și PFA/1000 loc), număr unități de cazare, ponderea exploatațiilor de peste 5 ha în total expl, ponderea populației ocupate în sectorul secundar și terțiar în totalul populației ocupate);

¹ Institutul Național de Statistică, baza de date TEMPO, 2021

- echipare tehnico-edilitară (ponderea locuințelor alimentate cu apă din rețeaua publică, ponderea locuințelor racordate la canalizare, ponderea locuințelor racordate la rețeaua de gaze, densitatea rețelei de drumuri publice)

Metoda utilizată în calculul indicatorilor, descrisă în cadrul raportului prezentat, a fost cea a “intervalului determinat de abaterea intercuartilică” (Guvernul României, 2015), rezultând totuși anumite valori extreme. Lucrarea menționează faptul că, din dorința de a oferi cât mai multor comune șansa obținerii unor valori cât mai ridicate (deci de a prezenta un potențial de dezvoltare cât mai mare), s-a evitat eliminarea outlierilor. “Totuși, pentru a Evita un impact “dăunător” asupra scorului comunelor am aplicat o transformare asupra datelor pentru a atenua diferențele majore din punct de vedere al distribuției valorilor. Astfel pentru indicatorii cu valorile extreme și pentru cei ale căror valori se întind pe o plajă extrem de mare (ex: altitudinea medie, numărul de sosiri, numărul de unități de cazare, etc.) s-a folosit transformarea $y_i = (y_i - \min) \cdot 1/3$ ” (Guvernul României, 2015).

Potențialul socio-economic al zonelor rurale din România arată o distribuție peponderentă a comunelor cu potențial ridicat, marcate în figura prezentată mai jos ca “selectate”, în partea central și vestică a țării, precum și în zona Dobrogei. Se remarcă faptul că cele mai defavorizate zone rurale din România sunt concentrate în partea Estică (regiunea Nord-Est) și partea Sudică (regiunea Sud-Vest), cu precădere. Regiunile Sudică și Sud-Estică sunt divizate, ambele având atât zone cu concentrare mare de potențial socio-economic, cât și zone cu concentrare mare de comune cu un potențial scăzut din punct de vedere socio-economic.

2.1.1. Volumul forței de muncă

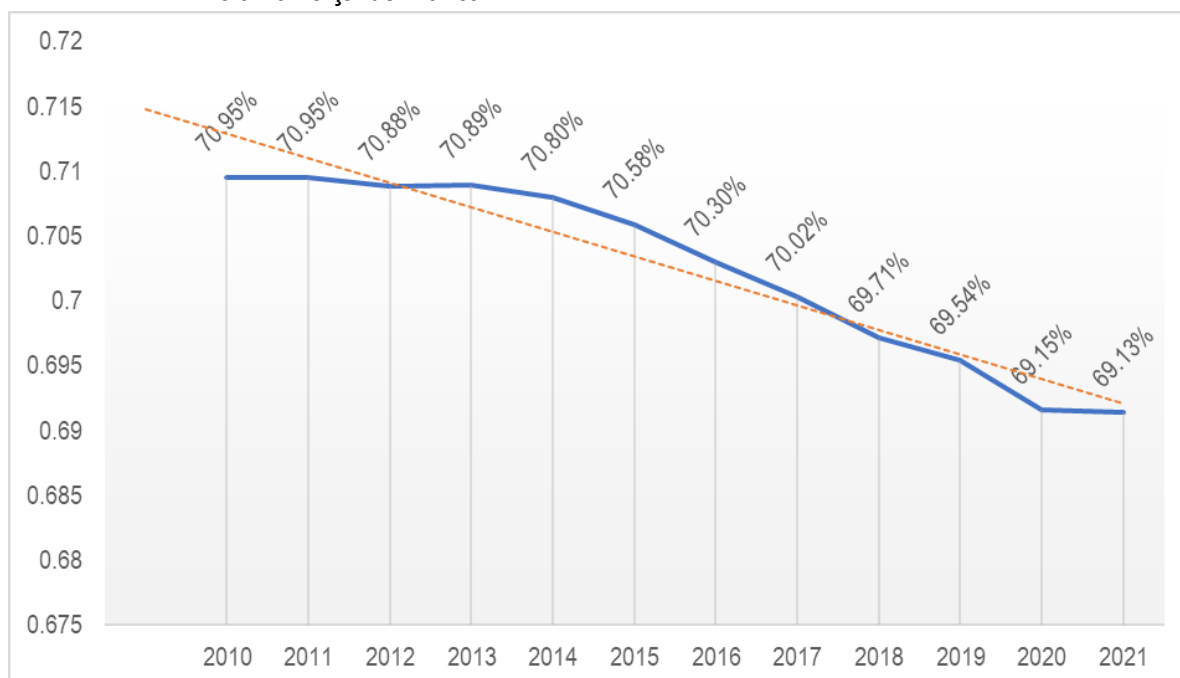

Figura 1. Populația activă la nivelul Județului Maramureș, ca procent din populația totală a județului. Analiză comparativă 2010-2021

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Populația activă la nivelul Județului Maramureș este în scădere procentuală în perioada 2010-2021. Astfel, dacă în anul 2010, populația activă din Județul Maramureș reprezenta 70,95% din totalul populației, în anul 2021 acest procent se găsește la valoarea de 69,13%, indicând un proces accentuat de îmbătrânire demografică, fapt confirmat și de creșterea mediei de vârstă de la 38,1 ani (în 2010, la nivelul județului Maramureș) la 41,3 ani (în 2021, la nivelul județului Maramureș).

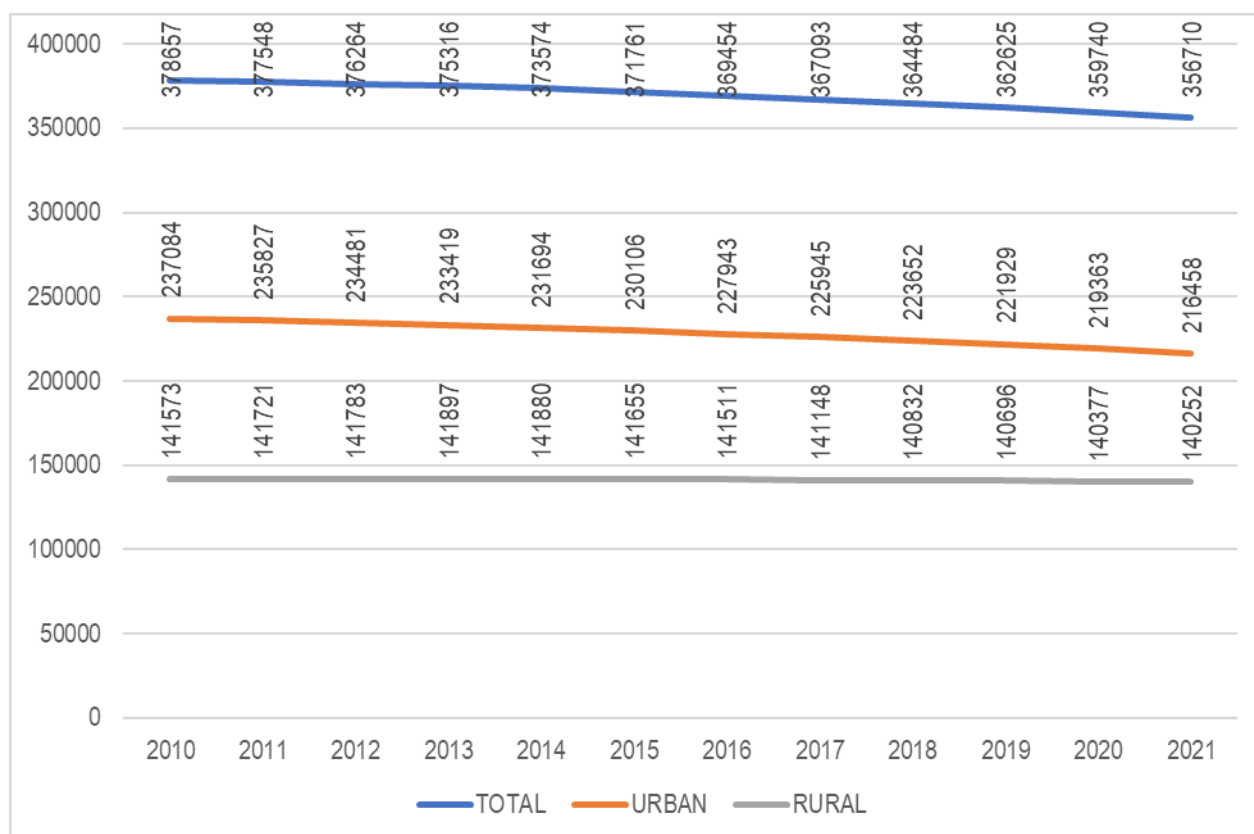

Figura 2. Populația activă la nivelul Județului Maramureș, în raport cu cele două medii de rezidență – urban vs. rural. Analiză comparativă 2010-2021

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Date privind volumul populației active în raport cu mediile de rezidență (*urban-rural*) indică o îmbătrânire a populației mai accentuată în mediul rural față de mediul urban. Dacă valorile populației active rămân relativ constante pe parcursul perioadei 2010-2021, populația activă din mediul urban înregistrează pierderi de populație activă de aproximativ 20,6 mii de persoane. Cu toate acestea, din **Figura 2**, prezentată anterior, se remarcă faptul că populația activă este mai degrabă concentrată în mediul urban decât în mediul rural, valorile fiind constant mai ridicate în cazul mediului urban de rezidență, de-a lungul perioadei 2010-2021.

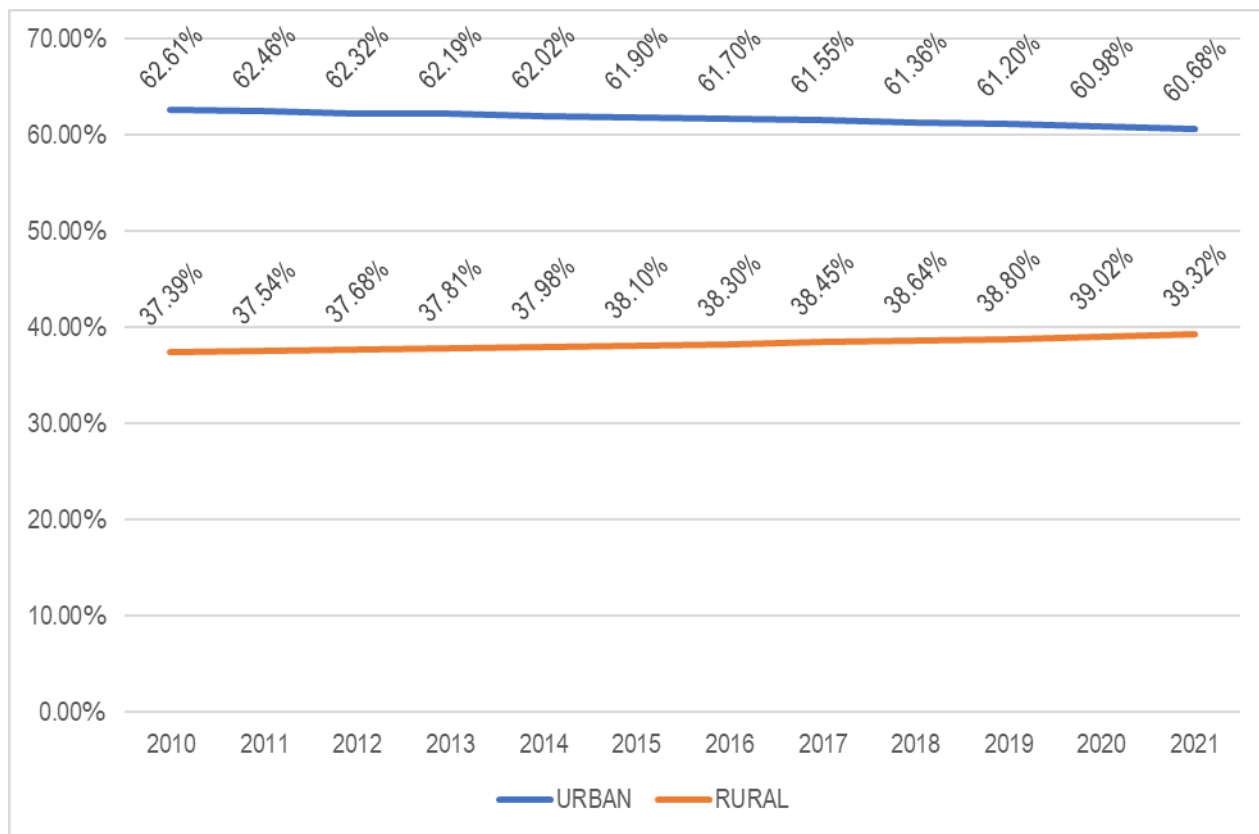

Figura 3. Populația activă la nivelul Județului Maramureș, ca procent din populația totală, în raport cu cele două medii de rezidență – urban vs. rural. Analiză comparativă 2010-2021

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Din perspectivă procentuală, populația activă din Județul Maramureș în anul 2010 este distribuită astfel: 62,61% în mediul urban și 37,39% în mediul rural. Prin comparație, populația din Județul Maramureș era repartizată, la momentul 2010, după cum urmează: 60,49% în urban și 39,51% în rural. În anul 2021, populația activă din județul Maramureș este distribuită 60,68% în mediul urban și 39,32% în mediul rural. În același timp, la nivelul anului 2021, populația totală a județului se distribuie în procent de 59,83% în urban și 40,17% în rural. Se remarcă, deci, o creștere a procentului de locuitori din mediul rural față de mediul urban, în perioada analizată, 2010-2021. Totodată, se remarcă și o creștere a procentului de locuitori din grupa de vârstă activă, 15-64 ani, în mediul rural, indicând probabil o atractivitate ridicată a acestui mediu de rezidență.

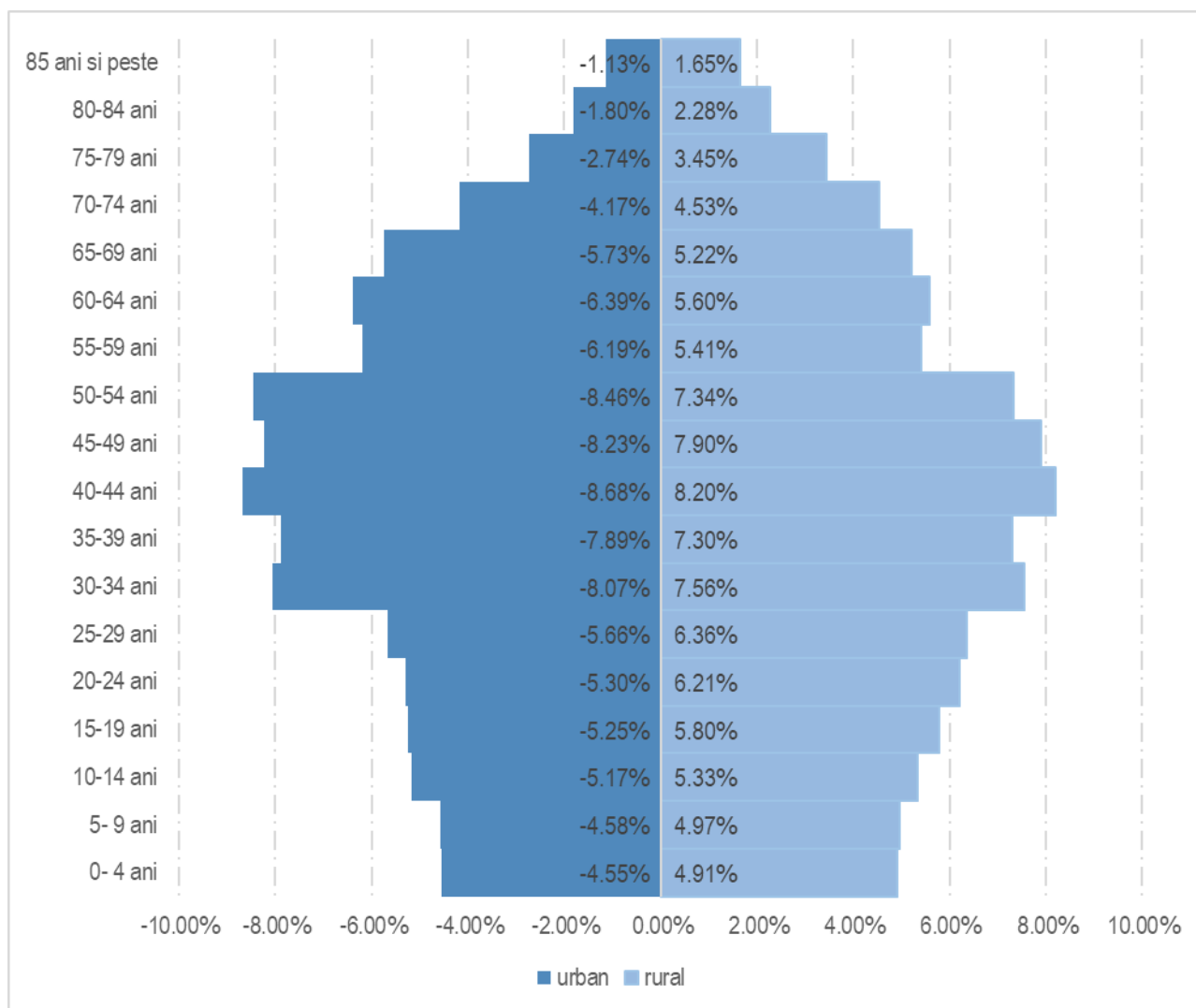

Figura 4. Distribuția populației pe vârste, ca procent din populație, în raport cu cele două medii de rezidență – urban vs. rural. Analiză comparativă 2010-2021

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Analiza distribuției pe vârste în raport cu mediul de rezidență indică un volum simțitor mai mare de populație, din perspectivă procentuală, în categoria 30-54 ani, în mediul urban față de mediul rural. Totodată, categoria de vârstă de peste 74 de ani este mai bine reprezentată, din punct de vedere procentual, în mediul rural.

Categoria de vârstă tânără, cu vârstă de până în 14 ani, se găsește reprezentată similar, din perspectivă procentuală, atât în mediul rural cât și în urban, însă categoria 15-29 de ani pare mai accentuată, ca volum de populație, în mediul rural față de mediul urban.

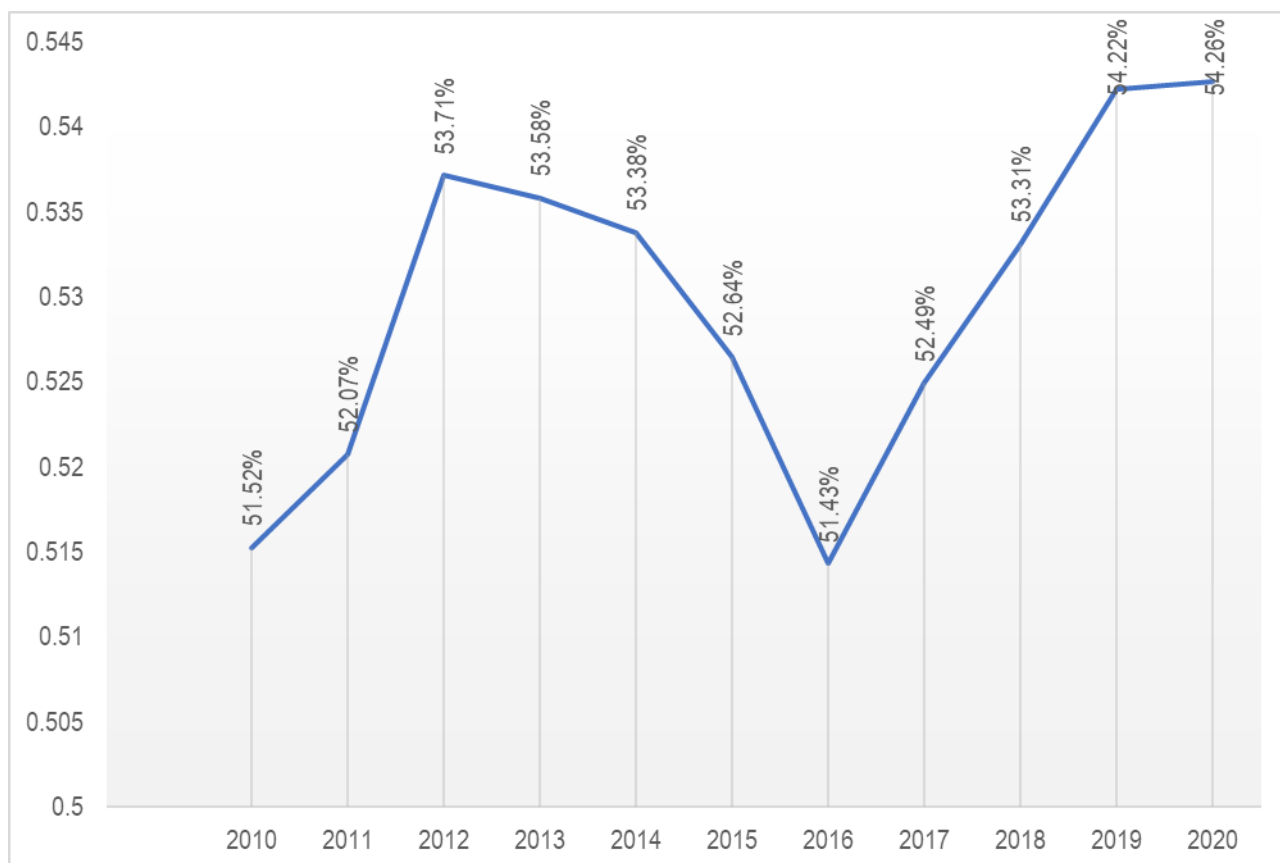

Figura 5. Populația ocupată, ca procent din populația activă, la nivelul Județului Maramureș. Analiză comparativă 2010-2020

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Populația ocupată din Județul Maramureș, ca procent din populația activă, indică o creștere rapidă în perioada 2016-2020. Așa cum se remarcă în figura prezentată anterior, procentul de populație ocupată în raport cu populația activă a crescut de la 51,43% în anul 2016, la 54,26% în anul 2020. De altfel, acesta este și cel mai mare procent înregistrat în perioada recentă a ultimilor 10 ani.

Din perspectiva valorilor brute înregistrate, Institutul Național de Statistică menționează faptul că volumul de populație ocupată a crescut de la valoarea de 190,00 mii persoane în anul 2016 la 195,2 mii persoane în anul 2020. În perioada de referință 2010-2020, cea mai mare valoare brută a numărului de persoane ocupate din Județul Maramureș a fost înregistrată în anul 2012, când sunt menționate 202,1 mii persoane ocupate (dintr-un total de 376,3 mii persoane active).

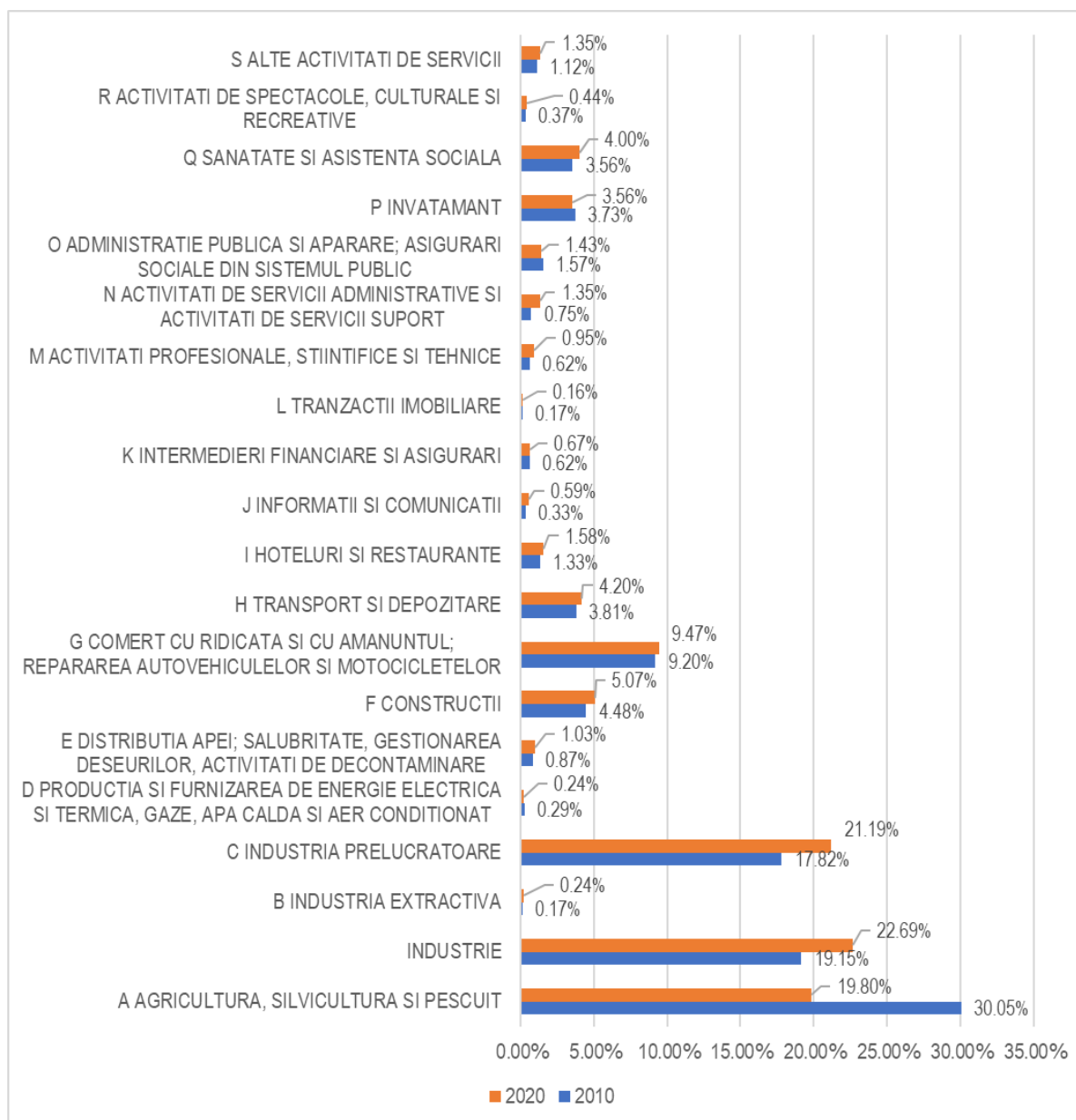

Figura 6. Distribuția procentuală a populației ocupate din Județul Maramureș în raport cu principalele activități CAEN ale economiei naționale. Analiză comparativă 2010-2020

Sursa: INS, Baza de date TEMPO

În raport cu principalele activități CAEN ale economiei naționale, analiza distribuției populației ocupate pentru anii de referință 2010 și 2020, indică o scădere semnificativă a procentului de populație ocupată în domeniul **agricultură, silvicultură și pescuit** (de la 30,05% în 2010 la 19,80% în 2020), fiind observată totodată o creștere procentuală a populației ocupate din domeniile **industrie** (de la 19,15% în anul 2010 la 22,69% în anul 2020) și **industria prelucrătoare** (de la 17,82% în 2010 la 21,19% în 2020). Alte domenii în care procentul de populație ocupată a crescut, în perioada de referință 2010-2020, sunt: **construcții, comerț cu ridicata și cu amănuntul, transport și depozitare, hoteluri și**

restaurante, servicii administrative, activități profesionale științifice și tehnice, sănătate și asistență socială.

2.1.2. Distribuția salariaților

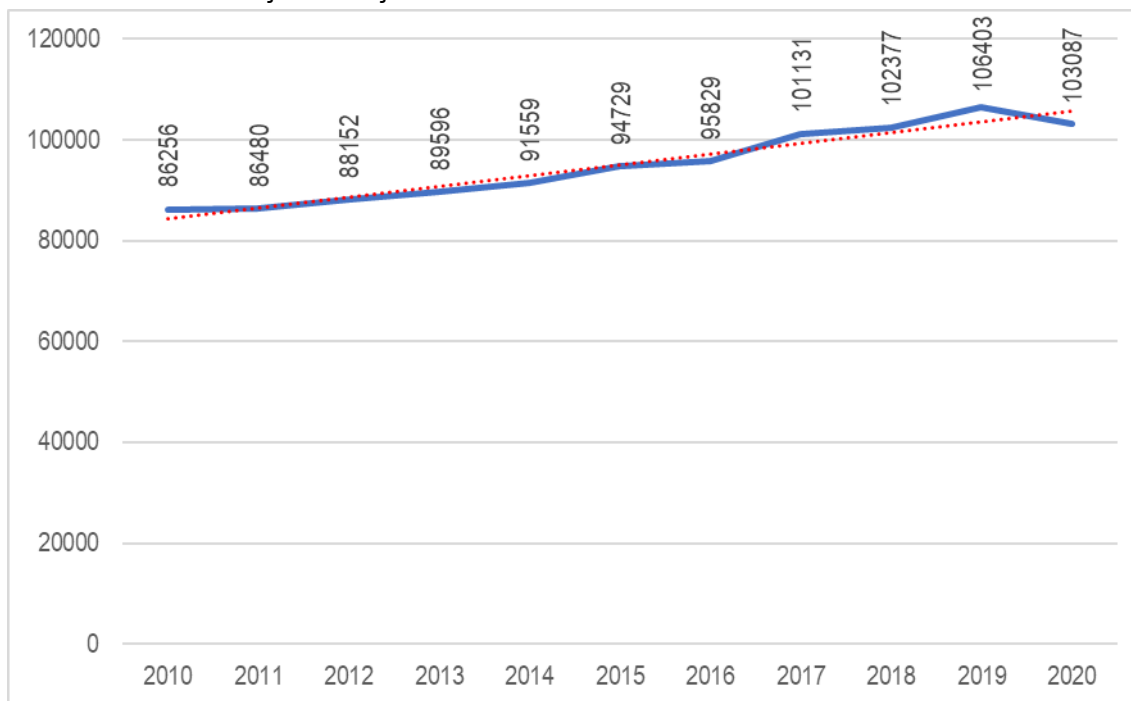

Figura 7. Evoluția numărului de salariați, la nivelul Județului Maramureș, în perioada 2010-2020

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Pentru perioada 2010-2020, se remarcă în figura prezentată anterior, numărul de salariați se găsește pe o pantă ascendentă, crescând de la 86 256 persoane salariate în anul 2010, la 103 087 persoane salariate în anul 2020, la nivelul Județului Maramureș. Cel mai mare număr de salariați din Județul Maramureș a fost înregistrat în anul 2019, atunci fiind raportate 106 403 persoane salariate.

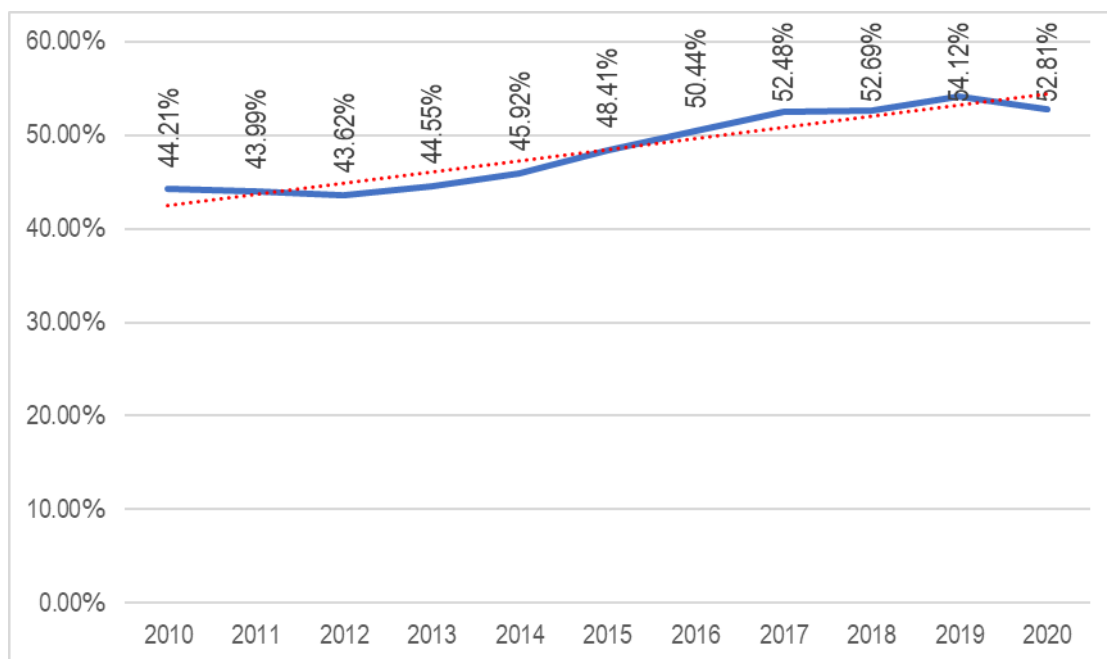

Figura 8. Evoluția numărului de salariați, ca procent din populația ocupată la nivelul Județului Maramureș, în perioada 2010-2020

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Din punct de vedere procentual, numărul de salariați, definit în figura anterioară ca procent din populația ocupată, crește aproape constant în perioada 2010-2020. Astfel, dacă în anul 2010, persoanele salariate reprezentau 44,21% din totalul populației ocupate, în anul 2020, acestea reprezintă 52,81% din totalul persoanelor ocupate. Și în acest caz, se remarcă, cel mai mare procent de persoane salariate este înregistrat în anul 2019, când reprezentau 54,12% din totalul persoanelor ocupate la nivelul județului Maramureș.

	2010	2020
MUNICIPIUL BAIA MARE	55.45%	51.44%
MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	13.51%	9.69%
ORAS BAIA SPRIE	2.37%	2.73%
ORAS BORSA	2.75%	3.83%
ORAS CAVNIC	0.61%	0.53%
ORAS DRAGOMIRESTI	0.25%	0.18%
ORAS SALISTEA DE SUS	0.19%	0.29%
ORAS SEINI	1.37%	1.28%
ORAS SOMCUTA MARE	0.90%	0.67%
ORAS TARGU LAPUS	2.73%	2.92%
ORAS TAUTII-MAGHERAUS	1.16%	2.32%
ORAS ULMENI	0.69%	0.76%
ORAS VISEU DE SUS	2.78%	2.86%
ARDUSAT	0.21%	0.16%

ARINIS	0.15%	0.16%
ASUAJU DE SUS	0.08%	0.08%
BAITA DE SUB CODRU	0.16%	0.14%
BAIUT	0.22%	0.12%
BARSANA	0.29%	0.58%
BASESTI	0.11%	0.07%
BICAZ	0.09%	0.05%
BISTRA	0.29%	0.13%
BOCICOIU MARE	0.16%	0.24%
BOGDAN VODA	0.14%	0.12%
BOIU MARE	0.13%	0.14%
BOTIZA	0.13%	0.13%
BUDESTI	0.16%	0.21%
CALINESTI	0.19%	0.30%
CAMPULUNG LA TISA	0.19%	0.16%
CERNESTI	0.21%	0.16%
CICARLAU	0.31%	0.92%
COAS	0.08%	0.09%
COLTAU	0.15%	0.37%
COPALNIC-MANASTUR	0.29%	0.32%
COROIENI	0.17%	0.31%
CUPSENI	0.11%	0.12%
DESESTI	0.21%	0.15%
DUMBRAVITA	0.40%	2.17%
FARCASA	2.44%	2.81%
GARDANI	0.11%	0.10%
GIULESTI	0.19%	0.22%
GROSI	0.22%	0.50%
GROSII TIBLESULUI	0.13%	0.16%
IEUD	0.14%	0.20%
LAPUS	0.18%	0.25%
LEORDINA	0.12%	0.14%
MIRESU MARE	0.26%	0.28%
MOISEI	0.43%	0.70%
OARTA DE JOS	0.06%	0.07%
OCNA SUGATAG	0.36%	0.31%
ONCESTI	0.12%	0.20%
PETROVA	0.16%	0.20%
POIENILE DE SUB MUNTE	0.40%	0.36%
POIENILE IZEI	0.04%	0.05%
RECEA	1.64%	2.05%

REMETEA CHIOARULUI	0.10%	0.16%
REMETI	0.13%	0.11%
REPEDEA	0.23%	0.24%
RONA DE JOS	0.07%	0.09%
RONA DE SUS	0.21%	0.25%
ROZAVLEA	0.11%	0.15%
RUSCOVA	0.18%	0.22%
SACALASENI	0.14%	0.26%
SACEL	0.11%	0.15%
SALSIG	0.12%	0.15%
SAPANTA	0.13%	0.12%
SARASAU	0.23%	0.23%
SATULUNG	0.42%	0.60%
SIEU	0.12%	0.16%
SISESTI	0.20%	0.29%
STRAMTURA	0.12%	0.13%
SUCIU DE SUS	0.17%	0.29%
VADU IZEI	0.21%	0.32%
VALEA CHIOARULUI	0.19%	0.17%
VIMA MICA	0.10%	0.06%
WISEU DE JOS	0.32%	0.32%

Tabel 1. Distribuția procentuală a salariaților la nivelul Județului Maramureș. Analiza comparativă 2010-2020

Sursa. INS, Baza de date TEMPO

Distribuția salariaților în raport cu localitățile componente ale județului Maramureș (76 de U.A.T.-uri dintre care 2 municipii, 11 orașe și 63 de comune) indică faptul că cea mai mare parte a salariaților se găsește, desigur, în municipiul reședință de județ, Baia Mare. Din punct de vedere procentual, acesta adăpostea, în anul 2010, 55,45% din totalul salariaților din Județul Maramureș. În prezent, la nivelul anului 2020, procentul acesta a scăzut, necoborând însă sub 50% (mai exact, procentul este de 51,44% din totalul salariaților din Județ). Pe locul al doilea din perspectiva procentului de salariați se găsește cel de-al doilea municipiu al Județului Maramureș, Sighetul Marmăției. Această localitate adăpostea, în anul 2010, 13,51% din totalul salariaților, în timp ce în anul 2020, procentul acestora se găsește la valoarea de 9,69%, adică cu 3,82% mai puțin.

Creșteri procentuale semnificative, în ceea ce privește salariații la nivelul Județului Maramureș au fost înregistrate în localitățile **Dumbăvița** (o creștere de la 0,4% în 2010 la 2,17% în 2020), **Orașul Tautii-Magheraus** (o creștere de la 1,16% în anul 2010 la 2,32% în anul 2020) și **Orașul Borșa** (o creștere de la 2,75% în anul 2010 la 3,83% în anul 2020). **Detalii cu privire la distribuția localităților în raport cu modificările suferite în perioada 2010-2020 pot fi observate în Cartogramă 1, prezentată ca anexă a acestui studiu.** Astfel, creșterile salariale cele mai ridicate se observă în zonele din proximitatea celor două municipii, în special în zona Municipiului Baia Mare. În cazul zonei de influență a Municipiului Sighetu Marmăției, creșteri procentuale ale numărului de angajați se observă mai degrabă în zona sud-estică.

2.1.3. Gruparea localităților după specificul economic

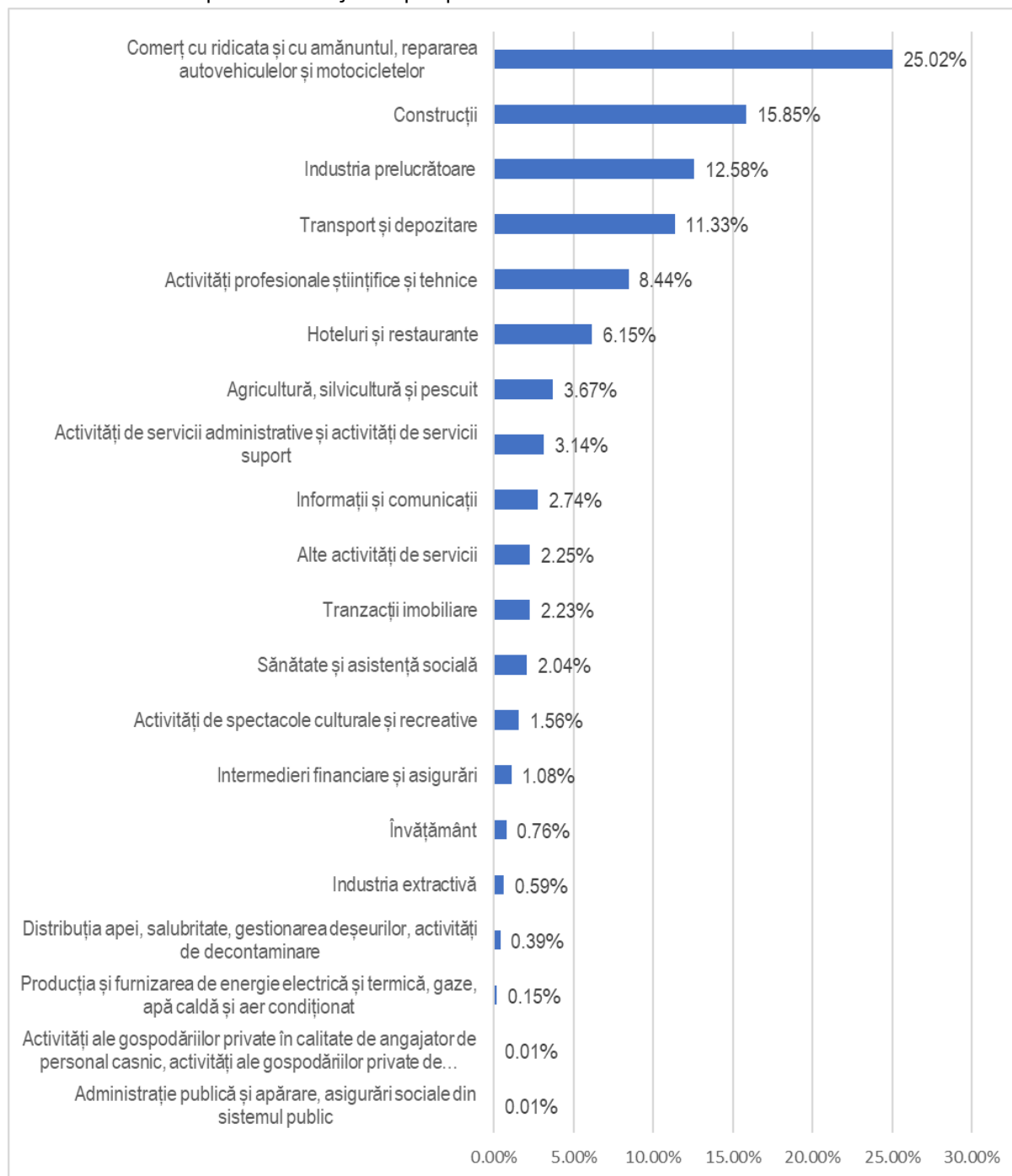

Figura 9. Distribuția procentuală a numărului de firme la nivelul Județului Maramureș, în raport cu domeniul de activitate CAEN, în anul 2020

Sursa. Listafirme.ro

Așa cum se observă în figura prezentată mai sus, la nivelul Județului Maramureș, cel mai mare procent, reprezentând aproximativ un sfert din totalul numărului de firme, aparține domeniului CAEN **Comerț cu**

ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor. Următorul domeniu dominant din punct de vedere procentual este cel al **construcțiilor**. Acestea reprezintă 15,85% din totalul firmelor din Județul Maramureș. Alte domenii dominante în acest județ sunt **industria prelucrătoare** (12,58%), **transport și depozitare** (11,33%) sau **activități profesionale, științifice și tehnice** (8,44%).

Domenii CAEN	Cifra de afaceri
Industria prelucrătoare	8477739576
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor	5440576911
Construcții	1865562549
Transport și depozitare	1404638818
Activități profesionale științifice și tehnice	415933839
Agricultură, silvicultură și pescuit	361367213
Hoteluri și restaurante	274384862
Informații și comunicații	273804170
Intermedieri financiare și asigurări	215538702
Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	205109801
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	179887020
Tranzacții imobiliare	121966933
Sănătate și asistență socială	119329390
Industria extractivă	101138563
Alte activități de servicii	48871825
Activități de spectacole culturale și recreative	45563271
Învățământ	9063624
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	1845616
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	287069
Activități ale gospodăriilor private în calitate de angajator de personal casnic, activități ale gospodăriilor private de producere de bunuri și servicii destinate consumului propriu	22502

Tabel 2. Domenii dominante la nivelul Județului Maramureș în raport cu cifra de afaceri înregistrată în anul 2020

Sursa. Listafirme.ro

În raport cu cifra de afaceri înregistrată la nivelul județului Maramureș, pe locul I se găsește domeniul **industriei prelucrătoare**, având o cifră de afaceri declarată la valoarea de 8 477 739 576 lei, fiind urmat de **comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor**, cu o cifră de afaceri de 5 440 576 911 lei în anul 2020.

2.1.4. Indicele dezvoltării umane locale

Indicele dezvoltării umane locale este o interpretare statistică adaptată contextului național de către **Dumitru Sandu (2013)** a **Indicelui Dezvoltării Umane (HDI) propus de către Amartya Sen** (Sen, 2001). În contrapondere la familiile de indici bazate pe Produsul Intern Brut, conceptul inițial al

dezvoltării umane a fost o aproximare economică mai nuanțată a inegalităților sociale, la scară națională.

A primit o primă formă statistică în 1990 când Sen (2001), alături de economiștii Gustav Ranis și Meghnad Desai, l-au adaptat pentru Programul de Dezvoltare al Națiunilor Unite. În 2010 indicele a primit o a doua formă numită Indice al Dezvoltării Umane Ajustat la Inegalități (IHDI). Dacă prima formă de calcul este un indice al potențialului dezvoltării umane prin estimarea stocurilor de educație existente și a unei proporții mai mari de persoane tinere în populație, a doua formulă de calcul **măsoară dezvoltarea actuală umană, adică este mult mai sensibilă la diferențele de resurse real existente între diferite zone ale lumii.**

Metodologia lui Dumitru Sandu este mai aproape de prima formă a indicelui, de vreme ce nu folosește informații despre diferențele actuale de venit ale gospodăriilor, precum în metodologia CASPIS (2004), ci doar aproximează diferențele de consum la nivel de localitate. Clasificarea propusă de Dumitru Sandu este o măsură continuă între 0 (dezvoltare foarte mică) și 100 (dezvoltare comprehensivă), împărțită ulterior în mai multe categorii. Dumitru Sandu a făcut un prim calcul în 2011 (când a propus șase categorii de dezvoltare) și ulterior a rafinat metoda în 2014 (când a propus șapte categorii de dezvoltare) în cadrul unui raport tehnic pentru Banca Mondială.

Dumitru Sandu a definit **patru forme ale capitalului comunitar**, după cum urmează:

- **Uman** – nivelul mediu de educație
- **Starea de sănătate** – vârsta medie a populației adulte de 18 ani și peste
- **Vital** – speranța de viață la naștere
- **Material – privat** – număr de mașini la 1000 de locuitori și suprafața medie utilă într-o locuință;
public – consumul de gaz pe locuitor

Indicele este estimat la nivel de localitate inferioară (nivel de sat) și nu acoperă localitățile urbane de mărime mare. Însă indicele poate fi calculat și la nivel de localitate superioară (nivel de comună) prin medie ponderată cu mărimea localității.

În anul 2021, Dumitru Sandu publică lucrarea „Actualizarea indicelui dezvoltării umane locale: de ce, cum și cu ce rezultate”, argumentând necesitatea adaptării IDLU la condițiile actuale de trai și stil de viață, în raport cu IDLU anterior, calculat pe baza datelor din perioada 2009-2011. Astfel, Sandu propune IDLU2018, utilizând ca **forme ale capitalului comunitar următoarele:**

- **Uman** – indice de conectare la internet la 100 locuitori din localitate
- **Material** – suprafață locuibilă pe locuință, medie de consum gaze de uz casnic pe locuință, taxe pe venituri impozabile pe locuitor
- **Starea de sănătate** – rata standardizată a mortalității estimată prin metoda indirectă

În cadrul prezentului studiu sunt prezentați Indicii Dezvoltării Umane Locale pentru anul 2018, urmați fiind de descrieri ai evoluției indicatorilor pentru anul 2020. Astfel, **Județul Maramureș este considerat, la nivelul anului 2018, ca având un nivel mediu de dezvoltare în raport cu celelalte județe ale țării. IDLU pentru comunele depărtate de orașele mari, în acest caz, este de 49, în timp ce IDLU pentru**

comunele din proximitatea orașelor mari este 51. Orașele mari cu mai puțin de 100 000 locuitori prezintă un IDLU de 56 iar orașele cu peste 100 000 de locuitori prezintă un IDLU de 67.

În continuare sunt prezentate componentele dezvoltării umane, calculate la nivelul anului 2018, pentru Județul Maramureș.

- Rata standardizată a mortalității în județul Maramureș, la nivelul anului 2018, este de 48
- Conectarea la internet în județul Maramureș are o valoare de 61
- Capitalul material în județul Maramureș are o valoare de 58²

2.2. Nivel de instruire al populației

Problema abandonului școlar este una foarte gravă, dat fiind că aceasta generează alte fenomene negative precum **șomajul, sărăcia, excluziunea socială** sau **probleme de sănătate**. Rata abandonului școlar pentru **învățământul primar și gimnazial**, la nivelul Macroregiunii UNU, din care face parte și Județul Maramureș, este de 1,5 în anul 2019, fiind în scădere față de anul 2016, când rata era estimată la 2,1. Practic, în anul 2019, 1,5% din totalul copiilor înscriși în anul școlar respectiv abandonau studiile. În ceea ce privește ratele pe regiuni, se remarcă faptul că Regiunea Nord-Vest are o rată cu mult mai redusă de abandon școlar decât Macroregiunea din care face parte. Astfel, rata de abandon școlar la nivelul anului 2019 în Regiunea Nord-Vest este de 1,1. În același timp, rata de abandon școlar la nivelul Județului Maramureș este puțin mai ridicată decât cea a regiunii, ea fiind la valoarea de 1,2.

Niveluri de educatie	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare si judete	2011	2016	2019
Invatamant primar si gimnazial	MACROREGIUNEA UNU	2	2,1	1,5
	Regiunea NORD-VEST	1,5	1,7	1,1
	Maramures	1,4	2,6	1,2
Invatamantul secundar ciclul 2 (liceal si profesional)	MACROREGIUNEA UNU	3,9	2,9	2,2
	Regiunea NORD-VEST	3,8	2,4	1,8
	Maramures	4,4	2,3	2,2
Invatamant postliceal si de maistri	MACROREGIUNEA UNU	5,2	11,6	9,3
	Regiunea NORD-VEST	4,9	10,8	9,9
	Maramures	1,6	7,4	8,8

Tabel 3. Rata abandonului școlar, pe niveluri de educație, în Județul Maramureș. Analiză comparativă 2011-2016-2019

Sursa. INS, baza de date Tempo

Dacă învățământul primar și gimnazial înregistra o evoluție din perspectiva ratei de abandon școlar, aceasta fiind mai mică decât media macroregiunii și doar cu puțin mai ridicată decât media regiunii, la nivelul liceal și profesional, comparativ cu anul 2011, atât macroregiunea cât și regiunea și județul Maramureș în sine au înregistrat progrese mari. La nivelul Macroregiunii UNU, rata de abandon la

² Dumitru Sandu, sursa: https://media.dcnews.ro/other/202107/unde-se-traieste-cel-mai-bine-in-romania--sociologul-dumitru-sandu-am-facut-o-lista-cu-localitatile_94365900.pdf

nivelul acesta de învățământ era, în anul 2011, de 3,9, în timp ce în anul 2019 această rată se găsește la valoarea de 2,2. Aceeași rată de abandon este întâlnită și la nivelul Județului Maramureș. Și de această dată rata de abandon la nivelul Regiunii Nord-Vest este mai scăzută, ea fiind în anul 2019 de 1,8.

Învățământul postliceal și de maiștri suferă, din perspectiva comparației 2011-2019, **transformări negative majore din perspectiva abandonului școlar**. Astfel, dacă la nivelul macroregiunii rata de abandon la acest nivel de învățământ era de 5,2 în anul 2011, în anul 2019 ea a crescut la valoarea de 9,3. La nivel regional, această rată de abandon a crescut de la 4,9 în anul 2011 la 9,9 în anul 2019. Totodată, în Județul Maramureș, rata de abandon în învățământul postliceal și de maiștri a crescut de la 1,6 în anul 2011 la 8,8 în anul 2019.

La nivel de macroregiune, Regiunea Nord-Vest este favorizată în raport cu Regiunea Centru din perspectiva abandonului școlar, având rate mai mici la nivelurile primar și gimnazial și la nivelul de învățământ secundar. Totuși, **Regiunea Nord-Vest înregistrează rate mai ridicate decât Regiunea Centru în ceea ce privește rata abandonului școlar la nivelul postliceal și tehnic de maiștri. În anul 2019, Regiunea Nord-Vest avea o rată de abandon școlar la acest nivel de 9,9 în timp ce Regiunea Centru avea o rată de abandon de 8,6.** În raport cu județele din cadrul acestei Regiuni, Maramureșul are printre cele mai mici rate de abandon în învățământul postliceal și de maiștri, ratele cele mai ridicate fiind înregistrate de județele Bistrița-Năsăud și Satu Mare.

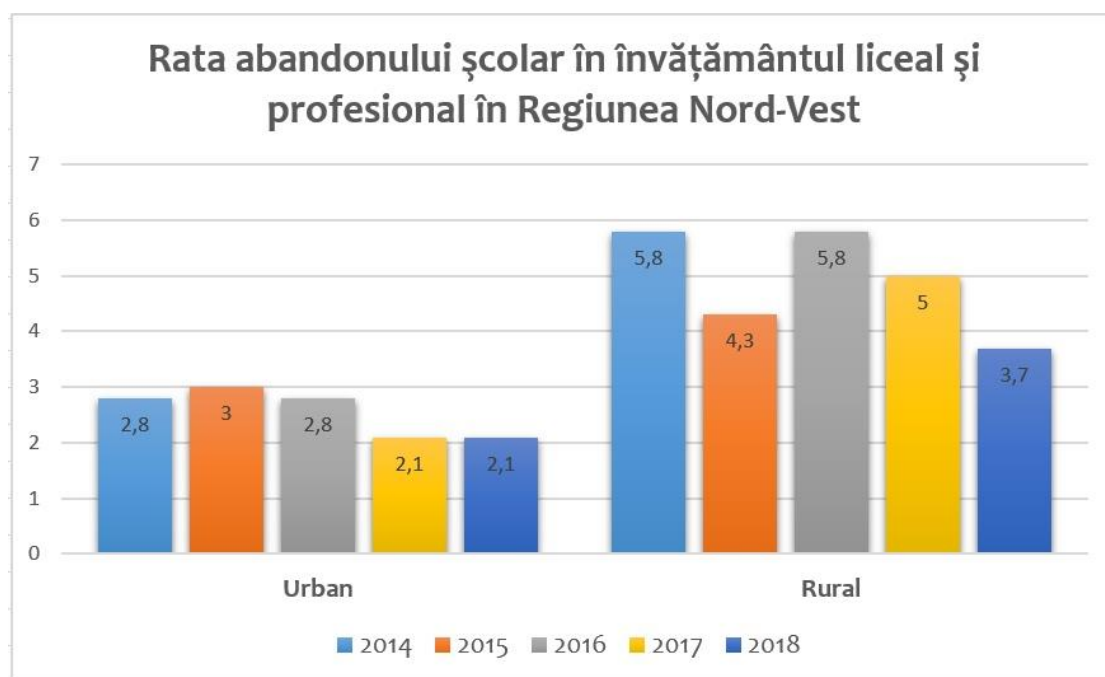

Figura 10. Rata abandonului școlar în învățământul liceal și profesional în Regiunea Nord-Vest

Sursa. Peticilă, Mihai, 2020, *Abandonul școlar pe regiuni*³

³ Peticilă, Mihai, 2020, *Abandonul școlar pe regiuni*: în Transilvania e cel mai mare, în Muntenia, cel mai mic. Abandonul școlar generează șomaj, excluziune socială, sărăcie și probleme de sănătate

Problema abandonului școlar scoate în prim-plan discrepanța urban-rural. Așa cum se observă în Figura 10, prezentată anterior, deși regiunea Nord-Vest înregistrează progrese din acest punct de vedere, în problema abandonului școlar, totuși ratele de abandon sunt mult mai ridicate în mediul rural față de mediul urban. Astfel, dacă în anii 2011 și 2016 ratele abandonului școlar în mediul rural erau mai mult decât duble față de mediul urban, în anul 2018 datele arată o diferență de 1,6 între cele două medii de rezidență, mai exact, de 2,1 rata de abandon în mediul urban și 3,7 rata de abandon în mediul rural.

2.3. Servicii de educație

2.3.1. Volumul cohortei de copii

Situația numerică a populației școlare din Județul Maramureș indică un total de 70 506 de elevi înscriși în învățământul preuniversitar, în anul școlar 2020-2021⁴. Dintre aceștia, un total de 19 650 de elevi sunt în mediul rural și 50 856 în mediul urban. Învățământul postliceal se găsește doar în mediul urban, acolo unde sunt înregistrați 1 853 de elevi, dintre care 914 sunt de sex masculin și 939 de sex feminin. Se observă, deci, un echilibru destul de bun între modul în care sunt reprezentați elevii înscriși în acest tip de învățământ, în raport cu cele două sexe.

NIVEL	TOTAL	RURAL			URBAN		
		Fete	Băieți	Total	Fete	Băieți	Total
Preșcolar	13 105	2 608	2 506	5 114	4 078	3 913	7 991
Primar	19 513	3 852	3 555	7 407	6 299	5 807	12 106
Gimnazial	16 514	3 195	2 950	6 145	5 354	5 015	10 369
Liceal	17 145	46	43	89	8 672	8 384	17 056
Învățământ profesional	2 376	273	622	895	516	965	1 481
Posliceal	1 853	-	-	-	939	914	1 853
Total	70 506	9 974	9 676	19 650	25 858	24 998	50 856

Tabel 4. Volumul populației școlare din Județul Maramureș, în raport cu nivelul de învățământ și zona de domiciliu. Perioada 2020-2021

Sursa. Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș. Perioada 2021-2026

La nivelul liceal, se remarcă o discrepanță pronunțată între cele două medii, în zona rurală nefiind înregistrați decât 89 de elevi, în timp ce în zona urbană se găsesc, conform datelor, 17 056 de elevi înscriși. Acest fapt se datorează, în principal, dominanței unităților de învățământ liceal în mediul urban.

⁴ Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș. Perioada 2021-2021

2.3.2. Volumul persoanelor din unitățile de învățământ

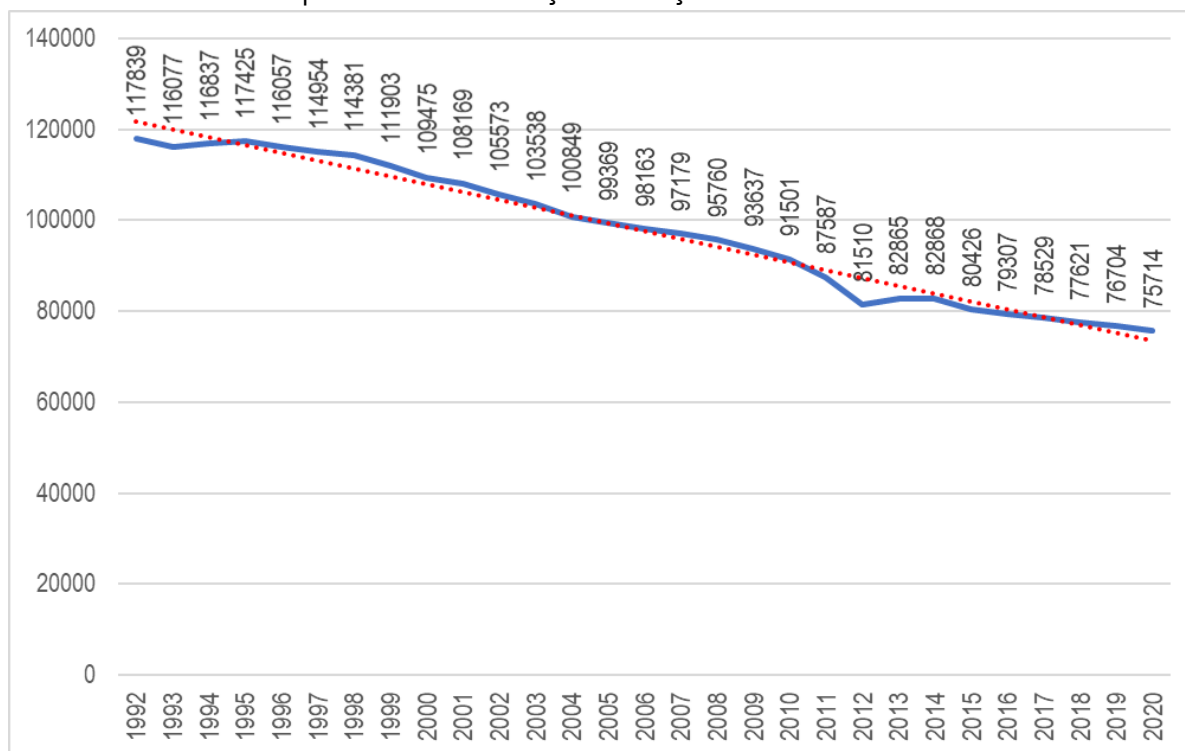

Figura 11. Numărul persoanelor înscrise în unitățile de învățământ din Județul Maramureș în perioada 1992-2020

Sursa: INS, Baza de date Tempo

În perioada de referință 1992-2020, volumul de elevi înscriși în unitățile de învățământ din Județul Maramureș se găsește în continuă scădere. Se remarcă faptul că această reducere a numărului de elevi este relativ constantă pe parcursul anilor, scăzând de la 117 839 elevi în 1992, la 87 587 elevi în 2011 și ulterior la 75 714 elevi în anul 2020.

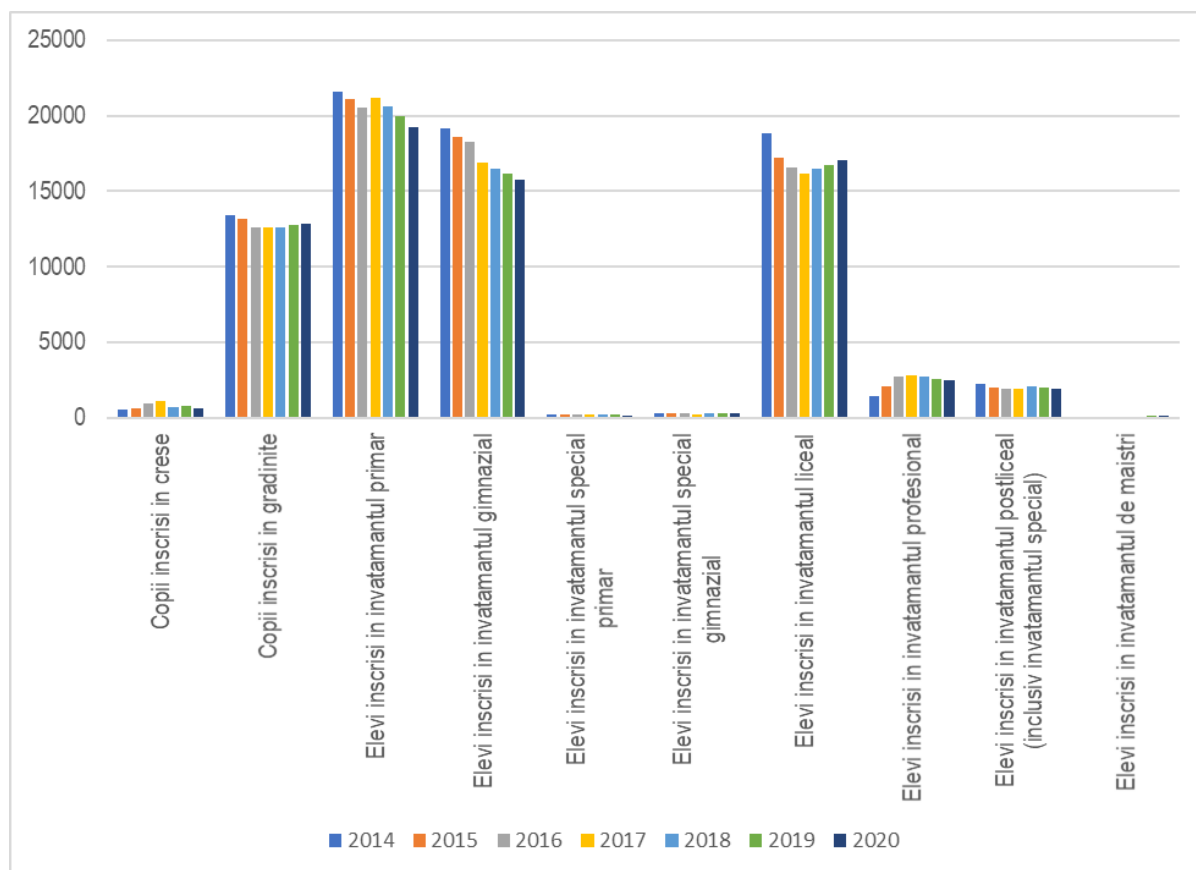

Figura 12. Evoluția numărului de copii înscriși în unitățile de învățământ din Județul Maramureș în funcție de tipul acestora. Perioada 2014-2020

Sursa. INS, Baza de date Tempo

Așa cum am precizat anterior, în Județul Maramureș, cel mai ridicat număr de înscriși apare în cazul elevilor din **învățământul primar și gimnazial**, aceștia fiind urmați de elevii din **învățământul liceal** și apoi de **copiii înscriși în grădinițe**. Din perspectiva evoluției lor, se remarcă o scădere bruscă a numărului elevilor din învățământul gimnazial și a celor din învățământul primar, în perioada 2014-2020. Copiii înscriși în grădinițe prezintă o ușoară evoluție numerică în perioada 2017-2020, deși în perioada 2014-2017 au înregistrat o scădere numerică.

Elevii înscriși în învățământul liceal prezintă o scădere numerică accentuată în perioada 2014-2017, ulterior, în intervalul 2017-2020 sesizându-se o creștere a numărului acestora.

Deși nu se observă în **Figura 12**, prezentată anterior, numărul elevilor din învățământul de maistri a crescut în perioada 2014-2020. Astfel, deși numărul acestora este destul de redus, aceștia au evoluat de la un volum de 63 elevi înscriși în 2014, la 107 elevi înscriși în anul 2020. Cea mai mare valoare a fost înregistrată în anul 2019, când au fost raportați 135 de înscriși în învățământul de maistri din Județul Maramureș.

Din perspectiva învățământului antepreșcolar, Județul Maramureș raportează un număr foarte mic de înscriși, fapt datorat și unui număr redus de instituții de învățământ de acest tip.

2.3.3. Distribuția teritorială a elevilor

Date furnizate de Institutul Național de Statistică pentru anul 2020 precizează **prezența a 75 714 elevi** înscriși în unitățile de învățământ din Județul Maramureș, inclusiv creșe și grădinițe. În învățământul preuniversitar sunt înscriși, în total, 57 102 elevi.

Din totalul copiilor înscriși în grădinițe, Institutul Național de Statistică precizează faptul că cei mai mulți sunt înscriși în cele două municipii ale Județului, respectiv **Baia Mare și Sighetul Marmăției**. Astfel, conform datelor furnizate de către INS, în Municipiul Baia Mare, în anul 2020, erau înscriși 3 739 de copii și în Municipiul Sighetu Marmăției erau înscriși 1 233 de copii. Numărul acestora este în scădere față de anul de referință 2011, când la nivelul Județului Maramureș erau înscriși 16 896 de copii în grădinițe, în total, în Baia Mare fiind înscriși 4 493 de copii și în Sighetu Marmăției fiind înscriși 1 814 copii.

Elevii înscriși în învățământul primar și gimnazial, la nivelul Județului Maramureș, sunt în număr total de 35 480 copii (conform datelor INS, baza de date Tempo). Cei mai mulți dintre aceștia sunt localizați în cele două municipii, Baia Mare și Sighetu Marmăției, aici fiind 11 018 copii și respectiv 3 403 copii. Diferența foarte mare între efectivele de copii este justificată și prin prezența, în Municipiul reședință de Județ, Baia Mare, a unui număr de școli cu mult mai ridicat decât în alte localități, respectiv 25 (*a se vedea Anexa 2 a prezentului studiu*).

Alte localități ce beneficiază de un număr considerabil de copii înscriși în unitățile de învățământ sunt **Borșa (1 581 de copii în învățământul primar și gimnazial), Vișeu de Sus (1 180 de copii – dintre care 71 sunt copii înscriși în învățământul primar și gimnazial special din localitate) și Târgu Lăpuș (992 de copii înscriși în învățământul primar și gimnazial, dintre care 78 sunt înscriși în cel special).**

Cei mai puțini copii înscriși în învățământul primar și gimnazial, conform datelor statistice furnizate de INS pentru anul 2020, sunt în localitățile **Poenile Izei, Boiu Mare, Oarta de Jos, Grădinari, Ariniș, Bicăz, Vima Mică, Rona de Jos, Oncești, Valea Chioarului, Asuaju de Sus și Coas**. Toate aceste localități raportează mai puțin de 100 de copii înscriși în învățământul primar și gimnazial.

Învățământul liceal este restrâns, în mare măsură, la localitățile urbane, fie ele municipii sau orașe. Dintre localitățile rurale care au și licee pe teritoriul lor menționăm următoarele: **Satulung (26 de copii înscriși în învățământ liceal), Petrova (61 de copii înscriși în învățământ liceal), Ocna Șugatag (23 de copii înscriși în învățământ liceal), Farcașa (10 copii înscriși în învățământ liceal) și Colțău (13 copii înscriși în învățământ liceal)**. Acestea, desigur, prezintă un număr restrâns de copii înscriși în învățământul liceal prin raportare la copii înscriși în învățământul liceal din mediul urban al Județului Maramureș. Totodată, conform Strategiei de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș, unitățile de învățământ liceal din zona rurală prezintă rate de promovabilitate foarte scăzute⁵, performanța acestora fiind redusă.

⁵ Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș. Perioada 2021-2021

LOCALITATE	NUMĂR ELEVI ÎNSCRIȘI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL
TOTAL	2499
MUNICIPIUL BAIA MARE	874
MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	496
POIENILE DE SUB MUNTE	192
ORAS TARGU LAPUS	170
ORAS VISEU DE SUS	147
ORAS BORSA	117
DUMBRAVITA	76
ORAS BAIA SPRIE	71
FARCASA	64
ROZAVLEA	59
ORAS ULMENI	56
REPEDEA	50
PETROVA	42
OCNA SUGATAG	26
ORAS DRAGOMIRESTI	22
RUSCOVA	22
ORAS CAVNIC	15

Tabel 5. Populația de elevi înscriși în învățământul profesional, în Județul Maramureș, în anul 2020

Sursa. Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo

Câteva localități din Județul Maramureș beneficiază de prezența unor elevi înscriși în **unități de învățământ profesional**. Numărul acestora este detaliat în tabelul de mai sus și totalizează, în anul 2020, aproape 2500 de elevi înscriși. Cea mai mare parte a lor este localizată în Municipiul Baia Mare, urmat fiind de Municipiul Sighetu Marmăției. Spre deosebire de anul 2011, numărul acestor elevi a crescut considerabil, INS-ul menționând, la nivelul anului 2011, un total de doar **334 de elevi înscriși în învățământul profesional**, ei fiind localizați doar în **Baia Mare, Sighetu Marmăției, Borșa, Târgu Lăpuș și Vișeu de Sus**.

2.3.4. Rețeaua școlară din Județul Maramureș

Județul Maramureș are pe teritoriul său, conform datelor furnizate de INS, un număr total de 182 de unități de învățământ, la nivelul anului 2020, în creștere față de anul 2011, când erau înregistrate doar 177 de unități de învățământ în baza de date a Institutului Național de Statistică. În baza de date a Inspectoratului Școlar Județean, în anul școlar 2020-2021 apar menționate 410 unități de învățământ (*inclusiv cele arondate*), în timp ce în anul școlar 2021-2022 sunt menționate 404 unități de învățământ, dintre care 214 sunt arondate.

În Anexa 2 a acestui studiu se regăsesc unitățile școlare defalcate în raport cu tipul acestora și cu localitățile în care se găsesc. Cu scopul identificării localităților care nu beneficiază de suficiente unități

de învățământ, fie ele de tipul grădinițelor, școlilor sau liceelor/colegiilor/școlilor profesionale, am detaliat lista în raport cu subunitățile administrative componente (*la nivel de sate*). Se observă, deci, faptul că **localitățile din Județul Maramureș stau cel mai bine din perspectiva școlilor primare și gimnaziale**. În cadrul listei publicate de către Inspectoratul Școlar Județean Maramureș se remarcă prezența școlilor în majoritatea localităților. Localitățile care nu beneficiază de prezența niciunei școli sunt însă destul de numeroase și reprezintă în general sate componente ale unor comune sau sate aparținând unor orașe sau municipii. Acestea sunt: **sat Firiza (Municipiul Baia Mare), sat Săbișa (Oraș Seini), oraș Târgu Lăpuș, sate Cufoaia, Borcut, Dobricu Lăpușului, Stoiceni (Oraș Târgu Lăpuș), oraș Tăuții Măgheruş, sate Băița, Bozânta Mare, Bușag (oraș Tăuții Măgheruş), sat Stremț (Comuna Băsești), sate Buciumi, Vălenii Șomcuței (oraș Șomcuța Mare), sate Mocira, Bozânta Mică (Comuna Recea), sat Ocna Șugatag (Comuna Ocna Șugatag), sate Ocoliș și Sat Nou de Jos (Comuna Grosi), sat Berchez (Comuna Remetea Chioarului), sat Someș-Uileac (Comuna Ulmeni), sat Coștiui (Comuna Rona de Sus), sat Cătălina (Comuna Coltău), sate Dănești Chioarului, Remeti pe Someș, Iadăra (Comuna Mireșu Mare), sat Rozavlea (Comuna Rozavlea), sat Mogoșești (Comuna Satulung), sate Bocicioiu Mare, Lunca la Tisa, Tisa (Comuna Bocicioiu Mare), sate Dumbrăvița, Cărbunari, Chechiș (Comuna Dumbrăvița), sat Piatra (Comuna Remeti), sat Hărniciești (Comuna Desești), sat Vălenii Lăpușului (Comuna Coroieni), sat Urmeniș (Comuna Băița de Sub Codru), sat Corni (Comuna Bicaz), sate Ungureni, Costeni (Comuna Cupșeni), sat Oarța de Jos (Comuna Oarța de Jos).**

Între localitățile menționate anterior, trebuie precizat că se regăsesc și localități care nu beneficiază de prezența niciunei unități de învățământ (*fie ea grădiniță, școală sau liceu/colegiu/școală profesională*). Acestea sunt, conform datelor ISJ Maramureș, **sat Firiza (Municipiul Baia Mare), sat Bușag (oraș Tăuții Măgheruş), sat Vălenii Șomcuței (oraș Șomcuța Mare), sate Ocoliș și Sat Nou de Jos (Comuna Grosi), sat Cătălina (Comuna Coltău), sate Bocicioiu Mare, Lunca la Tisa și Tisa (Comuna Bocicioiu Mare), sat Urmeniș (Comuna Băița de Sub Codru).**

În județul Maramureș regăsim șapte școli profesionale, după cum urmează: **două școli profesionale la Vișeu de Sus și câte o școală profesională la Poienile de Sub Munte (în satul reședință), Ruscova (în satul reședință), Repedea (în satul reședință), Dumbrăvița (în satul reședință) și în satul Sârbi din comuna Budești.**

Din perspectiva învățământului particular din Județul Maramureș, acesta s-a desfășurat în perioada de referință 2020-2021 în 20 de unități școlare, dintre care 16 sunt acreditate (7 grădinițe, 6 licee și 3 școli postliceale) și 4 sunt autorizate (1 grădiniță, 2 școli primare, 1 liceu)⁶. În mediul rural sunt doar 3 unități de învățământ în sistem particular, acestea regăsindu-se în **Comuna Recea (învățământ preșcolar), Comuna Săpânța (învățământ preșcolar) și Comuna Moisei (învățământ preșcolar)**. În Municipiul Baia Mare se găsesc 3 grădinițe particulare și în Municipiul Sighetul Marmăției încă o grădiniță particulară.

Învățământul liceal particular este prezent în localitățile **Ulmeni, Orașul Vișeu de Sus, Municipiul Sighetul Marmăției, oraș Târgu Lăpuș, Municipiul Baia Mare**. Învățământul postliceal în sistem

⁶ Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș. Perioada 2021-2021

particular este prezent, la nivelul Județului Maramureș, în localitățile **Municipiul Sighetu Marmăției** și **Municipiul Baia Mare**. Există și două unități de învățământ primar particular, localizate în **Municipiul Baia Mare**.

LOCALITATE	NUMĂR ELEVI ÎNSCRIȘI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL POSTLICEAL (INCLUSIV CEL SPECIAL)
TOTAL	1933
MUNICIPIUL BAI A MARE	1174
MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	504
ORAS BORSA	29
ORAS TARGU LAPUS	94
ORAS VISEU DE SUS	132

Tabel 6. Populația de elevi înscriși în învățământul postliceal (inclusiv cel special), în Județul Maramureș, în anul 2020

Sursa. Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo

Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo, numărul total al elevilor înscriși în învățământul postliceal (inclusiv învățământul special) este, în anul 2020, de **1 933 de persoane**, numărul acestora fiind în creștere față de anul 2011, când erau raportate doar 1 780 de persoane înscrise. Dacă în anul 2011 erau persoane înscrise în acest tip de învățământ doar din Baia Mare și din orașul Vișeu de Sus, în anul 2020 aceste persoane sunt localizate și în localități precum Sighetu Marmăției, Borșa sau Târgu Lăpuș (a se vedea **Tabel 6**, prezentat anterior).

Deși datele furnizate de INS cu privire la evoluția unităților de învățământ de maiștri din Județul Maramureș nu sunt concludente, nefiind disponibile date din acest punct de vedere decât până în anul 1998, informațiile cu privire la populația de persoane înscrise în aceste forme de învățământ indică un total de 107 persoane la nivelul județului, localizate în **Baia Mare și Sighetu Marmăției**. În trecut, datele indică existența unei școli de maiștri și la Borșa, dar în prezent aceasta nu mai apare menționată.

2.3.5. Volumul de cadre didactice

Titulari	Suplinitori calificați	Personal asociat	Pensionari	Suplinitori necalificați	Total cadre didactice	Personal didactic auxiliar	Personal nedidactic	Total persoane
4 182	940	113	56	66	5 357	720	1 429	6 750

Tabel 7. Situația statistică privind personalul încadrat în învățământ. Perioada 2020-2021

Sursa. Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș. Perioada 2021-2026

2.3.6. Calitatea infrastructurii școlare

2.3.7. Învăţământul universitar la nivelul Judeţului Maramureş

La nivelul Judeţului Maramureş sunt menţionate următoarele universităţi:

- Universitatea Babeş-Bolyai – Extensie – Colegiu Universitar (*Facultatea de Psihologie şi Ştiinţe ale Educaţiei, Facultatea de Geografia Turismului, Facultatea de Ştiinţe Economice şi Gestiunea Afacerilor*) – localizat în Sighetu Marmăţiei⁷
- Universitatea Bogdan Vodă – Fundaţia Culturală Ecologică – localizată în Baia Mare
- Universitatea de Nord – localizată în Baia Mare
- Universitatea Vasile Goldiş – localizată în Baia Mare

2.4. Sărăcie şi protecţie socială

2.4.1. Servicii sociale

Serviciile sociale sunt servicii de interes general şi se organizează la nivel naţional în forme şi structuri diverse, în funcţie de specificul activităţilor derulate şi de nevoile particulare ale categoriilor de beneficiari deservite. La nivelul Judeţului Maramureş, nomenclatorul serviciilor sociale (aprobat prin Hotărârea nr 867/2015), listează mai multe categorii de servicii, grupate în 17 tipuri, definite în funcţie de mai multe criterii:

- După regimul juridic: **public/privat**
- După regimul de asistare: **rezidenţial/nerezidenţial**
- După locul de acordare: **în centre/în comunitate/ la domiciliul beneficiarului**
- După categoriile de beneficiari cărora se adresează: **destinate copilului şi/sau familiei/ servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilităţi/ destinate persoanelor vârstnice/ destinate altor categorii de persoane în situaţie de dependenţă (bolnavi cronici, bolnavi în fază terminală)/ destinate victimelor violenţei în familie/ destinate persoanelor fără adăpost/ destinate persoanelor cu diferite adicţii (droguri, alcool, alte substanţe toxice, etc.)/ destinate victimelor traficului de persoane/destinate persoanelor în risc de sărăcie.**

⁷ <http://sighet.extensii.ubbcluj.ro/>

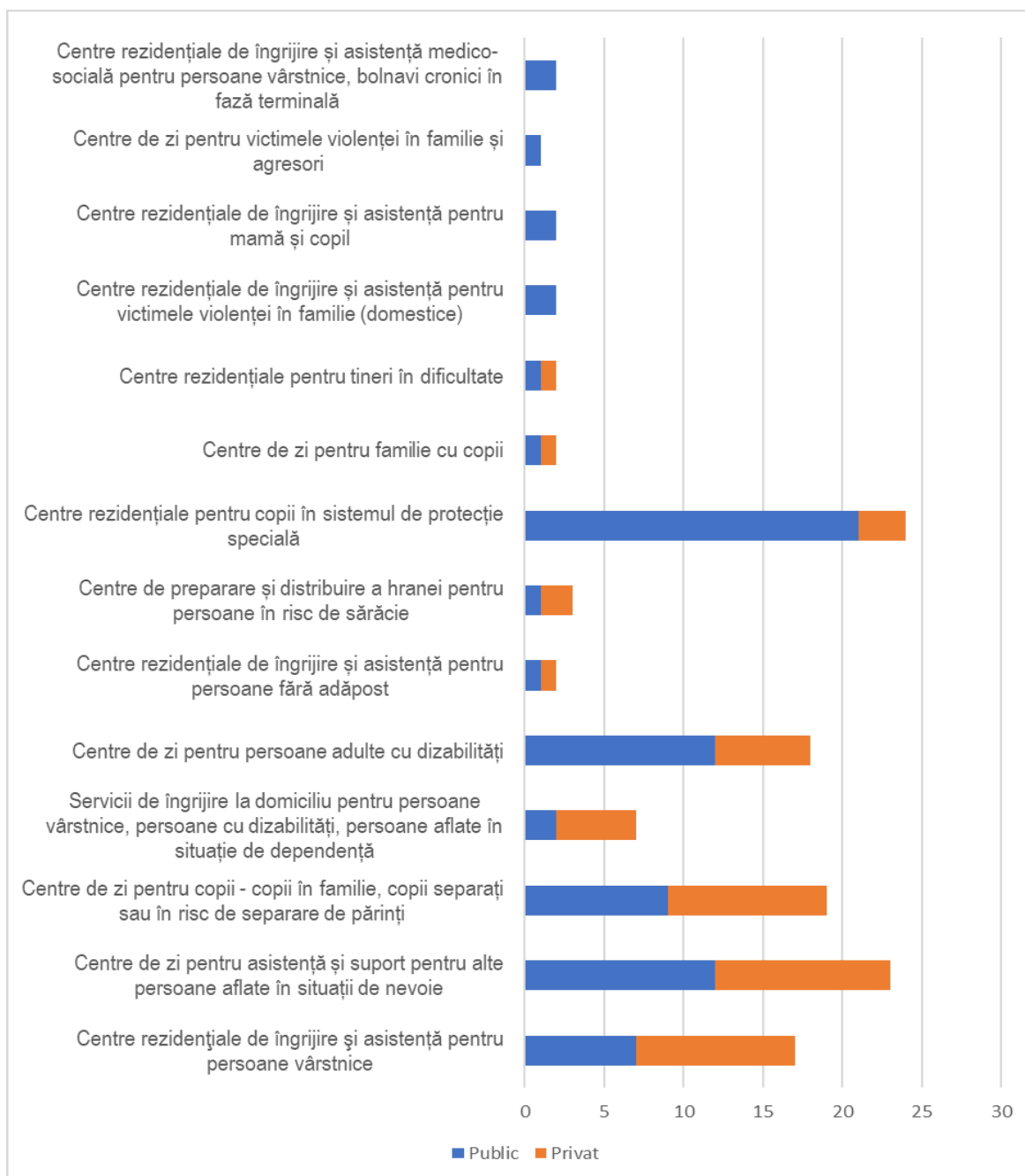

Figura 13. Distribuția serviciilor sociale, în anul 2022, în funcție de regimul juridic

Sursa. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii nr. 197/2012

Cea mai mare parte a serviciilor sociale la nivelul Județului Maramureș sunt livrate de către sectorul public, însă nu la mare distanță de cele livrate de sectorul privat. Astfel, dintr-un total de 124 de servicii sociale disponibile, 74 sunt livrate de sectorul public în timp ce 50 sunt livrate de cel privat. Din **Figura 13**, prezentată anterior, se remarcă faptul că serviciile sociale publice sunt majoritare în cadrul **centrelor rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție socială** (spre exemplu – case de tip familial, unități de tip familial), acestea fiind urmate de **centrele de zi pentru persoane adulte cu dizabilități** și de **centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie**.

Se remarcă un raport oarecum disproporționat, înclinând mai degrabă înspre sectorul privat, în cazul **centrelor rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoanele vârstnice**, aceeași situație fiind întâlnită și în cazul **centrelor de zi pentru copii – copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți**.

Există, conform figurii prezentate anterior, și unele servicii ce se regăsesc, cel puțin la nivelul Județului Maramureș, doar în sistemul public. Acestea sunt **centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru victimele violenței în familie (domestice)**, **centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru mamă și copil**, **centre de zi pentru victimele violenței în familie și agresori**, **centre rezidențiale de îngrijire și asistență medico-socială pentru persoane vârstnice, bolnavi cronici în fază terminală**.

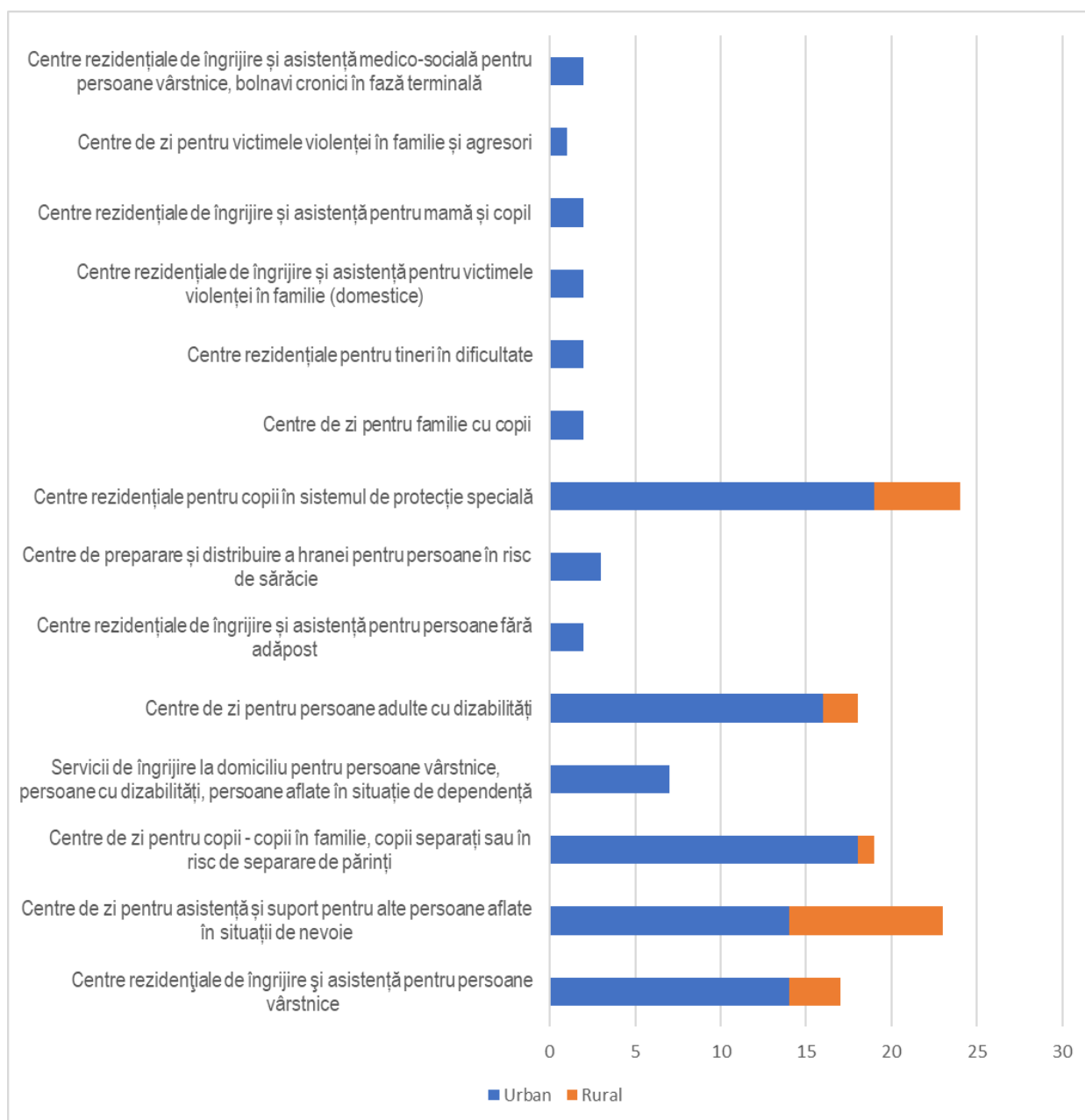

Figura 14. Distribuția serviciilor sociale, în anul 2022, în funcție de mediul de rezidență

Sursa. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii nr. 197/2012

Așa cum era de așteptat, cea mai mare prezență a serviciilor sociale este înregistrată în mediul urban, prezența acestora în mediul rural fiind foarte limitată și restrânsă doar la **centre rezidențiale pentru copii în sistemul de protecție specială, centre de zi pentru persoane adulte cu dizabilități, centre de zi pentru copii – copii în familie, copii separați sau în risc de separare de părinți, centre de zi pentru asistență și suport pentru alte persoane aflate în situații de nevoie, centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice.**

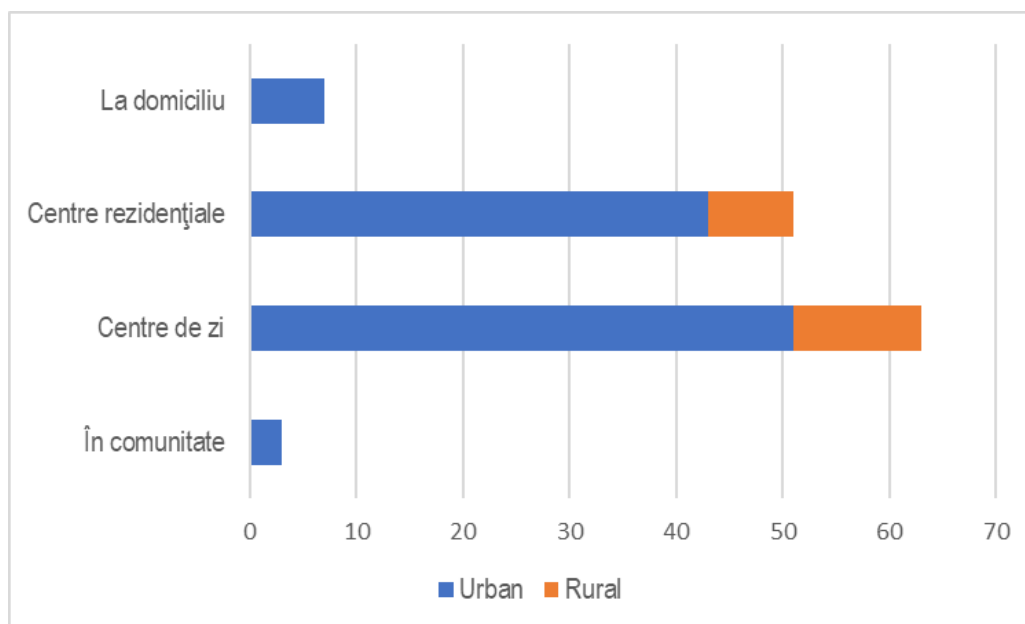

Figura 15. Distribuția serviciilor sociale, în anul 2022, în funcție de locul acordării

Sursa. Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Lista serviciilor sociale licențiate în baza Legii nr. 197/2012

Analiza datelor în raport cu locul de acordare (*centre de zi, centre rezidențiale, la domiciliul beneficiarului sau în comunitate*) indică o distribuție disproporțională între urban și rural. Se observă faptul că **serviciile sociale acordate în comunitate sau la domiciliu sunt localizate doar în mediul urban**, în timp ce serviciile din **centrelor de zi și cele din centrele rezidențiale** sunt în proporție foarte ridicată în zonele urbane. Din punct de vedere procentual, mai mult de 80% (*mai exact, 83,87%*) din totalul serviciilor sunt localizate în mediul urban, în timp ce doar 16,13% se găsesc în mediul rural.

Localizarea spațială a serviciilor sociale, ilustrată în **Cartogramă 2**, din anexele prezentului studiu, indică prezența unui număr ridicat de servicii sociale, în special în **jumătatea vestică a județului și cu precădere în zonele urbane**. Cele mai multe dintre serviciile sociale disponibile la nivelul județului sunt din sistemul public, un număr mai mare de servicii sociale din sistemul privat regăsindu-se doar în Municipiul Baia Mare (37) și Orașul Baia Sprie (4).

2.4.2. Gradul de sărăcie

Conform datelor furnizate de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspekție Socială Maramureș, în luna Decembrie a anului 2021, la nivelul județului erau înregistrate 3 690 de persoane beneficiare de **venit**

minim garantat, cu 637 de persoane mai puține decât în luna Ianuarie a aceluiași an. Cea mai mare parte a acestor beneficiari se găsește în localitățile **Sighetu Marmăției (6,61% - 244 persoane)** și **Ulmeni (6,34% - 234 persoane)**, aceste procente fiind urmate de cele înregistrate în localitățile **Baia Mare (4,96% - 183 persoane)** și **Coroieni (4,39% - 162 persoane)**.

Analizat în raport cu populația totală pe localități, se remarcă faptul că cel mai mare procent de populație beneficiară de venit minim garantat se găsește în **Comuna Coroieni**, unde dintr-o populație totală de 2 516 locuitori, 162 sunt beneficiari ai venitului minim garantat (deci 6,44%). Acestei localități îi urmează **Poienile Izei (5,35% din totalul locuitorilor)**, **Petrova (4,17%)** și **Stramtura (4,17%)**.

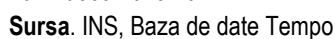
În cadrul imaginii ilustrate prin **Cartogramă 3**, din anexa acestui studiu, se observă distribuția spațială a beneficiarilor de venit minim garantat, ca procente din populația totală a fiecărui U.A.T. din Județul Maramureș. Se remarcă, astfel, o concentrare impresionantă a localităților cu procente ridicate de populație ce beneficiază de venit minim garantat în zona estică a județului. Așa cum am precizat anterior, cele mai mari procente sunt prezente în Comuna Coroieni – situată în extremitatea sudică a Județului Maramureș – și în comunele Poienile Izei, Petrova și Strâmtura – cele trei fiind situate în zona nord-vestică, fiind învecinate una cu cealaltă și având în proximitate alte localități ale căror beneficiari de venit minim garantat reprezintă între 1% și 2% din totalul locuitorilor (*exemplu – Botiza, Sieu, Rozavlea, Leordina, Ruscova, Vișeu de Jos, Bogdan Vodă, Dragomirești, Poienile de Sub Munte*), respectiv între 2% și 4% (*exemplu – Ieud, Bârsana, Bistra, Repedea, Rona de Jos, Săcel*).

Din perspectiva câștigurilor salariale, Comisia Națională de Statistică și Prognoză menționează o valoare a salariului mediu brut de 4 199 lei/salariat în anul 2020, în creștere față de anul precedent. Această valoare este mai redusă decât media regională, unde este estimată o valoare medie de 4 816 lei/salariat. Salariul mediu brut din Județul Maramureș este mai mic decât cel din Județele Cluj (5990 lei/salariat), Satu Mare (4369 lei/salariat) sau Sălaj (4340 lei/salariat), dar este mai ridicat decât cel din Județele Bihor (4115 lei/salariat) sau Bistrița Năsăud (4125 lei/salariat). Salariul mediu net, în județul Maramureș, este estimat la valoarea de 2 613 lei/salariat, fiind în ușoară creștere față de anul precedent când era de doar 2 437 lei/salariat. În anul 2020, la nivel național, salariul mediu net este de 3 180 lei/salariat, salariul mediu brut fiind de 5150 lei/salariat. Cu aceste valori, atât PIB/locuitor cât și salariul mediu net lunar se situează sub media națională.

2.4.3. Șomaj

Cu scopul uniformizării datelor, în cadrul prezentei analize am studiat șomerii din luna decembrie a anilor 2011-2021. Astfel, se observă faptul că la nivelul Județului Maramureș numărul total al șomerilor se află pe o pantă descendentă. Astfel, dacă cel mai mare număr al șomerilor din Județ a fost de 8588 persoane, în anul 2012, în decembrie 2021 este raportat cel mai mic număr de șomeri, adică 3711 persoane.

Sursa. INS, Baza de date Tempo

La nivelul Județului Maramureș, rata șomajului în raport cu cele două sexe se menține echilibrată. Astfel, dacă în anul 2011 rata șomajului înregistra un total de 4,1 dintre care rata șomajului masculin era de 4,3 și rata șomajului feminin era de 3,9, în anul 2016, rata șomajului a fost egală pentru cele două sexe, adică 3,3. În momentul 2020, rata șomajului raportată este de 2,3, din care rata șomajului pentru sexul masculin este de 2,2 și rata șomajului pentru persoanele de sex feminin este de 2,5.

2.4.4. Alocația de stat pentru copii

Alocația de stat pentru copii reprezintă o prestație universală și se acordă copiilor și tinerilor până în vârsta de 18 ani, respectiv până la încheierea studiilor în cazul tinerilor care împlinesc 18 ani în cursul anului școlar, fără să fi avut repetențe.

Conform datelor furnizate de Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Maramureș (AJPIISM), numărul copiilor ce beneficiază de alocație din partea statului, la nivelul Județului Maramureș, este de 80 048 persoane. Suma plătită de către stat pentru alocațiile copiilor din acest județ, pentru anul 2021, se ridică la valoarea de 249 717 218 lei. La nivelul Județului Maramureș, conform datelor statistice furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul tinerilor cu vârstă sub 18 ani este în continuă scădere, pentru perioada 2011-2021.

2.4.5. Populații vulnerabile la nivelul localităților din Județul Maramureș

Din punct de vedere teoretic, discuția despre **populații vulnerabile** aduce în prim plan conceptele de **nevoie, bunăstare, deprivare, sărăcie** și nu în ultimul rând, **conceptul de calitate a vieții**. Vorbim, astfel, despre punerea în context a conceptului de nevoie prin relaționare la cele patru direcții ale acestuia. J. Bradshaw (1972) discuta despre nevoie din următoarele perspective: în primul rând este adusă în discuție **nevoia simțită**, nevoia de care indivizii sunt conștienți dar nu le și exprimă în toate cazurile. Astfel, populația vulnerabilă intră în categoria persoanelor care, la nivel social, nu dispun de mijloacele necesare exprimării acestor nevoie, fie din pricina lipsei de informare, fie din lipsa forței necesare transmiterii mesajului prin variate mijloace de exprimare. Alte nevoi aduse în discuție pot fi **nevoile exprimate**, caz în care acestea se transformă într-o cerință, o doleanță. Pe locul al treilea în lista nevoilor sunt cele **normative**, definite din exterior în concordanță cu standardele și normele profesionale. Nu în ultimul rând, în cazul de față aducem în discuție **nevoile comparative**, structurate și definite în relația cu alți indivizi sau grupuri sociale. În conceptul de nevoi comparative apare implicit și un element ce ține de justiție (echitate) socială; se referă la ceea ce nu avem sau avem în raport cu altul sau alții și duce la ceea ce literatura în domeniul sărăciei numește **deprivare relativă**.

Județul Maramureș prezintă procente considerabile de populație atât în mediul urban cât și în mediul rural. Din totalul locuitorilor (*515 971 locuitori estimați pentru anul 2021*), 59,83% locuiesc în mediul urban în timp ce 40,17% locuiesc în mediul rural. Din perspectiva populațiilor marginalizate, se remarcă prezența acestora în ambele medii de rezidență.

În zonele urbane, singurul oraș din Județul Maramureș care nu prezintă zone cu locuire precară este **Dragomirești**, în timp ce orașele **Seini** și **Târgu Lăpuș** prezintă procente reduse de populație situată în zone cu locuire precară, adică între 1,0% și 4,4%. Cele mai ridicate procente de populație în zone cu locuire precară se găsesc în **orașul Săliștea de Sus** (între 17,3% și 67,5%), acesta fiind urmat de categoria orașelor cu procent de populație în zone cu locuire precară între 11,0% și 17,3%, adică **Tăuții-Magherauș**, **Șomcuța Mare** și **Ulmeni**. Localitățile **Vișeu de Sus** și **Borșa** raportează procente situate între 7,2% și 11,0% populație aflată în zone cu locuire precară, în timp ce municipiile **Baia Mare** și **Sighetu Marmăției** și orașele **Baia Sprie** și **Cavnic** raportează procente situate între 4,4% și 7,2%.

Localități	Procent de populație urbană în zone cu locuire precară
Dragomirești	Oraș fără zone cu locuire precară
Târgu Lăpuș, Seini	1,0% - 4,4%
Baia Mare, Sighetu Marmăției, Baia Sprie, Cavnic	4,4% - 7,2%
Vișeu de Sus, Borșa	7,2% - 11,0%
Tăuții-Magherauș, Șomcuța Mare, Ulmeni	11,0% - 17,3%
Săliștea de Sus	17,3%-67,5%

Tabel 9. Zone urbane cu locuire precară, la nivel de unitate administrativ-teritorială, în Județul Maramureș

Sursa. Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România

Localități	Procente de populație romă în zonele marginalizate (estimări la nivelul satelor componente)	Procente de populație romă în zone marginalizate (estimări la nivelul întregului U.A.T.)
Ardusat (satul Ardușat)	Sub 20%	9,70%-15,78%
Bistra (Satul Crasna Vișeuului)	Sub 20%	3,87%-5,82%
Bârsana (Satul Bârsana)	Sub 20%	8,75%-15,88%
Cernești (satul Trestia)	Peste 20%	4,55%-6,86%
Coroieni (satul Vălenii Lăpușului)	Peste 20%	17,83%-41,36%
Ieud (satul Ieud)	Sub 20%	3,85%-5,80%
Poienile de Sub Munte (Satul Poienile de sub Munte)	Sub 20%	4,07%-19,33%
Rona de Sus (satul Rona de Sus)	Sub 20%	0,02%-3,58%
Rozavlea (satul Salta)	Sub 20%	7,96%-12,95%
Satulung (satul Finteusu Mic)	Peste 20%	4,49%-7,30%
Strâmtura (satul Strâmtura)	Sub 20%	0,03%-4,33%
Suciu de Sus (satul Suciu de Sus)	Peste 20%	6,19%-10,07%
Coltau (satul Coltau)	Peste 20%	16,08%-peste 20,00%

Tabel 10. Zone rurale cu locuire precară, la nivel de unitate administrativ-teritorială, în Județul Maramureș

Sursa. Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România

Din perspectiva locuirii precare, analiza realizată mai sus (**Tabel 15, Tabel 16**) indică intervalele procentuale între care se găsesc populațiile aflate în zone cu locuire precară, atât în cazul **zonelor rurale** cât și în cazul **zonelor urbane**. Se remarcă, astfel, faptul că dintre zonele urbane ale Județului Maramureș, singurul oraș ce nu raportează zone cu locuire precară este **Dragomirești**. Între U.A.T.-urile ce raportează zone cu locuire precară menționăm existența a **12 zone urbane** și **13 zone rurale**.

Am analizat U.A.T.-urile din Județul Maramureș în raport cu intervelele procentuale de populație aflată în zone cu locuire precară. Astfel, am structurat informațiile obținute în trei categorii generale, după cum urmează:

- **U.A.T.-uri cu maxim 7% populație aflată în zone cu locuire precară** – Municipiul Baia Mare, Municipiul Sighetu Marmăției, Oraș Baia Sprie, Oraș Cavnic, Oraș Seini, Oraș Târgu Lăpuș, Comuna Bistra, Comuna Cernesti, Comuna Ieud, Comuna Rona de Sus, Comuna Satulung, Comuna Strâmtura
- **U.A.T.-uri cu maxim 17% populație aflată în zone cu locuire precară** – Oraș Borșa, Oraș Șomcuța Mare, Oraș Tăuții Măgherauș, Oraș Ulmeni, Oraș Vișeu de Sus, Comuna Ardușat, Comuna Bârsana, Comuna Rozavlea, Comuna Suciu de Sus
- **U.A.T.-uri a căror populație aflată în zone cu locuire precară tinde să depășească 17% din totalul locuitorilor** – Oraș Săliștea de Sus, Comuna Coroieni, Comuna Poienile de Sub Munte, Comuna Colțâu

Din perspectivă județeană, *Proiecția principalilor indicatori economico-sociali în profil teritorial 2020-2024 (aferentă prognozei macroeconomice de iarnă 2021 pentru Proiectul de Buget 2021)*⁸ indică o valoare de 126,6 miliarde lei pentru anul 2020, estimându-se totodată o evoluție până în anul 2024 de până la 169,9 miliarde lei. Regiunea Nord-Vest are, după București-Ilfov, cea mai mare valoare a PIB-ului dintre regiunile României. Analizând la nivelul județelor din Regiunea Nord-Vest, valoarea PIB cea mai ridicată aparține Județului Cluj, cu 54,2 miliarde lei, fiind urmată de Bihor cu 23,5 miliarde lei și de **Maramureș**, cu 17,3 miliarde lei, în 2020. **Prognoza pentru Maramureș în anul 2024 indică un PIB de 22,4 miliarde lei, fiind în continuare pe locul al treilea la nivel regional.**

Dacă analiza valorii PIB la nivel regional și județean plasa această parte a țării pe primele locuri la nivel național, analiza PIB/locuitor indică o valoare destul de redusă în raport cu celelalte regiuni ale țării. Astfel, în anul 2020, PIB/locuitor al regiunii Nord-Vest este de 10 283 euro/locuitor, fiind mai redus decât cel al **Regiunilor Nord-Est, Vest, Centru** și desigur **București-Ilfov**. În cadrul regiunii Nord-Vest, Județul Maramureș ocupă, din perspectiva PIB/locuitor, poziția cu numărul patru, având valoarea de 7832 euro/locuitor și fiind surclasată de județele **Cluj (15801 euro/loc)**, **Sălaj (9005 euro/loc)**, **Bihor (8678 euro/loc)**. Pentru anul 2024 este estimată o creștere a PIB/loc până la valoarea de 10002 euro/loc, fiind și de această dată pe poziția a patra la nivel regional.

⁸ Comisia Națională de Strategie și Prognoză,

https://cnp.ro/wp-content/uploads/2021/07/PROGNOZA_2020_2024_in_profil_teritorial.pdf, accesat la data de 09 iunie 2022

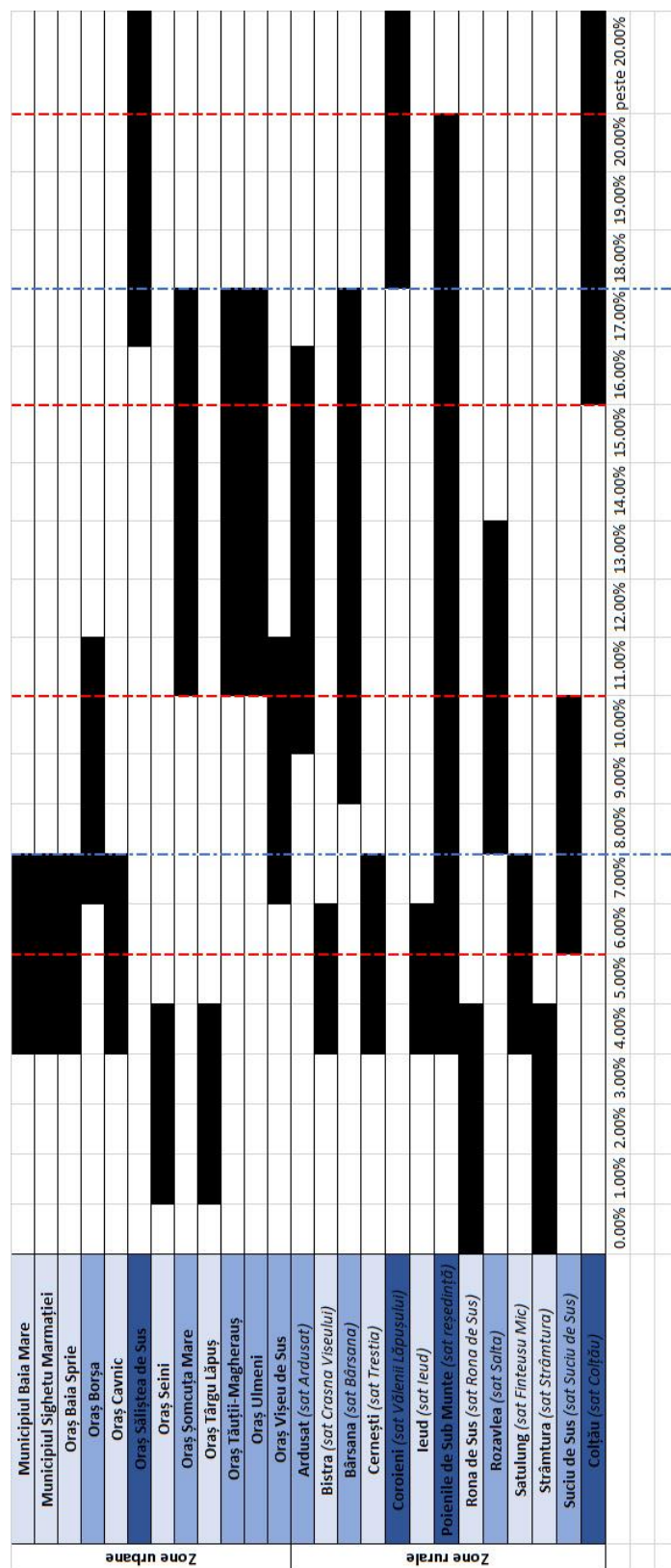

Figura 17. Distribuția zonelor caracterizate de locuire precară în raport cu procente de populație raportate la fiecare localitate

Sursa. Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România; Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și a Dezvoltării Locale din România

Din **Figura 17**, prezentată anterior, se remarcă faptul că localitățile caracterizate de locuire precară cu procente ridicate de populație trăind în astfel de zone sunt în principal rurale, regăsind totuși o astfel de situație și în Orașul Săliștea de Sus. Conform datelor, în orașul Săliștea de Sus, populația care trăiește în zone cu locuire precară reprezintă între 17,3% și 67,5% din totalul populației din localitate, acestea fiind cele mai ridicate rate ale locuirii precare din zonele urbane ale Județului.

Datele cu privire la zonele rurale cu locuire precară indică o situație defavorabilă la Colțău, în satul-reședință Colțău, unde populația care se găsește în condiții de locuire precară reprezintă peste 20,00% din totalul locuitorilor. Alte procente ridicate sunt menționate în Comuna Coroieni, Satul Vălenii Lăpușului, unde populația aflată în condiții de locuire precară reprezintă peste 17,83% din totalul locuitorilor U.A.T.-ului, dar nu mai mult de 41,36%.

2.5. Structura fondului construit

2.5.1. Stocul de locuințe

Analiza stocului de locuințe existent, la nivelul UAT-urilor din Județul Maramureș, are la bază date furnizate de Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo, privind **locuințele existente la sfârșitul anului**. Perioada de referință este 2011-2020.

Din datele furnizate de INS, se observă faptul că, la nivelul întregului județ stocul de locuințe a crescut, în perioada 2011-2020, cu 6 808 locuințe. Dintre acestea, 65 sunt în proprietate publică și 6 747 sunt în proprietate privată. Analiza în raport cu fiecare UAT indică în general creșteri ale stocului de locuințe, în perioada de referință, **singurele scăderi fiind raportate pentru comunele Baiut (-1 locuință) și Cupșeni (-11 locuințe)**. Localități care nu au înregistrat modificări ale stocului de locuințe, în perioada 2011-2020, sunt **Băsești, Boiu Mare, Rona de Jos, Suciu și Vima Mică**.

Din perspectivă procentuală, stocul de locuințe din Județul Maramureș a crescut cu 3,38%, cele mai mari creșteri fiind înregistrate în Comunele Groși (26,22%), Recea (15,32%), Colțău (14,09%), orașul Tăuții Magherauș (12,77%) și comuna Săcălășeni (10,58%).

O distribuție grafică a modului în care s-a modificat stocul de locuințe în perioada 2011-2020 poate fi găsită în **Cartogramă 6**. Astfel, remarcăm faptul că cea mai mare creștere procentuală a stocului de locuințe apare în vecinătatea imediată a Municipiului Baia Mare și cu precădere în zona vestică și sudică a acestuia. Din perspectiva **modificării stocului de locuințe aflate în proprietate publică**, remarcăm o creștere procentuală impresionantă în următoarele localități: **Comuna Dumbrăvița (creștere de 200% în perioada 2011-2020), Oraș Șomcuța Mare (creștere de 177,78% în perioada 2011-2020), Comuna Budești (creștere de 100% în perioada 2011-2020), Oraș Seini (creștere de 96,77%) și Comuna Fărcașa (creștere de 83,72%)**. Cea mai mare parte a locuințelor aflate în proprietate publică se găsesc în proces de stagnare numerică în perioada 2011-2020, însă au fost identificate și câteva localități care au înregistrat o scădere procentuală în perioada aceasta. Amintim, astfel, **orașul Vișeu de Sus, care a înregistrat o scădere procentuală a numărului de locuințe aflate în proprietate**

publică de 2,38%, orașul Cavnic (o scădere de 11,11%) și orașul Târgu Lăpuș (o scădere de 46,15%).

2.5.2. Evoluția suprafeței locuibile

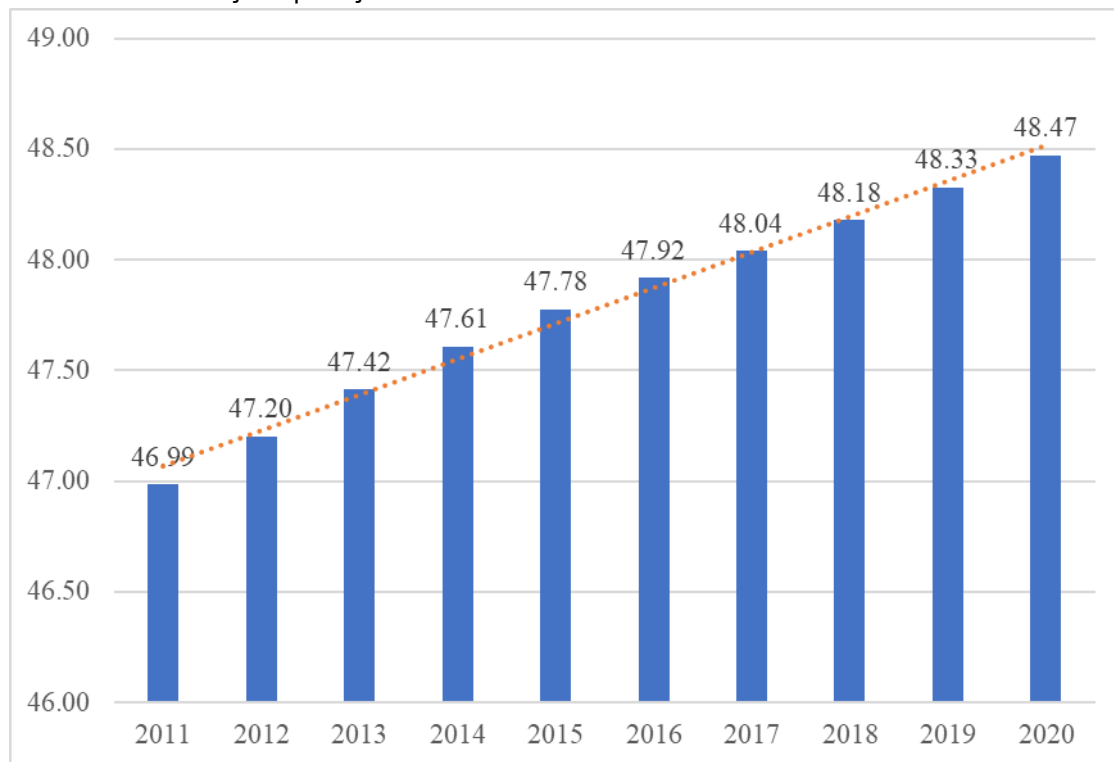

Figura 18. Evoluția suprafeței locuibile raportată la locuință – media județeană

Sursa. Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo

La nivelul întregului Județ Maramureș se remarcă o creștere a suprafeței locuibile (u.m. – arie desfășurată per locuință). Observăm, astfel, faptul că această suprafață locuibilă măsurată ca arie desfășurată/locuință a crescut de la 46,99 mp/loc în anul 2011, la o medie de 48,47 mp/loc în anul 2020.

	2011	2020	Evoluția suprafeței
RECEA	63.24	70.89	7.66
GROSI	51.30	56.64	5.34
REMETI	53.55	58.12	4.57
SACALASENI	42.33	46.66	4.34
SARASAU	43.39	47.29	3.90
ORAS BORSA	44.56	48.37	3.81
DUMBRAVITA	51.57	55.06	3.49
COLTAU	51.14	54.45	3.30
CICARLAU	46.47	49.74	3.27
ORAS SEINI	50.77	53.97	3.20
CAMPULUNG LA TISA	38.27	41.45	3.18

CERNESTI	39.01	41.88	2.87
COAS	43.03	45.74	2.71
REPEDEA	36.66	39.20	2.54
BISTRA	35.93	38.35	2.42
FARCASA	64.78	67.20	2.42
ORAS TAUTII-MAGHERAUS	65.04	67.43	2.39
SAPANTA	57.36	59.71	2.35
BARSANA	49.01	51.12	2.11
BUDESTI	45.24	47.34	2.10
ORAS BAIA SPRIE	46.01	48.08	2.07
ARDUSAT	52.63	54.39	1.75
MOISEI	58.21	59.96	1.75
SATULUNG	52.23	53.95	1.72
VADU IZEI	52.68	54.29	1.62
BAITA DE SUB CODRU	35.03	36.61	1.59
ARINIS	44.83	46.41	1.58
GARDANI	53.80	55.21	1.41
ORAS TARGU LAPUS	50.00	51.38	1.38
ORAS DRAGOMIRESTI	49.23	50.57	1.34
SISESTI	41.94	43.26	1.32
OCNA SUGATAG	52.20	53.49	1.29
SIEU	55.18	56.47	1.29
ONCESTI	55.67	56.95	1.28
BOTIZA	50.25	51.48	1.23
REMETEA CHIOARULUI	48.35	49.58	1.23
IEUD	45.47	46.65	1.19
WISEU DE JOS	43.01	44.18	1.17
ROZAVLEA	50.29	51.39	1.09
ORAS SALISTEA DE SUS	38.47	39.50	1.04
LEORDINA	49.61	50.64	1.03
SALSIG	67.23	68.25	1.02
BOCICOIU MARE	42.70	43.71	1.00
PETROVA	43.57	44.50	0.93
ORAS WISEU DE SUS	40.64	41.56	0.92
OARTA DE JOS	42.21	43.08	0.87
STRAMTURA	40.50	41.34	0.84
ASUAJU DE SUS	45.16	45.88	0.72
LAPUS	43.21	43.93	0.72
MUNICIPIUL BAIA MARE	44.76	45.49	0.72
BOGDAN VODA	41.66	42.37	0.72
MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	54.58	55.26	0.67
ORAS CAVNIC	38.17	38.79	0.62
POIENILE DE SUB MUNTE	33.38	33.96	0.58

RUSCOVA	66.81	67.39	0.58
ORAS ULMENI	44.90	45.46	0.56
COPALNIC-MANASTUR	46.80	47.34	0.54
ORAS SOMCUTA MARE	46.43	46.97	0.54
MIRESU MARE	56.09	56.62	0.53
SACEL	41.17	41.68	0.51
RONA DE SUS	41.53	41.91	0.38
POIENILE IZEI	42.93	43.26	0.33
VALEA CHIOARULUI	54.29	54.61	0.32
BICAZ	51.84	52.15	0.30
DESESTI	45.14	45.44	0.30
BOIU MARE	46.76	47.05	0.30
COROIENI	47.86	48.16	0.29
CALINESTI	51.46	51.75	0.29
CUPSENI	40.47	40.70	0.23
GROSII TIBLESULUI	48.87	49.05	0.18
SUCIU DE SUS	40.62	40.78	0.16
GIULESTI	49.31	49.32	0.01
BAIUT	33.99	33.99	0.01
BASESTI	44.51	44.51	0.00
RONA DE JOS	37.91	37.91	0.00
VIMA MICA	51.93	51.93	0.00

Tabel 11. Evoluția suprafeței locative în U.A.T.-urile din Județul Maramureș. Analiză comparativă 2011-2020

Sursa. Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo

Conform datelor furnizate de INS, baza de date Tempo, aproape toate localitățile din Județul Maramureș au înregistrat creșteri ale suprafeței locuibile în perioada 2011-2020. Se remarcă în tabelul prezentat mai sus, **Tabel 11**, faptul că doar trei localități au înregistrat o stagnare a suprafeței locuibile, acestea fiind **Băsești, Rona de Jos și Vima Mică**.

Localitățile din Județul Maramureș ce prezintă cea mai mare suprafață locuibilă pe locuință, în anul 2020, sunt **Recea (70,89 mp/loc)**, **Salsig (68,25 mp/loc)**, **Orașul Tăuții-Magherauș (67,43 mp/loc)**, **Roscova (67,39 mp/loc)** și **Fărcașa (67,20 mp/loc)**.

2.6. Servicii de sănătate

2.6.1. Rețeaua de unități medicale

Rețeaua de unități medicale din Județul Maramureș, la nivelul anului 2020, indică o diferență remarcabilă între mediile de rezidență urban-rural. Astfel, analiza cu privire la spitale, ambulatorii și

dispensare subliniază o prezență foarte redusă a acestora, în special în mediul rural. În ceea ce privește **spitale și ambulatorii**, la nivelul Județului Maramureș se remarcă prezența a doar 8 spitale de stat și 5 spitale private. Majoritatea se găsesc în cele două municipii și câteva orașe, după cum urmează: **Municipiul Baia Mare (3 spitale publice și 4 spitale private); Municipiul Sighetu Marmăției (1 spital public), Oraș Borșa (1 spital public); Oraș Cavnic (1 spital public); Oraș Târgu Lăpuș (1 spital public); Oraș Vișeu de Sus (1 spital public).** Singura zonă rurală în care se găsește un spital, de această dată privat, este **Comuna Coltău**. Ambulatorii aferente spitalelor se găsesc în toate cele 8 spitale publice și într-unul dintre spitalele private din Baia Mare. Alte trei ambulatorii independente se mai găsesc în Municipiul Baia Mare (2 publice și 1 privat).

Situația **dispensarelor** din U.A.T.-urile Județului Maramureș este una foarte defavorabilă. Astfel, din datele furnizate de Institutul Național de Statistică observăm prezența a doar 5 astfel de unități medicale, toate în sistem public și toate în zone urbane. **Localitățile care dispun de prezența unui dispensar pe teritoriul lor sunt: Municipiul Baia Mare, Municipiul Sighetu Marmăției, Oraș Borșa, Oraș Târgu Lăpuș și Oraș Vișeu de Sus. Nicio altă localitate din Județul Maramureș nu dispune de dispensar.**

	spitale	ambulatorii	dispensare	cabinete de familie	cabinete stomatologice	farmacii
MUNICIPIUL BAI A MARE	3	1	1	0	1	3
MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	1	0	1	0	0	1
ORAS BAI A SPRIE	0	0	0	0	0	0
ORAS BORSA	1	0	1	0	0	1
ORAS CAVNIC	1	0	0	0	0	1
ORAS DRAGOMIRESTI	0	0	0	0	0	0
ORAS SALISTEA DE SUS	0	0	0	0	0	0
ORAS SEINI	0	0	0	0	0	0
ORAS SOMCUTA MARE	0	0	0	0	0	0
ORAS TARGU LAPUS	1	0	1	0	0	1
ORAS TAUTII-MAGHERAUS	0	0	0	0	0	0
ORAS ULMENI	0	0	0	0	0	0
ORAS VISEU DE SUS	1	0	1	0	0	1

Tabel 12. Rețeaua de unități medicale publice din Județul Maramureș, în anul 2020

Sursa. Institutul Național de Statistică, baza de date Tempo

Rețeaua de cabinete medicale de familie, în anul 2020, indică absența completă a **cabinetelor medicale aflate în sistem public la nivel județean, pe teritoriul Județului Maramureș regăsindu-se totuși un total de 244 de cabinete medicale de familie în sistem privat.**

Sunt, la nivelul Județului Maramureș, 7 U.A.T.-uri din zona rurală care **nu dispun de niciun cabinet de medici de familie**. Localitățile care **nu dispun de niciun cabinet de familie sunt următoarele:**

Băiuț, Coaș, Colțău, Gârdani, Oncești, Poienile Izei și Săpânța. Totodată, remarcăm unele localități în care numărul cabinetelor de medici de familie este foarte redus în raport cu populația totală a localității. Între acestea, la nivelul Județului Maramureș, cele mai afectate sunt localitățile **Repedea, Bocicoiu Mare, Ieud și Bistra**, unde există doar câte un cabinet de medici de familie, deși populația acestor localități depășește 4000 locuitori.

Comparativ cu anii precedenți, se observă faptul că numărul total al cabinetelor medicale de familie este în scădere și se remarcă, totodată, o schimbare a regimului proprietar. Cu alte cuvinte, dacă în anul 2011 la nivel Județean era raportat un total de 262 cabinete medicale (169 în proprietate publică și 93 în proprietate privată), în 2016 se raportează un total de 256 de cabinete medicale (dintre care doar 1 cabinet în proprietate publică și 255 în proprietate privată). În prezent, așa cum am precizat anterior, Județul Maramureș dispune de doar 244 cabinete medicale, toate acestea fiind în proprietate privată.

Din totalul celor 63 de localități rurale ale Județului Maramureș, **29 nu au niciun cabinet stomatologic**, fie el privat sau public. Distribuția spațială a acestora se remarcă în **Cartogramă 7**. În cazul analizei cu privire la evoluția cabinetelor stomatologice din Județul Maramureș, remarcăm o creștere numerică a acestora însoțită totodată de o schimbare a regimului juridic, în special în perioada 2011-2016 (la fel ca în cazul cabinetelor de medici de familie). Astfel, în anul 2011 este raportat un total de 298 de cabinete stomatologice, 68 dintre acestea fiind încă în proprietate publică. În anul 2016 se raportează doar 1 cabinet în proprietate publică, fiind totuși menționate 344 de cabinete în proprietate privată. În prezent, la nivelul anului 2020, INS raportează un total de 368 de cabinete stomatologice, toate fiind în proprietate privată.

Din perspectiva **numărului de farmacii la nivelul Județului Maramureș**, se remarcă faptul că, în anul 2020, numărul acestora se ridică la **210 farmacii** (dintre care 8 în proprietate publică și 202 în proprietate privată). Numărul farmaciilor private este în creștere față de anul 2011, când erau 140 de unități la nivel județean și respectiv 2016, când numărul acestora era de 197 de unități. **Există, totuși, la nivelul Județului Maramureș un număr de 11 localități rurale lipsite de farmacii.** Distribuția în teritoriu a acestor localități se regăsește în **Cartogramă 8**.

2.6.2. Personal medical

La nivel general, numărul de **medici din sistemul public** din Județul Maramureș este în creștere față de anii precedenți. În anul 2020, **numărul total de medici aflați în sistemul public din Județul Maramureș era de 552**, în timp ce în anul 2016 erau raportați 506 medici la nivel județean. Dintre aceștia, mai mult de jumătate se găsesc în Municipiul Baia Mare, unde în anul 2020 sunt 340 de medici în sistemul public, în ușoară creștere față de 2016, când sunt raportați doar 323 de medici. Municipiul Sighetu Marmației raportează 98 de medici în sistemul public în 2020, numărul acestora fiind în scădere față de anul 2016, când era în localitate 105 medici. Personal medical numeros se mai găsește, la nivelul anului 2020 în Județul Maramureș, și în orașele **Vișeu de Sus (46 medici), Borșa (38 medici) și Târgu Lăpuș (21 medici)**. Tot în sistemul medical public, dar de data aceasta în număr mai redus, regăsim personal medical în localitățile **oraș Cavnic (7 medici), oraș Baia Sprie (1 medic), comuna Poienile de Sub Munte (1 medic)**.

Personalul medical din sistemul privat este **mai puțin numeros, la nivel general, însă mai echitabil distribuit în teritoriul județului**. Astfel, dintr-un total de 377 medici aflați în sistemul privat (în creștere față de anul 2016, când erau 364 de medici), **177 sunt în Municipiul Baia Mare, 30 sunt în Municipiul Sighetu Marmăției, 12 sunt în orașele Târgu Lăpuș și Borșa, 10 sunt în orașele Baia Sprie și Vișeu de Sus. Localitățile care au câte 7 medici în sistemul privat sunt orașul Șomcuța Mare și comuna Poienile de Sub Munte**. Fărcașa are 6 medici în sistemul privat. Orașele **Cavnic, Seini, Tăuții-Magherauș și Ulmeni** au câte 4 medici. Celelalte localități din Județul Maramureș au între 1-3 medici în sistemul privat. Există, însă, și localități **lipsite de medici în sistemul privat. Acestea sunt comunele Baiut, Bogdan Vodă, Coas, Săpânța, Vadu Izei, Poienile Izei, Gardani, Colțău și Oncești**. Remarcăm faptul că toate aceste 8 localități din Județul Maramureș nu figurează ca având medici nici în sistemul public, fiind astfel lipsite de personal medical în întregime.

Așa cum am prezentat în capitolul anterior, dedicat cabinetelor medicale de familie, la nivelul județului Maramureș se remarcă două tendințe generale din acest punct de vedere. **Pe de o parte asistăm la o privatizare a cabinetelor de medici de familie în multe dintre localitățile județului și pe de altă parte se remarcă o plecare a medicilor de familie din unele localități, în special în intervalul 2016-2020**. Astfel, dacă în anul 2011 județul Maramureș dispunea de un total de 268 de medici de familie (dintre care 180 în sistemul public și 88 în sistemul privat), în anul 2016 județul avea 254 de medici de familie (dintre care doar 8 în sistemul public și 248 în sistemul privat). Prima tendință, menționată anterior, se produce deci în intervalul 2011-2016, prin migrarea medicilor de familie din sistemul public în cel privat. Ulterior, remarcăm faptul că în anul 2020 există 247 de medici de familie, 8 în sistem public (7 în Municipiul Baia Mare și 1 în Orașul Baia Sprie) și 239 în sistemul privat. În intervalul acesta, 2016-2020, se produce cea de-a doua tendință generală, adică părăsirea de către medicii de familie a unor localități, lăsate fiind acum fără beneficiile prezenței unui medic de familie. Localitățile din Județul Maramureș care nu au în prezent niciun medic de familie sunt 9 la număr, după cum urmează: **comunele Băiuț, Colțău, Bogdan Vodă, Coas, Săpânța, Vadu Izei, Poienile Izei, Gârdani și Oncești**.

Din perspectiva raportului față de numărul de locuitori, la nivel general, în județul Maramureș există aproximativ 1 medic de familie la puțin peste 2000 de locuitori. În **Cartogramă 9** se remarcă, însă, faptul că există localități la care este raportat un singur medic de familie la un număr mai mare de 5000 de locuitori. Acestea sunt **comunele Repedea și Ruscova**.

Concluzionând acest capitol, se remarcă următoarele:

- **Localități lipsite de medici de familie (9 comune):** Băiuț, Bogdan Vodă, Coas, Săpânța, Vadu Izei, Poienile Izei, Gârdani, Oncești, Colțău
- **Localități lipsite de farmacii (11 comune):** Asuaju de Sus, Băiuț, Boiu Mare, Coas, Cupșeni, Sroși, Oarța de Jos, Poienile Izei, Sarasău, Valea Chioarului, Vima Mică
- **Localități lipsite de cabinete stomatologice (29 de comune):** Vima Mică, Suciul de Sus, Strâmtura, Șieu, Sarasau, Săpânța, Săcălășeni, Ruscova, Rona de Sus, Repedea, Poienile Izei, Oncești, Oarța de Jos, Groșii Țibleșului, Groși, Giulești, Gârdani, Cupșeni, Coroieni, Colțău, Coas, Călinești, Boiu Mare, Bicoiciu Mare, Bicz, Băsești, Bârsana, Băița de Sub Codru, Asuaju de Sus

2.7. Sănătatea populației

Conform datelor furnizate de DSP Maramureș, numărul total al medicilor din Județ este în creștere în perioada 2011-2021.

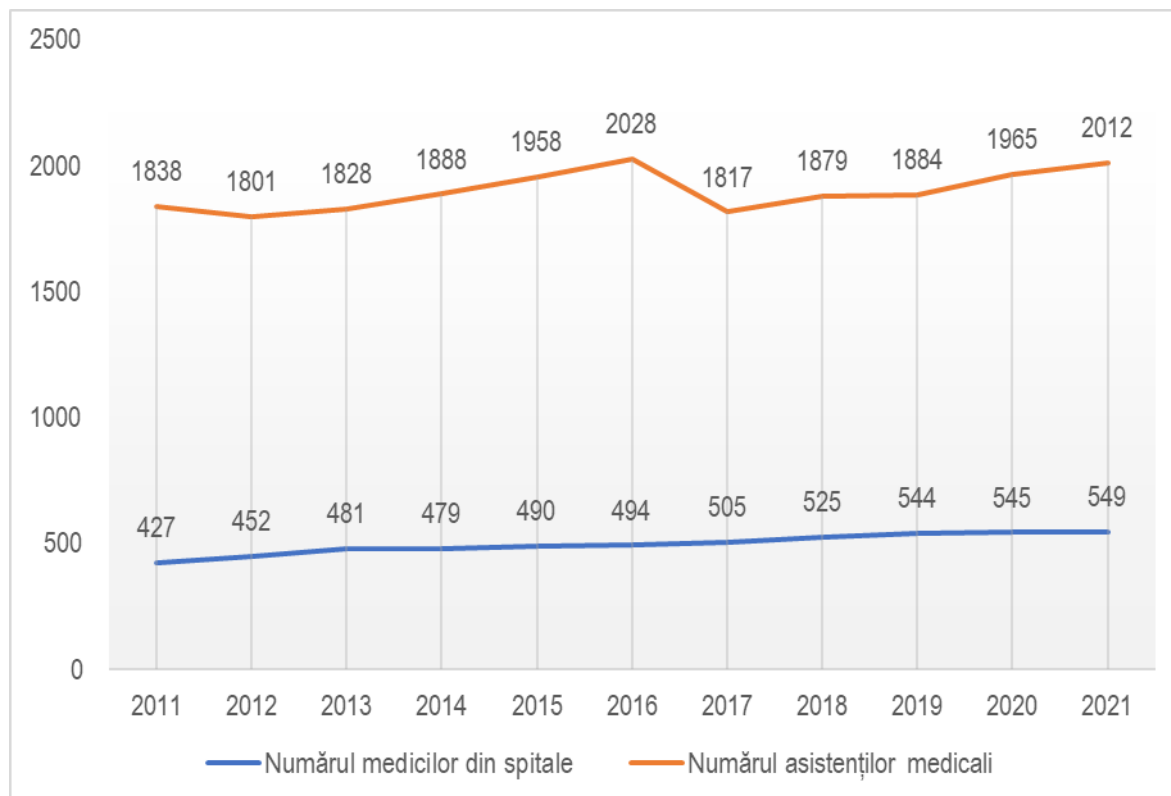

Figura 19. Evoluția numărului de medici și asistenților medicali la nivelul Județului Maramureș

Sursa. DSP Maramureș

Se remarcă o tendință relativ constantă de creștere a numărului de medici și asistenți medicali în perioada 2011-2021, numărul celor din urmă fiind, desigur, mult mai ridicat decât cel al medicilor. Totuși, la nivelul Județului Maramureș, concentrarea acestor unități de sănătate se face în doar câteva localități, respectiv **Municipiul Baia Mare (8 unități), Municipiul Sighetu Marmăției (1 unitate), Oraș Vișeu de Sus (1 unitate), Oraș Borșa (1 unitate), Oraș Cavnic (1 unitate), Oraș Târgu Lăpuș (1 unitate).** Se remarcă, deci, unități administrativ-teritoriale situate la distanțe destul de mari față de aceste unități sanitare, fapt ce face ca populația să fie privată, în mare măsură, de serviciile unui spital.

Nume spital	2011		2016		2021	
	medici	asistenți medicali	medici	asistenți medicali	medici	asistenți medicali
Spitalul Județean de Urgență "Dr. C-tin Opriș" Baia Mare	205	839	242	953	260	801

Spitalul de Boli infecțioase, Dermatologie și Psihiatrie Baia Mare	14	69	17	72	18	99
Spitalul de Pneumoftiziologie Baia Mare	23	103	23	103	23	112
Spitalul Municipal Sighetu Marmației	83	396	103	434	96	451
Spitalul Orășenesc Vișeu de Sus	34	129	33	132	47	144
Spitalul de recuperare Borșa	31	186	25	171	50	185
Spitalul de Psihiatrie Cavnic	10	29	6	27	7	26
Spitalul Orășenesc Târgu Lăpuș	16	50	11	51	18	59
Centrul Medical Cătălina SRL	-	-	3	8	3	19
GHE Cosmedica SRL	0	2	0	5	0	8
Euromedica Hospital SA	11	35	14	47	13	44
SC CLINICA SOMEȘAN SRL	-	-	17	25	14	53
POLICLINICA Sf. Ioan	-	-	-	-	0	11
TOTAL	427	1838	494	2028	549	2012

Tabel 13. Evoluția numărului de medici în spitale și asistenți medicali în spitale, în perioada 2011-2016-2021

Sursa. DSP Maramureș

Boală	2011	2016	2021
Gușă simplă și nodulară netoxică	2851	4494	4828
indice de prevalența la 100 loc.	0.56	0.86	0.94
Diabet zaharat	15620	17456	19143
indice de prevalența la 100 loc.	3.06	3.33	3.71
Malnutriția proteino-calorică	353	319	289
indice de prevalența la 100 loc.	0.07	0.06	0.06
Rahitism evolutiv	129	107	76
indice de prevalența la 100 loc.	0.03	0.02	0.01
Anemii	4642	4787	4651
indice de prevalența la 100 loc.	0.91	0.91	0.9
Tulburări mintale	7593	10427	11046
indice de prevalența la 100 loc.	1.49	1.99	2.14
Epilepsie	2873	3048	2941
indice de prevalența la 100 loc.	0.56	0.58	0.57
Reumatism articular acut	1002	713	648
indice de prevalența la 100 loc.	0.2	0.14	0.13
Cardiopatii reumasimale cronice	747	699	643
indice de prevalența la 100 loc.	0.15	0.13	0.12
Boli hipertensive	46243	57199	60135
indice de prevalența la 100 loc.	9.07	10.9	11.65
Cardiopatie ischemică	24432	27293	27476
indice de prevalența la 100 loc.	4.79	5.2	5.55

Cord pulmonar cronic		1416	1251	1190
indice de prevalenta la 100 loc.		0.28	0.24	0.23
Boli cerebro-vasculare		7613	8272	8622
indice de prevalenta la 100 loc.		1.49	1.58	1.67
Boli pulmonare cronice obstructive		8477	10310	10491
indice de prevalenta la 100 loc.		1.66	1.96	2.03
Boala ulceroasă		5501	4976	4245
indice de prevalenta la 100 loc.		1.08	0.95	0.82
Ciroză și alte hepatite cronice		6489	6875	5773
indice de prevalenta la 100 loc.		1.27	1.24	1.12
Nefritopatii cronice		950	1301	1228
indice de prevalenta la 100 loc.		0.19	0.24	0.24
Calculoza urinară		2004	2352	2400
indice de prevalenta la 100 loc.		0.39	0.45	0.47
Malformații congenitate	TOTAL	-	883	870
	indice de prevalenta la 100 loc.		0.17	0.17
	dintre care aparat circulator	397	430	436
	indice de prevalenta la 100 loc.	0.08	0.08	0.08

Tabel 14. Evoluția bolilor înregistrate la cabinetele medicilor de familie din Județul Maramureș. Analiză comparativă 2011-2016-2021

Sursa. DSP Maramureș

Din perspectiva tipurilor de boli raportate la nivelul populației Județului Maramureș în perioada 2011-2016-2021, remarcăm faptul că indicii de prevalență raportat la 100 de locuitori se află în creștere în special pentru **bolile hipertensive** sau **cardiopatia ischemică**. **Bolile hipertensive** prezintă cel mai ridicat indice de prevalență, fiind în anul 2011 la valoarea de 9.07 și crescând în anul 2011 până la valoarea de 11.65. Pe locul al doilea din perspectiva creșterii indicelui de prevalență se găsește **cardiopatia ischemică**, ce a evoluat de la o valoare de 4.79 în anul 2011, până la valoarea de 5.55 în anul 2021.

Creșteri ale indicelui de prevalență se înregistrează, în perioada 2011-2021, și în cazul altor boli, cum ar fi **tulburările mentale** (creștere de 0.65), **diabet zaharat** (creștere de 0.65), **gușă simplă și nodulară netoxică** (creștere de 0.38), **boli pulmonare și cronice obstructive** (creștere de 0.37), **boli cerebro-vasculare** (creștere de 0.18), **calculoză urinară** (creștere de 0.08), **nefritopatii cronice** (creștere de 0.05), **epilepsie** (creștere de 0.01). La nivelul Județului Maramureș s-au înregistrat însă și scăderi ale acestor indici. Printre bolile care au marcat scăderi în perioada 2011-2021 sunt menționate **malnutriția proteino-calorică** (-0.01), **anemii** (-0.01), **rahitism evolutiv** (-0.02), **cardiopatii reumasimale cronice** (-0.03), **cord pulmonar cronic** (-0.05), **reumatism articular acut** (-0.07), **ciroză și alte hepatite cronice** (-0.15), **boala ulceroasă** (-0.26).

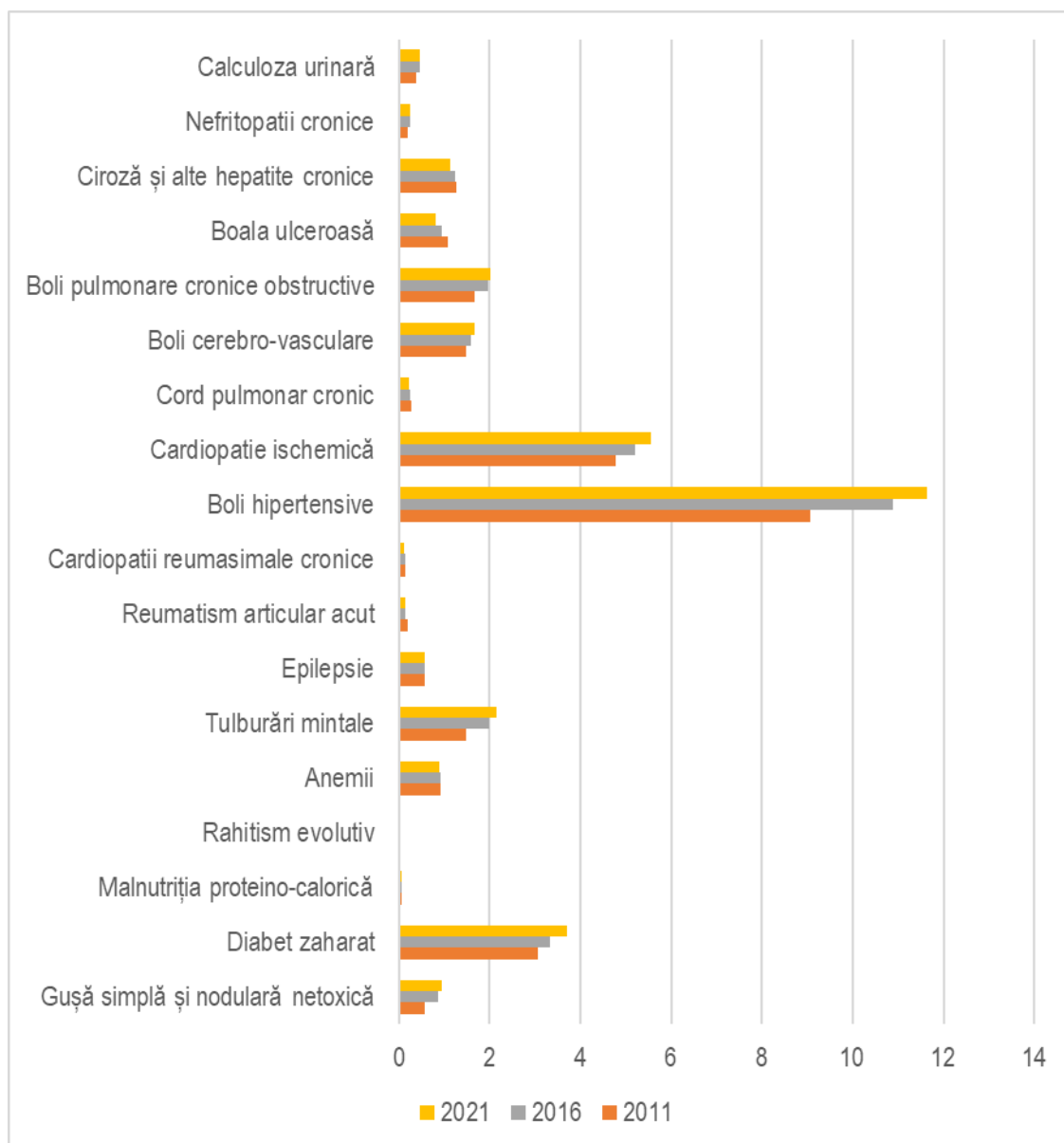

Figura 20. Evoluția indicelui de prevalență al bolilor din Județul Maramureș, raportat la 100 de locuitori, în perioada 2011-2016-2021

Sursa. DSP Maramureș

2.8. Infrastructura sportivă și culturală

Cultură

La nivelul Județului Maramureș, din datele furnizate de INS, baza de date Tempo, se observă faptul că există, din perspectivă culturală, un umăr de 20 de muzee raportate în anul 2017. Inumărul acestora este în scădere față de anul 2011, când era raportat la nivel județean un total de 25 de muzee. Acestea sunt prezente, în principal, în municipiul-reședință Baia Mare, unde în anul 2011 erau 11 muzee, în timp ce în anul 2017 sunt raportate un număr de doar 8 muzee. Alte 5 muzee sunt în Municipiul Sighetu Marmăției, numărul acestora fiind constant în perioada 2011-2017. În Orașul Târgu-Lăpuș există mențiunea unui singur muzeu, la fel ca în orașul Vișeu de Sus sau Comunele Băsești, Lăpuș, Moisei, Săpânța, Sisești. În anul 2011 era menționat câte un muzeu și în

localitățile Tăuții-Magherauș și Colțău, însă în anul 2017 nu mai apare această mențiune. Pentru anul 2020 nu sunt oferite date cu privire la numărul de muzee, însă informațiile privind numărul de vizitatori din muzee sunt actualizate până la nivelul anului 2020. Astfel, privitor la numărul de vizitatori în muzee, remarcăm faptul că, deși Municipiul Baia Mare beneficiază de cel mai mare număr de muzee, din perspectiva numărului de vizitatori se detașează Sighetu Marmăției, având cel mai mare număr de vizitatori în anul 2017, adică 178 286 persoane.

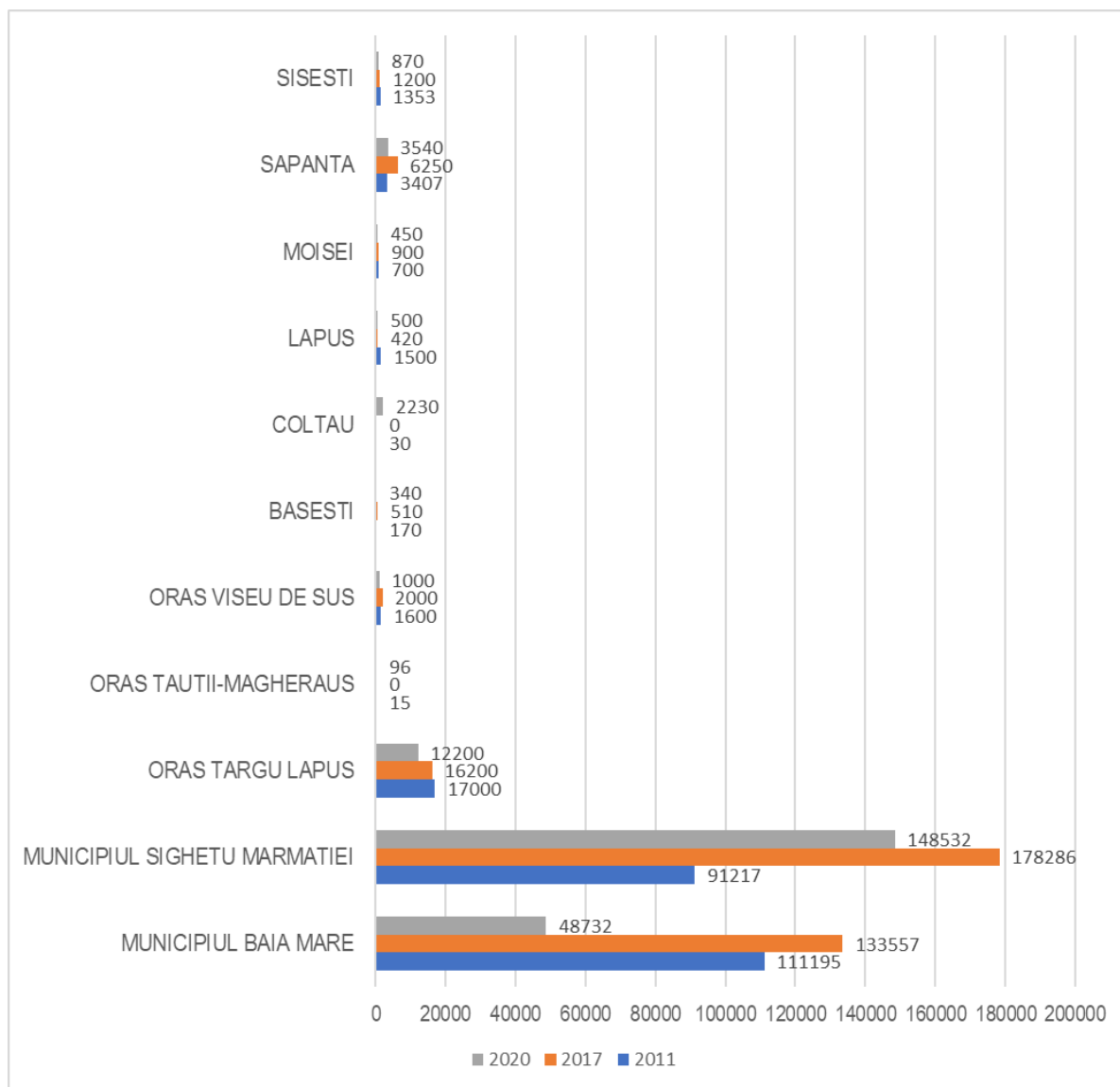

Figura 21. Numărul de vizitatori în muzeele din Județul Maramureș, în perioada 2011-2017-2020

Sursa. DSP Maramureș

Cele mai cunoscute muzee maramureșene sunt:

1. Muzeul Satului Maramureșan – Sighetu Marmăției
2. Muzeu etnografic al Maramureșului – Sighetu Marmăției
3. Casa Memorială „Elie Wiesel” – Muzeul culturii evreiești din Maramureș – Sighetu Marmăției
4. Memorialul victimelor comunismului și rezistenței – Sighetu Marmăției
5. Muzeul de Istorie și Arheologie – Sighetu Marmăției

6. Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Maramureș – Baia Mare
7. Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș – Baia Mare
8. Muzeul Județean de Artă „Centrul Artistic Baia Mare” – Baia Mare
9. Muzeul de Mineralogie – Baia Mare
10. Muzeul satului Baia Mare
11. Bastionul Măcelarilor – Baia Mare
12. Planetariu – Baia Mare
13. Muzeul Satului Tăuții – Magherauș
14. Centrul Documentar – Expozițional al Nobilimii Maramureșene Române de la Vișeu de Sus
15. Muzeul de Istorie și Etnografie Vișeu de Sus

Acestora mai sus menționate li se adaugă niște obiective turistice extrem de apreciate, cum ar fi **Mănăstirea Bârsana** (situată în Valea Izei), **cimitirul vesel de la Săpânța**, **casa memorială Stan Ion Pătraș**, **Mănăstirea Peri**, **Văltorile din Săpânța**, **bisericile de lemn**, **satul Breb** (*considerat a fi cel mai autentic sat din Maramureș, renumit pentru construcțiile de lemn, atât de reprezentative pentru zonă*), **lacul Albastru** (zona Căvnic – Baia Sprie), **zona cu șmen** (în apropierea localității Budești)⁹, **mocănița de pe Valea Vaserului** (pornire din Vișeu de Sus), **Lacul Știol**, **Cascada Cailor**, **Peștera și Izbulul Izvorul Albastru al Izei**.

Din perspectiva structurilor de cazare, Județul Maramureș beneficiază de un număr de 392 de unități de cazare raportate la nivelul anului 2021, în creștere constantă față de anul 2011, când erau doar 172 de unități sau față de anul 2016 când erau raportate 225 de unități de cazare. Din totalul acestor unități de cazare, cele mai multe sunt **pensiuni agroturistice (264 unități)**, **pensiuni turistice (70 unități)** și **hoteluri (34 unități)**. Din perspectiva evoluției, în perioada 2011-2021 se remarcă o creștere rapidă a numărului de pensiuni agroturistice. Astfel, dacă în anul 2011 erau raportate doar 77 de astfel de unități de cazare, observăm faptul că în anul 2016 numărul acestora a crescut la 104 iar în anul 2021, așa cum am precizat anterior, sunt raportate 264 de unități de cazare. Detalii privind numărul exact de unități de cazare în raport cu fiecare localitate sunt prezentate în **Anexa 3** prezentului studiu.

Sport

Din perspectiva activităților sportive din Județul Maramureș, în ceea ce privește **numărul total al sălilor de gimnastică pe niveluri de educație**, județul dispune de un total de 100 de astfel de spații, numărul lor fiind mai redus decât în anul 2011, când erau 103 săli de gimnastică în întregul județ.

Din perspectiva terenurilor de sport, în Județul Maramureș sunt înregistrate 116 terenuri de sport aferente unităților de învățământ, în anul 2020, numărul acestora fiind în scădere față de 2011, când erau menționate 132 de terenuri.

Se remarcă faptul că, în întregul Județ Maramureș nu este raportat decât 1 bazin de înot aferent unităților de învățământ, acesta fiind la o școală primară și gimnazială din Municipiul Baia Mare.

⁹ „mașinile urcă singure la deal, iar apa curge în sus, contrazicând toate legile fizicii. Se pare că măsurătorile GPS ar fi arătat că este vorba despre o iluzie optică – o zonă de pantă pe care o percepi ca fiind rampă.” – sursa: jurnaldecatoric.ro/9-locuri-de-vizitat-in-maramures/, accesat la data de 09 iunie 2020

3. Evidențierea disfuncționalităților și priorități de intervenție

3.1. Nivel de trai și grad de sărăcie

1. *Bazinul forței de muncă la nivelul județului*

Disfuncții

- În ultimii 10 ani a avut loc o scădere procentuală a numărului de persoane active din Județul Maramureș. Acest fapt se datorează procesului de îmbătrânire demografică ce afectează județul. Cele mai mari pierderi de populație activă sunt localizate în mediul urban, mediul de rezidență rural din Maramureș înregistrând procente cu valoare constantă de populație activă de-a lungul perioadei 2010-2021, procente care sunt însă mai reduse decât cele din urban. Putem, astfel, să menționăm faptul că mediul de rezidență rural înregistrează procese mai accelerate de îmbătrânire demografică mai pronunțată decât mediul de rezidență rural și că principala forță de muncă se regăsește în centrele urbane ale Județului Maramureș.

Priorități de intervenție

- Echilibrarea distribuției resurselor socio-economice în teritoriu, astfel încât forța de muncă să poată fi distribuită în mod echitabil în întreg teritoriul Județului Maramureș. Se recomandă, astfel, politici de încurajare a micilor întreprinzători și a afacerilor locale, în special în zonele urbane mici și în zonele rurale, lipsite de atractivitate din acest punct de vedere.

2. *Distribuția inegală în teritoriu a oportunităților de angajare*

Disfuncții

- Numărul de salariați din Județul Maramureș este în creștere constantă în perioada 2010-2020, ca valori brute acestea crescând de la 86256 persoane în anul 2010, la 103087 persoane în anul 2020. Din punct de vedere procentual, numărul salariaților a depășit 50% din totalul persoanelor ocupate din Județ, depășirea acestui prag având loc în anul 2016. Astfel, dacă în anul 2010, numărul salariaților reprezenta 44,21% din totalul persoanelor ocupate din Județul Maramureș, în anul 2016 aceștia au ajuns să reprezinte 50,44% din total. În anul 2020, numărul salariaților reprezintă 52,81% din totalul persoanelor ocupate din județ. Din perspectivă procentuală se remarcă faptul că mai mult de jumătate din totalul persoanelor ocupate sunt localizate în Municipiul Baia Mare. Aceștia reprezintă 51,44% din totalul salariaților la nivel județean, în anul 2020. Un alt procent, de aproape 10,00%, este localizat în Municipiul Sighetu Marmației (*mai exact 9,69%*). Din perspectivă economică, forța de muncă din restul teritoriului județului s-a concentrat mai degrabă în *comunele din proximitatea marilor centre urbane și în orașe precum Borșa, Târgu Lăpuș, Vișeu de Sus, Baia Sprie sau Tăuții-Magherauș*.

Priorități de intervenție

- Se remarcă o concentrare mult mai mare a forței de muncă în zona de influență a Municipiului Baia Mare, fapt ce generează o dezvoltare neuniformă din perspectivă socio-economică, la nivel județean. Este importantă aragerea de noi investiții care să balanseze dezvoltarea est-vest a județului, dat fiind că zona estică este reprezentată, din perspectivă economică, doar de orașele Borșa și Vișeu de Sus, aceste două orașe cumulând 6,69% din totalul salariaților din Județul Maramureș.

3.2. Vulnerabilitate și protecție socială

3. Populația beneficiară de venit minim garantat

Disfuncții

- Din perspectiva ierarhiei zonelor rurale în raport cu populația beneficiară de venit minim garantat, se remarcă o discrepanță clară, la nivelul județului Maramureș, între localitățile din zona estică și cele din zona vestică a județului. Astfel, cea mai mare parte a localităților în care populația beneficiară de VMG reprezintă procente de peste 1%, peste 2% și chiar peste 4% din totalul locuitorilor la nivel de U.A.T. se găsesc concentrate în zona estică a Județului Maramureș, în special la vest de orașele Borșa și Vișeu de Sus.

Priorități de intervenție

- Este necesară prioritizarea dezvoltării socio-economice a localităților situate în zona estică a județului Maramureș, în special a localităților rurale aflate în această parte a județului, care se găsesc într-un con de umbră în raport cu zona vestică a județului, cu populație mult mai înstărită din perspectivă economică și cu acces mai facil la resurse de muncă și dotări complementare locuirii.

3.3. Nivel de instruire al populației

4. O populație rurală cu educație de bază

Disfuncții

- La nivelul Județului Maramureș se remarcă o rată a abandonului școlar mult mai ridicată în mediul rural față de mediul urban, situație întâlnită de altfel la nivelul întregii țări. Deși observăm progrese semnificative înregistrate la nivel Județean în ceea ce privește rata abandonului școlar (care a scăzut de la 1,4 în 2011 la 1,2 în 2019 – pentru învățământul primar și gimnazial, de la 4,4 la 2,2 pentru învățământul liceal), remarcăm o creștere impresionantă a ratei abandonului școlar în ceea ce privește învățământul postliceal și de maistri. În acest caz, rata înregistrată a crescut de la 1,6 în anul 2011 la 8,8 în anul 2019, fapt ce duce la o populație numeroasă neinstruită din punct de vedere profesional.
- Unitățile de educație din mediul rural sunt concentrate cu precădere în satele-reședință, numeroase sate aparținătoare nebeneficiind de unități școlare și preșcolare. Acest fapt creștere riscul needucării populației din zonele respective, întrucât navetismul copiilor generează rate de abandon școlar ridicate.

Priorități de intervenție

- Este necesară o atenție sporită pentru învățământul din mediul rural, care nu beneficiază de aceleași standarde de performanță precum învățământul din mediul urban. Astfel, la nivelul Județului Maramureș era înregistrată o rată de abandon școlar mai mult decât dublă în mediul rural față de mediul urban în anii 2014 și 2016. În anul 2018 se remarcă o ameliorare a situației din acest punct de vedere, însă rata de abandon școlar continuă să fie simțitor mai ridicată în mediul rural.
- Sporirea accesului la educație în mod egal pentru populația din mediile urban și rural, inclusiv satele aparținătoare ale zonelor urbane și ale zonelor rurale.

3.4. Servicii educaționale

5. *Volumul populației școlare în funcție de mediul de rezidență*

Disfuncții

- Volumul populației școlare în funcție de mediul de rezidență indică un raport echilibrat rural-urban, în special din perspectiva faptului că populația generală urbană este mai ridicată numeric decât cea rurală, în Județul Maramureș. Astfel, în cazul populației școlare, în cazul învățământului preșcolar, numărul copiilor din mediul rural este de 5 114 în anul 2020-2021, în timp ce în același an, mediul urban beneficiază de o populație preșcolară de 7 991 copii. Diferența numerică începe să crească între cele două medii de rezidență pe măsură ce crește gradul sistemului de pregătire. Populația școlară din sistemul primar este de 7 407 elevi în mediul rural, în raport cu 12 106 elevi în urban. Populația școlară gimnazială din mediul rural este de 6 145, în timp ce mediul urban înregistrează 10 369 elevi de gimnaziu.

Priorități de intervenție

- Asigurarea accesului la educație în mod egal pentru populațiile de copii din ambele medii de rezidență este foarte necesară. Totodată, este necesară asigurarea creșterii volumului de elevi înscriși în unitățile de învățământ. Așa cum se observă în datele furnizate de Inspectoratul Școlar Județean, numărul copiilor înscriși în unitățile de învățământ este în continuă scădere în perioada 1992-2020, fapt ce face ca județul să înregistreze o creștere a dependenței demografice în anii ce vor urma.

3.5. Fond construit

6. *Evoluția stocului de locuințe*

Disfuncții

- Creșterea stocului de locuințe la nivelul Județului Maramureș nu s-a produs uniform, localitățile din vecinătatea sudică și vestică a Municipiului Baia Mare, principalul centru urban și economic al județului, totodată reședința de județ, au înregistrat cele mai mari creșteri ale stocului de locuințe, în perioada 2010-2020 creșterea fiind peste 10%.

Priorități de intervenție

- Asigurarea unei dezvoltări echilibrate a teritoriului județului Maramureș, cu scopul de a nu genera aglomerări exagerate și creșteri ale densităților de locuire prea mari în anumite zone ale județului, pe de o parte, și depopulări rapide ale altor zone, pe de altă parte.

3.6. Sănătatea populației și serviciile pentru sănătate

7. Acces la servicii de sănătate

Disfuncții

- În Județul Maramureș se găsesc doar 8 spitale în proprietate publică și 5 spitale în proprietate privată. Numărul spitalelor aflate în proprietate publică este constant în raport cu anii 2011 și 2016 însă numărul spitalelor aflate în proprietate privată a crescut constant de-a lungul acestui interval temporal, fiind în anul 2020 5 spitale pe teritoriul județului (*în anul 2011 erau doar 2 spitale private și în anul 2016 erau 4 spitale private*). Distribuția spațială a acestor spitale este concentrată preponderent în municipiul-reședință Baia Mare, unde sunt, în anul 2020, 3 spitale publice și 4 spitale private. Alte localități în care sunt identificate aceste unități de sănătate sunt **Municipiul Sighetu Marmăției (un spital public și unul privat), Borșa (1 spital public), Cavnic (1 spital public), Târgu Lăpuș (1 spital public), Vișeu de Sus (1 spital public), Colțău (1 spital privat)**. La nivelul Județului Maramureș sunt, în prezent, localități care se găsesc la distanță mai mare de 30 km față de o astfel de unitate de sănătate, între ele numărându-se **Asuaju de Sus, Baița de Sub Codru, Băsești, Ariniș, Bicăz, Oarța de Jos, Sălsig, Mireșu Mare, Ulmeni**, toate aceste localități situându-se în zona sud-vestică a Județului Maramureș.
- Conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, unul dintre cele mai mari dezavantaje ale Județului Maramureș constă în **lipsa dispensarelor medicale**. Astfel, din totalul celor 76 de localități (2 municipii, 11 orașe și 63 de comune), doar **5 localități raportează prezența unui dispensar pe teritoriul lor**. Aceste localități sunt **Municipiul Baia Mare, Municipiul Sighetu Marmăției, Orașul Borșa, Orașul Târgu Lăpuș, Orașul Vișeu de Sus**. Fiecare dintre aceste localități are câte un dispensar în proprietate publică.
- O altă disfuncție majoră identificată în raport cu serviciile sanitare este cea privind accesul la serviciile sanitare de bază precum **cabinete de medicină de familie, cabinete stomatologice și farmacii**. Astfel, în ciuda faptului că majoritatea localităților dispun de cel puțin un cabinet de medic de familie, au fost identificate câteva localități lipsite de această facilități. Acestea sunt **Baiut, Bogdan Vodă, Coas, Poienile Izei, Săpânța, Vadu Izei, Gârdani, Oncești și Colțău**. Observăm, deci, că din totalul celor 76 de U.A.T.-uri identificate la nivelul Județului Maramureș, **9 U.A.T.-uri, toate zone rurale, nu dispun de prezența unui medic de familie pe teritoriul său**. Totodată, alte 2 comune au doar medic de familie pentru mai mult de 5000 de locuitori. Acestea sunt **Repedea și Ruscova. Comunele Bistra, Ieud și Moisei** au un medic de familie la mai mult de 4000 de locuitori.
- La nivelul județului Maramureș au fost identificate localități rurale lipsite de prezența unei farmacii. Acestea sunt **Asuaju de Sus, Baiut, Boiu Mare, Coas, Cupșeni, Groși, Oarța de Jos, Poienile Izei, Sarasau, Valea Chioarului și Vima Mică**.

- Din totalul celor 76 de UAT-uri, 29 de localități, toate rurale, nu beneficiază de prezența unui cabinet stomatologic. Aceste servicii sanitare sunt concentrate în special în Municipiul Baia Mare, unde sunt 214 cabinete stomatologice și în Municipiul Sighetu Marmăției, unde sunt 43 de cabinete stomatologice. U.A.T.-urile situate, însă, la distanțe mari față de aceste localități au un acces dificil al aceste servicii sanitare de bază.

Priorități de intervenție

- Asigurarea accesului facil la serviciile de sănătate de tip spital pentru toate localitățile din Județul Maramureș. Acest fapt va conduce la creșterea speranței de viață pentru locuitorii județului cât și la sporirea atractivității localităților pentru locuitori, aceste servicii sanitare numărându-se printre elementele de bază ce asigură o calitate a vieții ridicată.
- Este necesară asigurarea accesului la unitățile sanitare de bază pentru întreaga populație a județului Maramureș. Astfel, dispunerea unui dispensar uman în majoritatea unităților administrativ-teritoriale ale județului ar ajuta la asigurarea unui control regulat pentru locuitorii județului și la prevenirea apariției și dezvoltării diverselor afecțiuni.
- Asigurarea necesarului de medici de familie în cadrul fiecărui U.A.T., crescând astfel calitatea vieții locuitorilor din zonele repective precum și accesul lor la serviciile sanitare de bază.
- Fiecare dintre unitățile administrativ-teritoriale din Județul Maramureș trebuie să beneficieze de cel puțin o farmacie sau punct farmaceutic pe teritoriul său.
- Asigurarea accesului populației la serviciile sanitare de tipul cabinetelor stomatologice.

3.7. Infrastructura sportivă și culturală

8. *Disponerea structurilor culturale în plan teritorial*

Disfuncții

- Din perspectiva culturală, la nivelul Județului Maramureș, se remarcă o discrepanță majoră între cele două municipii și celelalte localități. Astfel, deși din perspectiva obiectivelor turistice, Județul Maramureș are printre cele mai atrăgătoare zone turistice ale României, din perspectiva muzeelor, acestea se concentrează în mare măsură în Municipiul Baia Mare și Municipiul Sighetu Marmăției. Totodată, statisticile privind numărul de vizitatori în muzee indică o valoare cu mult mai ridicată în cele două municipii față de celelalte localități ale județului.
- Unitățile de cazare dominante la nivelul Județului Maramureș sunt cele de tip **agroturistic**, în total fiind identificate un număr de 264 de astfel de unități de cazare, în creștere rapidă față de anii precedenți când erau 77 de unități (la nivelul anului 2011), respectiv 104 unități (la nivelul anului 2016). Totalul unităților de cazare este în continuă creștere la nivelul Județului Maramureș, în anul 2021 fiind un număr de 392 de unități de cazare. Distribuția acestora este însă inegală, cele mai multe fiind concentrate în **Municipiul Baia Mare (46 de unități de cazare), Orașul Borșa (32 de unități de cazare), Comuna Moisei (23 de unități de cazare), Municipiul Sighetu Marmăției (19 unități de cazare), Oraș Vișeu de Sus (16 unități de cazare), Comuna Săpânța (15 unități de cazare), Comuna Vadu Izei (15 unități de cazare) sau Comuna Poienile Izei (13 unități de cazare).**

Priorități de intervenție

- Dezvoltarea echilibrată a zonelor turistice la nivelul Județului Maramureș și integrarea acestora într-o strategie coerentă, dezvoltată în raport cu toate zonele turistice ale județului.
- Se remarcă o dezvoltare ușor dezechilibrată în ceea ce privește turismul la nivel județean și localizarea unităților de cazare. Astfel, cea mai mare concentrare a unităților de cazare, în județul Maramureș, apare în jumătatea nordică a județului, în timp ce localitățile din jumătatea sudică sunt mai sărace din acest punct de vedere. A fost identificat, în ultimii ani, un proces de dezvoltare în domeniul **agroturismului**, domeniu ce trebuie încurajat și dezvoltat în continuare în această zonă a țării, cu concentrare preponderent pe reducerea decalajelor între Nordul și Sudul județului.

9. *Disponerea structurilor sportive în plan teritorial*

Disfuncții

- Din totalul celor 76 de unități administrativ teritoriale ale Județului Maramureș, la nivelul structurilor sportive, 25 de unități nu dispun de săli de gimnastică sau terenuri de sport aferente unităților de educație. Toate acestea sunt zone rurale. Totodată, se remarcă o concentrare preponderentă a activităților sportive la nivelul Municipiilor Baia Mare și Sighetu Marmăției, alte zone ce beneficiază de astfel de dotări sportive fiind și orașele Vișeu de Sus sau Baia Sprie.

Priorități de intervenție

- Accesul la infrastructura sportivă asigură creșterea și educația sănătoasă a noilor generații. Astfel, se recomandă o prioritizare a reducerii decalajelor din perspectiva accesului la infrastructura sportivă, în special între mediile urban și rural. Totodată, localitățile care nu dispun de nicio formă de infrastructură sportivă (teren de sport sau sală de gimnastică) ar trebui să dezvolte proiecte de accesare a fondurilor europene pentru realizarea unor astfel de facilități la nivelul U.A.T.-urilor.

4. Propuneri de eliminare sau diminuare a disfuncționalităților

4.1. Ameliorarea nivelului de trai

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Creșterea volumului forței de muncă	Profilul județului Maramureș s-a schimbat în intervalul 2010-2020, din perspectivă economică. Astfel, dacă în anul 2010, cea mai mare parte a populației ocupate activa în agricultură, silvicultură, pescuit (30,05% din totalul populației ocupate), în momentul de față, activitățile dominante pentru locuitorii județului sunt industrie (22,69%) și industria prelucrătoare (21,19%). Volumul forței de muncă, din perspectiva

		valorilor brute, a scăzut în perioada 2010-2020, fapt datorat în principal ieșirilor din populație (migrație și mortalitate) , precum și insuficienței locurilor de muncă la nivel județean, ce ar putea atrage forță de muncă tânără din alte părți ale țării. Se recomandă construirea unor platforme logistice, investirea în parcuri științifice și de cercetare, infrastructuri pentru activități de inovare și sprijinire a afacerilor cu scopul atragerii forței de muncă tinere în județ și scăderea dependenței demografice.
2	Distribuția coerentă a salariaților în cadrul teritoriului județean	Crearea unei agenții județene care să permită coordonarea publică a formării lanțurilor locale de furnizori și clienți pentru a utiliza forța de muncă calificată și necalificată, pentru a facilita fixarea locală a unui procent mai mare din valoarea adăugată și a reduce la minim rata șomajului la nivelul U.A.T.-urilor din județul Maramureș.
3	Creșterea nivelului de dezvoltare socio-economică a localităților subdezvoltate	Concentrarea forței de muncă și a activităților economice din Județul Maramureș se face în special în în jurul celor două Municipii – Baia Mare și Sighetu Marmăției – cuprinzând astfel ca zone de influență și localitățile din proximitate. Există, însă, unele localități ce nu beneficiază de o accesibilitate ridicată la resursele de bază, cu populație preponderent îmbătrânită, lipsite de activități economice (<i>nu este înregistrată nicio firmă în aceste localități</i>). Acestea sunt comunele Vima Mică, Poienile Izei, Oarța de Jos, Cupșeni, Cernestii, Boiu Mare, Bistra, Băsești, Băiuț, Asuaju de Sus și Bicăz . Aceste localități, în special, dar și altele care dispun de doar câteva companii, de dimensiuni reduse, amplasate în general în localitatea-reședință, necesită o atenție sporită în ceea ce privește specificul economic și creșterea accesibilității rutiere.

4.2. Sporirea nivelului de instruire al populației

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Reducerea abandonului școlar la nivelul Județului Maramureș	Rata abandonului școlar în Județul Maramureș este în scădere, în perioada de referință 2011-2019, în special în ciclurile I și II de învățământ . În cazul ciclului I (primar și gimnazial), rata abandonului școlar a scăzut de la 1,4 la 1,2 în această perioadă. În cazul ciclului II (liceal și profesional), rata abandonului școlar a scăzut de la 4,4 la 2,2. Se remarcă, însă, o creștere mare a ratei abandonului școlar în cazul învățământului profesional și de maiștri, unde rata a crescut de la 1,6 în 2011 la 8,8 în anul 2019. Se recomandă, astfel, dezvoltarea unor campusuri de învățare și a unor programe de tipul

		„școlilor de vară” pentru a asigura pregătirea continuă a elevilor. Totodată, se recomandă accesarea de fonduri europene în vedere dotării instituțiilor de învățământ, asigurării accesului la resurse online precum și prevenirea abandonului școlar.
2	Reducerea decalajelor în ceea ce privește nivelul de instruire al populației între mediile de rezidență urban-rural	Deși ratele abandonului școlar au fost îmbunătățite în anii precedenți, în special în ceea ce privește ciclurile I și II de studii, la nivelul județului Maramureș se remarcă o discrepanță clară între mediile de rezidență urban și rural. Rata abandonului școlar a fost multă vreme mai mult decât dublă în mediul rural față de mediul urban, fapt datorat în principal lipsei dotărilor necesare educației în școli, lipsei accesului la o infrastructură de învățământ de calitate în rural față de cea din urban. Nu în ultimul rând, este necesară îmbunătățirea accesibilității elevilor la unitățile de învățământ, mulți dintre aceștia fiind nevoiți să se deplaseze zilnic pe distanțe mari. Totodată, este necesară amenajarea școlilor existente și asigurarea de dotări pentru a face posibile în localitățile defavorizate ale județului, a unor servicii educaționale extra curriculare sau de tip after-school care să permită reducerea riscului de abandon școlar.
3	Reducerea navetismului școlar	Este necesară extinderea sistemului de creșe, grădinițe și școli în localitățile care nu beneficiază de aceste unități de învățământ sau în satele aparținătoare care nu beneficiază de aceste unități de învățământ. Acolo unde numărul de copii din localitate este prea mic, este necesară implementarea unui sistem coerent de transport școlar care să poată asigura deplasarea copiilor înspre și dinspre unitățile de învățământ existente.

4.3. Creșterea calității serviciilor pentru educație

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT și acces la internet de calitate	Prin această măsură este avută în vedere nevoia de conectare tehnologică a unităților de învățământ. În condițiile pandemiei de COVID-19, această nevoie de conectare prin tehnologie s-a făcut simțită îndeosebi în mediile de rezidență rurale, acolo unde o mare parte din populație nu dispune de acces la infrastructura edilitară de bază. Astfel, este necesară reducerea <i>izolării populației</i> din această perspectivă, utilizând astfel toate mijloacele de care dispune tehnologia actuală.

2	Creșterea volumului de copii înscriși în unitățile de învățământ din Județul Maramureș	Școlile din urban, peri-urban și zonele rurale să devină spații multifuncționale care să deservească localitățile prin accesibilizare și dotare corespunzătoare, jucând rolul de spații publice echipate
3	Dezvoltarea de campusuri școlare pentru încurajarea înscrierii tinerilor din alte localități în unitățile de învățământ liceal și peste	Dezvoltarea de campusuri școlare care să deservească mai multe unități administrativ-teritoriale destinate elevilor din învățământul liceal și peste, oferind astfel facilități infrastructurale moderne similare celor din mediul urban.
4	Creșterea accesibilității către unitățile de învățământ	Creșterea accesibilității către unitățile administrativ-teritoriale ce au în componența lor dotări pentru educație de nivel liceal și peste, astfel încât să deservească mai multe localități de pe raza județului, oferind astfel posibilitatea copiilor din medii mai puțin favorizate la educație.

4.4. Creșterea calității serviciile pentru sănătate

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Creșterea numărului de dispensare la nivelul localităților din Județul Maramureș	Doar 5 localități din Județul Maramureș, conform datelor furnizate de INS, dispun de dispensar pe teritoriul lor. Este necesară sporirea numărului acestora în vederea asigurării accesului populației la serviciile sanitare de bază.
2	Creșterea numărului de medici de familie în raport cu necesarul din fiecare localitate	Nouă dintre localitățile județului Maramureș, toate rurale, nu beneficiază de medici de familie. Totodată, în cadrul județului a fost identificat un deficit de medici de familie în raport cu numărul de locuitori. Este necesară acoperirea necesarului de medici de familie, pentru a se asigura accesul populației la serviciile sanitare de bază.
3	Creșterea numărului de farmacii și puncte farmaceutice din localitățile județului Maramureș	Din totalul localităților din Județul Maramureș, 11 nu beneficiază de farmacii. Este necesară existența a cel puțin o farmacie sau punct farmaceutic în fiecare dintre localitățile județului, pentru a asigura creșterea calității locuirii, a vieții și sporirea atractivității acestor zone de locuire.
4	Creșterea numărului de cabinete stomatologice astfel încât fiecare localitate să aibă acces la aceste servicii sanitare de bază	Numeroase localități din Județul Maramureș, toate rurale, nu beneficiază de cabinete stomatologice . Astfel, accesul populației la o igienă orală elementară este foarte limitat. Este necesară asigurarea prezenței, pe teritoriul fiecărei U.A.T. a cel puțin unui astfel de serviciu sanitar.
5	Creșterea accesibilității populației din localitățile Județului Maramureș la serviciile unui spital	În județul Maramureș nu există decât 8 spitale în proprietate publică și 5 spitale private. Singura zonă rurală ce beneficiază de prezența unui spital pe teritoriul său este Comuna Colțău (1 spital privat). Astfel, au fost identificate localități rurale ce se găsesc la distanțe mai mari de 30 km față de cel mai apropiat spital, între ele

		numărându-se Asuaju de Sus, Baița de Sub Codru, Băsești, Ariniș, Bicăz, Oarța de Jos, Sălsig, Mireșu Mare, Ulmeni . Toate aceste localități rurale se găsesc în zona sud-vestică a Județului Maramureș și necesită o sporire a accesibilității către principalele unități administrativ-teritoriale ce beneficiază de spitale.
--	--	---

4.5. Creșterea protecției sociale pentru populațiile vulnerabile

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Reducerea decalajelor la nivel județean în ceea ce privește procentul de populație beneficiară de VMG din total populație	Se remarcă la nivelul Județului Maramureș o prezență mai numeroasă a beneficiarilor de VMG în zona estică a teritoriului, în special la nivelul comunelor din vecinătatea orașelor Vișeu de Sus și Borșa. Se propune, astfel, acordarea unei atenții deosebite dezvoltării serviciilor sociale în aceste zone și încurajarea unor politici de atragere de investitori în vederea creșterii numărului locurilor de muncă pentru cetățeni.
2	Reducerea decalajelor între zona estică și zona vestică a Județului Maramureș, cu privire la distribuția serviciilor sociale	Cea mai mare parte a serviciilor sociale din Județul Maramureș este concentrată în zona vestică, în special în municipiile Baia Mare și Sighetu Marmăției. Cu toate acestea, așa cum am precizat anterior, zona estică a județului este mai afectată de sărăcie, procentul de populație ce beneficiază de VMG fiind mult mai ridicat în această parte a teritoriului. Se recomandă, deci, creșterea numărului de servicii sociale în zona estică a județului Maramureș, cu scopul reducerii decalajelor între cele două arii de referință.
3	Combaterea marginalizării sociale	Sprijinirea consiliilor locale, în special pe cele din comunitățile cu venituri scăzute și cu un număr mare de populație afaltă în zone cu locuire precară, în aplicarea legii 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale.

4.6. Îmbunătățirea calității fondului construit

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Dezvoltarea resurselor de muncă locală, ca măsură complementară locuirii	Concentrarea resurselor de muncă în jurul principalelor centre urbane – Municipiile Baia Mare și Sighetu Marmăției – a condus la un proces de suburbanizare în zonele din imediata vecinătate a acestora. Astfel, este recomandată dezvoltarea policentrică echilibrată a zonelor industriale în cadrul teritoriului județului Maramureș astfel încât să vină în sprijinul dezvoltării locale prin accesul unui număr cât mai mare de locuitori la resurse de muncă.
2	Măsuri de creștere a atractivității anumitor zone rurale și urbane din interiorul județului Maramureș	Dezvoltarea agroturismului înspre zonele lipsite de activități economice și încurajarea amenajării de spații pentru turismul rural

3	Dezvoltarea infrastructurii și dotărilor complementare locuirii în zonele defavorizate	Cea mai rapidă creștere a suprafeței locuibile a fost înregistrată la nivelul localităților din zonele periurbane ale centrelor economice importante ale județului, care beneficiază de atractivitate sporită prin prisma accesului la resurse, infrastructură și dotări complementare locuirii. Se recomandă, astfel, o sporire a dotărilor complementare locuirii și a infrastructurii și în zonele defavorizate ale județului, cu scopul creșterii calității locuirii și atractivității din perspectiva locuitorilor.
---	--	--

4.7. Îmbunătățirea calității infrastructurii sportive și culturale

	Măsuri	Descrierea propunerilor
1	Distribuția echilibrată a structurilor sportive în teritoriul județean	Susținerea înființării de asociații/cluburi sportive în UAT-urile în care acestea lipsesc sau au o prezență redusă. Asigurarea prezenței, în unitățile școlare, a sălilor de sport și/sau terenurilor sportive.
2	Dezvoltarea echilibrată a turismului cultural prin valorificarea resurselor locale	Asigurarea accesului la cultură, cu precădere prin organizarea de evenimente culturale, asigurarea utilizării infrastructurii culturale existente și creșterea alocării bugetare pentru cultură cu distribuție echitabilă la nivelul întregului județ.
3	Valorificarea potențialului existent în industriile culturale și creative	Organizarea și susținerea rezidențelor artistice în urbanul mic și rural. Cunoașterea și îngrijirea resurselor și elementelor tradiționale locale în vederea valorificării în plan economic a factorului identitar propriu. Încurajarea inițiativelor locale de dezvoltare a unor elemente proprii, specifice, pornind de la tradițiile locale.

5. Prognoze, scenarii sau alternative de dezvoltare

5.1. Tendințe prognozate la nivelul Județului Maramureș

Conform prognozei Comisiei Naționale de Strategie și Prognoză (SNSP) și ale Institutului Național de Statistică (INS), în județul Maramureș sunt înregistrate următoarele evoluții probabile până în anul 2025:

- Valoarea produsului intern brut (PIB) va înregistra o creștere de la 19,8 miliarde lei în 2021, la 27,2 miliarde lei în anul 2025. Creșterea astfel prognozată este de aproximativ 37%. Această valoare va plasa județul pe locul trei la nivel județean, după Cluj (cu o valoare a PIB prognozată pentru anul 2025 la valoarea de 88 miliarde lei) și Bihor (cu o valoare a PIB prognozată la nivelul anului 2025 de 36,8 miliarde lei). La nivel național, Județul Maramureș se situează, conform prognozei pentru anul 2025, pe poziția cu numărul 17, la egalitate cu Dâmbovița.
- Conform datelor furnizate de INS¹⁰, populația României urmează să scadă constant în următorii ani, preconizându-se o populație de 17 892 489 persoane până în 2030, respectiv 13 784 413

¹⁰ Proiectarea populației României în profil teritorial la orizontul 2060, https://insse.ro/cms/sites/default/files/field/publicatii/proiectarea_populatiei_romaniei_in_profil_teritorial_la_orizontul_2060.pdf, accesat la data de 14 iunie 2022

persoane până în anul 2060. Astfel, până în anul 2060 este prognozată o scădere a populației, la nivel național, de 29,6%. Cele mai mari pierderi de populație sunt prognozate pentru Regiunile Sud-Vest (48,9%) și Sud (43,3%), în timp ce **Regiunea Nord-Vest**, din care face parte și **Județul Maramureș** are prognozată o pierdere de populație, până în 2060 de 23,7% (față de 2017). Prognoza pe județe a fost realizată în raport cu anul de referință 2015, când pentru nivelul regional era prognozată o scădere a populației de 24,2%. În raport cu această valoare, județul Maramureș va înregistra, conform prognozei, o pierdere a populației peste media regională, având o pierdere de 33,9% în anul 2060 față de 2015. Astfel, pentru anul 2060 este prognozată o populație la nivel județean de 419 573 persoane iar pentru anul 2060 este prognozată o populație de 310 313 persoane. De altfel, la nivel regional, **județul Maramureș va înregistra a doua cea mai mare pierdere, după județul Sălaj (-36,5%)**. Datele au fost descrise în varianta medie de prognoză.

- Structura pe vârste în prognoza pentru 2060 (în raport cu 2015) indică o îmbătrânire a populației prin creșterea numărului de persoane de 65 ani și peste de la 15,5% (în 2015) la 30,7% (în anul 2060), la nivelul Județului Maramureș. Astfel, rata de dependență demografică va crește de la 0,46 în anul 2015 la 0,75 (în anul 2060)¹¹. Totodată, rata de înlocuire demografică¹² scade de la 1,04 în 2015 la 0,40 în anul 2060.
- Conform datelor furnizate de Comisia Națională de Strategie și Prognoză, numărul populației ocupate pentru Județul Maramureș va crește, în perioada 2021-2025, de la valoarea de 188,4 mii de persoane la 193,1 mii de persoane. Se estimează faptul că, după Regiunea București-Illfov (unde sunt estimate 1424,1 mii de persoane ocupate), Regiunea Nord-Vest va fi cea care va da, la nivelul anului 2025, cel mai mare număr de persoane ocupate la nivel național, adică 1163,6 mii de persoane ocupate. Din perspectivă procentuală creșterea se încadrează în media națională, aceasta fiind de 0,5% în perioada 2021-2025. Din totalul persoanelor ocupate, prognozat a fi de 193,1 mii de persoane, aproximativ 117,8 mii de persoane sunt prognozate a fi salariate, la nivelul județului Maramureș, în anul 2025, în timp ce prognoza pentru șomeri indică o scădere ușoară de la 4,5 mii persoane în anul 2021 la 4,3 mii persoane în anul 2025. Rata șomajului scade, astfel, de la 2,2 (în 2021) la 2,00 (în anul 2025).
- Conform CNSP, salariul mediu brut pentru anul 2025, la nivelul Județului Maramureș, se estimează a fi la valoarea de 5 976 lei/salariat, în creștere față de anul 2021 când se găsește la valoarea de 4 453 lei/salariat. Această valoare este totuși sub media regională, dat fiind că salariul mediu brut în regiunea Nord-Vest este estimat, pentru anul 2025, la valoarea de 7 145 lei/salariat. Dintre județele regiunii, cea mai mare valoare a salariului brut îi aparține județului Cluj, cu o valoare estimată pentru anul 2025 de 9 048 lei/salariat, în creștere de la 6 521 lei/salariat (în 2021). Media națională pentru anul 2025 este prognozată a fi de 7 627 lei/salariat, în creștere față de anul 2021 când se găsește la valoarea de 5 608 lei/salariat.

¹¹ Ratele de dependență demografică fiind calculate ca sumă a procentelor de populație cu vârstă de 0-14 ani și 65 ani și peste, raportate la populația de 15-64 ani – pentru cei doi ani de referință, 2015 și 2060

¹² Populația tânără, de 0-14 ani raportată la populația de 65 ani și peste

5.2. Scenarii de dezvoltare

5.2.1. Scenariul „dacă nu se face nimic”

În cazul în care politicile publice rămân neschimbate, dinamica sociale actuale se vor acutiza, tendințele socio-economice preconizate fiind următoarele:

- Municipiul Baia Mare va continua să asigure cea mai mare parte a locurilor de muncă din Județul Maramureș, suburbanizând în jurul său localitățile învecinate. Acest fapt va acutiza discrepanțele socio-economice înregistrate la nivel județean între zonele estică și vestică (*zona vestică fiind mai dezvoltată în raport cu zona de est*)
- Stocul de locuințe va continua să crească cu precădere în zona celor două municipii și în localitățile din jurul acestora, în timp ce localitățile mai îndepărtate de acești poli economici vor continua să piardă populației în mod rapid și accelerat
- Numărul personalului medical și al serviciilor sanitare, deja mic în raport cu necesarul județului, va continua să scadă, lăsând izolate din perspectiva accesului la serviciile sanitare (dispensare, farmacii, medici de familie, cabinete stomatologice) un număr mare de localități, cu precădere în zonele cu o rată a migrației înaltă
- Rețelele de afaceri și companii se vor poziționa în zonele cu accesibilitate și atractivitate ridicate, crescând decalajul în ceea ce privește calitatea vieții între localitățile cu populație preponderent săracă și cele ce beneficiază de o calitate a vieții mai bună
- Rata abandonului școlar va continua să crească simțitor, în special pentru învățământul postliceal și de maiștri, fapt ce va conduce la o populație numeroasă fără educație sau pregătire profesională corespunzătoare. Acest fapt conduce, pe cale de consecință, la creșteri ale ratelor șomajului în special în rândul populației rurale.
- Decalajul între mediul rural, mai sărac în privina dotărilor pentru sănătate, și mediul urban, se va acutiza, conducând la o rată a migrației propunțată dinspre rural către urban

Cel mai probabil, acest tip de evoluție va genera o *dezvoltare bazată pe segregare* a teritoriului. Așa cum am menționat anterior, în județul Maramureș există, în general, trei puncte de atracție majore. Pe de o parte este Municipiul Baia Mare, principalul centru economic al județului, urmat fiind de Municipiul Sighetu Marmăției și un al treilea punct se găsește în zona Parcului Natural Munții Maramureșului, acolo unde localitățile Vișeu de Sus și Borșa formează un al treilea pilon de atracție economică. La segregarea teritoriului contribuie, de altfel, și structura geografică a teritoriului, fâșia montană din centrul Județului Maramureș având rolul unei bariere structurale la nivel teritorial, îngreunând legăturile rutiere pe direcția dinspre sud-vest către nord-est și invers.

Data fiind această dezvoltare concentrată puternic în jurul celor trei zone de interes, localitățile îndepărtate vor continua să piardă populației, să sufere de un deficit major în ceea ce privește accesul la educație, sănătate și alte dotări aferente locuirii și, cu timpul, să fie amenințate de dispariție din pricina lipsei de locuitori. Din punct de vedere demografic, localitățile *Poienile Izei și Bicz* sunt cele mai amenințate de procesul depopulării, având în prezent sub 1000 locuitori. Alte 9 localități din Județul

Maramureș au sub 1500 locuitori, fiind și ele sub amenințarea depopulării rapide. Acestea sunt *Ariniș, Asuaju de Sus, Băsești, Boiu Mare, Coaș, Gârdani, Oarța de Jos, Oncești, Vima Mică*.

5.2.2. Scenariul „intervenții minimale”

În cazul în care vor fi implementate doar câteva dintre propunerile de intervenție sugerate, cel mai probabil va continua această dezvoltare nucleară a activităților economice la nivel județean, înregistrându-se totuși ameliorări ale calității vieții în localitate prin dezvoltarea accesibilității și a unor dotări aferente locuirii. Astfel, printre măsurile *minimale* ce pot fi implementate la nivelul localităților din județul Maramureș se numără **creșterea accesibilității la nivelul unităților de învățământ existente, dotarea acestor unități de învățământ cu echipamente IT și internet, creșterea numărului de medici de familie, farmacii, cabinete stomatologice**. Totodată, pot fi crescute **numărul structurilor sportive din localitățile defavorizate, dezvoltate noi campusuri școlare pentru reducerea navetismului sau poate fi crescută accesibilitatea înspre și dinspre localități**.

- Cei trei poli de atracție – Baia Mare, Sighetu Marmației și orașele Borșa și Vișeu de Sus vor continua să concentreze cea mai mare parte a dezvoltării în jurul lor. Creșterea stocului de locuințe va continua în principal în jurul Municipiului Baia Mare, acolo unde acesta va dezvolta în continuare noi forme de locuire în periurban.
- Dotarea unităților de învățământ cu echipamente IT și internet, coroborat cu dotarea cu microbuze școlare care să asigure creșterea accesului copiilor din zonele lipsite de dotări pentru educație, va duce la o continuare a scăderii ratei abandonului școlar, îmbunătățind astfel șansele la educație pentru populația tânără a județului.
- Creșterea numărului de medici de familie, cabinete stomatologice, farmacii în localitățile defavorizate din acest punct de vedere va duce la o scădere a ratelor mortalității, în special mortalitatea infantilă, atât de ridicate în unele localități ale județului.
- Reducerea gradului de izolare al unor localități poate fi ameliorat prin **creșterea accesibilității – reabilitarea drumurilor de acces**. Totodată, măsura privind dezvoltarea de campusuri școlare în localitățile mari ale județului, care beneficiază de școli profesionale și postliceale va putea contribui la reducerea navetismului și la scăderea ratei de abandon în cazul acestor forme de învățământ, rezultând astfel o populație mai educată și mai pregătită pentru intrarea pe piața muncii.

Acest proces va contribui la reducerea populației din zonele urbane mici și din zonele rurale și va genera o cerere stabilă de servicii de educație, sănătate, cultură și locuire. Este foarte puțin probabil, însă, ca prin implementarea acestor măsuri să rezulte o creștere a atractivității localităților urbane secundare sau a zonelor rurale defavorizate. Măsurile vor ajuta, totuși, la stabilizarea acestor rețele de localități și la ameliorarea calității locuirii.

5.2.3. Scenariul „implementare propuneri de intervenție”

Acest tip de dezvoltare are rolul de a spori gradul de atractivitate și calitatea locuirii în toate localitățile județului, fie ele urbane sau rurale. Are la bază un model de dezvoltare multinuclear care să asigure accesul tuturor locuitorilor județului la serviciile de bază precum sunt cele sanitare, de educație, de muncă, de cultură și petrecere a timpului liber, sport și recreere.

a.

6. Sinteză

7. Bibliografie

Bank, T. W. (fără an). *Comunități marginalizate din zone urbane și rurale. Potențialul IT pentru o creștere economică sustenabilă*. Preluat de pe MapJornal: <https://www.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=a7ab584e3f3e455d996bb13a1b632e00>

Cara, E., & Spătaru, A. (2012). Măsurarea impactului descentralizării asupra echității și egalității populației. *Economica*, 4 (82), 22-31.

Cocean, R. (2018). *Studiu prospectiv de promovare și branding*. Baia Mare: Consiliul Județean Maramureș.

Corpade, A.-M., Corpade, C., & Stermin, A. (2017). *Studiu de evaluare adecvată pentru Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Maramureș pentru perioada 2014-2020*.

Cristea, M., Mare, C., Moldovan, C., China, A., Farole, T., Vințan, A., . . . Ionescu-Heroiu, M. (2017). *Orașe-Magnet. Migrație și navetism în România*. București: World Bank Group.

Doltu, C. (2011). *Mediul rural între supraviețuire și oportunități de afaceri*. Preluat pe mai 12, 2020, de pe http://www.catalactica.org.ro/files/mediul_rural_intre_supravietuire_si_opportunitati_d.pdf

Hendea, C., & Anca, M. (2021). *Strategia de dezvoltare a învățământului preuniversitar din Județul Maramureș*. Baia Mare: Inspectoratul Școlar Județean Maramureș. Preluat pe mai 2020, 12, de pe https://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/fise-masuri/aprobrate-iunie2015/M07_-_Servicii_de_baz%C4%83_%C8%99i_re%C3%AEnnoirea_satelor_%C3%AEn_zonele_rurale_articolul_20.pdf

Maramureș, C. J. (2018). *Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Maramureș pentru perioada 2014-2020*. Baia Mare: Consiliul Județean Maramureș.

Pătrulescu, G. (2020). Închiderea școlilor crește abandonul școlar? Avem cea mai mare rată a abandonului școlar din U.E., alături de Spania și Malta. București: <https://www.mediafax.ro/social/inchiderea-scolilor-creste-abandonul-scolar-avem-cea-mai-mare-rata-a-abandonului-scolar-din-u-e-alaturi-de-spania-si-malta-19119426>.

Popescu, I. (2017). *Strategia de Dezvoltare Durabilă Județul Maramureș 2014-2020*.

Regională, A. p. (fără an). *Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate*.

României, G. (2015, 04 10). *Studiu privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare al zonelor rurale*. Preluat de pe madr.ro: <http://www.madr.ro/docs/dezvoltare-rurala/programare-2014-2020/studiu-potential-socio-economic-de-dezvoltare-zone-rurale-ver-10.04.2015.pdf>

Sandu, D. (2013). Disparitati si fluxuri in fundamentarea social-economica a regionalizarii administrative a Romaniei. Bucharest: http://regionalizare.mdrap.ro/wp-content/uploads/2013/04/Raport-de-progres-2_CONREG.pdf. Preluat pe aprilie 14, 2020, de pe <https://www.libertatea.ro/stiri/cum-este-tratat-consumul-de-cannabis-toata-lumea-2421996>

Sandu, D. (fără an). *Actualizarea Indicelui de Dezvoltare Umană locală pentru anul 2018 și o metodologie pentru calcularea regulată a IDUL*. Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației.

Teșliuc, E., Grigoraș, V., & Stănculescu, M. S. (fără an). *Atlasul Zonelor Rurale Marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România*. Preluat de pe Ministerul Muncii: http://www.mmuncii.ro/j33/images/Documente/Minister/F6_Atlas_Rural_RO_23Mar2016.pdf

Țimonea, D. (2020, ianuarie 12). *Evoluția PIB-ului României la nivel județean și regional în 2019. Cele mai performante județe*. Preluat de pe adevărul.ro: https://adevarul.ro/locale/alba-iulia/evolutia-pib-ul-romaniei-nivel-județean-regional-2019-cele-mai-performante-județe-1_5e1b081a5163ec4271034285/index.html

World Bank Group, Guvernul României, & Comisia Europeană. (2019). *Romania Catching-up regions. Sectoare pentru cooperare interjurisdicțională*. International Bank for Reconstruction and Development.

8. Anexă

8.1. Anexa 1 – Numărul companiilor/firmelor cu sediul în Județul Maramureș în raport cu UAT-urile

UAT	STATUTUL LOCALITĂȚII	DENUMIREA LOCALITĂȚII	NR. FIRME/ LOCALITATE	NR. FIRME UAT
Municipiul Baia Mare	municipiu	Baia Mare	6129	6149
	sat	Firiza	20	

Municipiul Sighetul Marmăției	municipiu	Sighetu Marmăției	1098	1098
oraș Borșa	oraș	Borșa	789	789
oraș Vișeu de Sus	oraș	Vișeu de Sus	402	402
oraș Baia Sprie	oraș	Baia Sprie	328	398
	sat	Tăuții de Sus	45	
	sat	Chiuzbaia	0	
	sat	Satu Nou de Sus	25	
oraș Seini	oraș	Seini	240	256
	sat	Săbișa	16	
oraș Târgu Lăpuș	oraș	Târgu Lăpuș	234	309
	sat	Răzoare	29	
	sat	Rogoz	16	
	sat	Dămăcușeni	15	
	sat	Cufoaia	0	
	sat	Borcut	0	
	sat	Dobricu Lăpușului	0	
	sat	Înău	0	
	sat	Stoiceni	0	
	sat	Rohia	15	
Comuna Moisei	reședință comună	Moisei	230	230
oraș Tăuții Măgherauș	oraș	Tăuții Măgherauș	191	261
	sat	Baița	41	
	sat	Bozânta Mare	0	
	sat	Nistru	0	
	sat	Bușag	29	
Comuna Băsești	reședință comună	Băsești	0	0
	sat	Stremț	0	
Comuna Băiuț	reședință comună	Băiuț	0	0
Comuna Asuaju de Sus	reședință comună	Asuaju de Sus	0	0
oraș Vișeu de Jos	oraș	Vișeu de Jos	123	123
oraș Șomcuta Mare	oraș	Șomcuta Mare	108	153
	sat	Buciumi	16	
	sat	Finteușu Mare	16	
	sat	Ciolt	0	
	sat	Codru Butesii	0	
	sat	Buteasa	0	
	sat	Vălenii Șomcuței	13	
oraș Căvnic	oraș	Căvnic	104	104
Comuna Groși	reședință comună	Groși	60	175
	sat	Sat Nou de Jos	101	
	sat	Ocoliș	14	
Comuna Poienile de Sub Munte	reședință comună	Poienile de Sub Munte	88	88

Comuna Ciorcârlău	reședință comună	Cicârlău	83	111
	sat	Ilba	28	
Comuna Recea	reședință comună	Recea	78	319
	sat	Săsar	98	
	sat	Mocira	73	
	sat	Bozânta Mică	0	
	sat	Lăpușel	70	
Oraș Săliște de Sus	oraș	Săliște de Sus	77	77
Comuna Bârsana	reședință comună	Bârsana	76	76
Comuna Ocna Șugatag	reședință comună	Ocna Șugatag	62	75
	sat	Sat Șugatag	0	
	sat	Breb	13	
Comuna Remetea Chioarului	reședință comună	Remetea Chioarului	57	57
	sat	Berchezioaia	0	
	sat	Posta	0	
	sat	Berchez	0	
Comuna Ruscova	reședință comună	Ruscova	57	57
Oraș Ulmeni	oraș	Ulmeni	53	53
	sat	Chelița	0	
	sat	Someș-Uileac	0	
	sat	Țicău	0	
	sat	Arduzel	0	
Comuna Rona de Sus	reședință comună	Rona de Sus	52	52
	sat	Coștiui	0	
Comuna Săcel	reședință comună	Săcel	49	49
Comuna Sarasău	reședință comună	Sarasău	46	46
Comuna Șieu	reședință comună	Șieu	46	46
Comuna Vadu Izei	reședință comună	Vadu Izei	46	46
Comuna Lăpuș	reședință comună	Lăpuș	44	44
Comuna Repedea	reședință comună	Repedea	43	43
Comuna Săcălășeni	reședință comună	Săcălășeni	42	62
	sat	Culcea	0	
	sat	Coruia	20	
Comuna Săpânța	reședință comună	Săpânța	42	42
Comuna Oncești	reședință comună	Oncești	41	41
Comuna Ieud	reședință comună	Ieud	40	40
Oraș Dragomirești	oraș	Dragomirești	39	39
Comuna Fărcașa	reședință comună	Fărcașa	39	39
Comuna Bogdan Vodă	reședință comună	Bogdan Vodă	38	38
Comuna Coltău	reședință comună	Coltău	38	56
	sat	Cătălina	18	
Comuna Leordina	reședință comună	Leordina	38	38
Comuna Mireșu Mare	reședință comună	Mireșu Mare	38	52

	sat	Dăneștii Chioarului	0	
	sat	Lucăcești	0	
	sat	Remeți pe Someș	0	
	sat	Tulghieș	0	
	sat	Iadăra	14	
Comuna Groșii Țibleșului	reședință comună	Groșii Țibleșului	37	37
Comuna Rozavlea	reședință comună	Rozavlea	36	36
Comuna Satulung	reședință comună	Satulung	35	99
	sat	Mogoșești	23	
	sat	Finteușu Mic	22	
	sat	Fersig	0	
	sat	Pribilești	19	
Comuna Botiza	reședință comună	Botiza	32	32
Comuna Bocicoiu Mare	sat	Tisa	30	49
	sat	Crăciunești	19	
Comuna Copalnic Mănăstur	reședință comună	Copalnic Mănăstur	29	45
	sat	Curtuiuşu Mic	0	
	sat	Berința	0	
	sat	Cărpiniș	0	
	sat	Copalnic	0	
	sat	Lăschia	0	
	sat	Preluca Veche	0	
	sat	Preluca Nouă	0	
	sat	Vadu Izei	0	
	sat	Făurești	16	
Comuna Rona de Jos	reședință comună	Rona de Jos	27	27
Comuna Budești	reședință comună	Budești	27	27
	sat	Sârbi	0	
Comuna Șişești	reședință comună	Șişești	27	51
	sat	Cetățele	0	
	sat	Dănești	0	
	sat	Negreia	0	
	sat	Șurdești	24	
Comuna Suci de Sus	reședință comună	Suci de Sus	27	27
	sat	Suci de Jos	0	
Comuna Călinești	reședință comună	Călinești	26	26
	sat	Văleni	0	
Comuna Ardușat	reședință comună	Ardușat	26	26
Comuna Ariniș	reședință comună	Ariniș	24	24
Comuna Câmpulung la Tisa	reședință comună	Câmpulung la Tisa	23	23
Comuna Strâmtura	reședință comună	Strâmtura	23	37
	sat	Slătioara	0	

	sat	Glod	14	
Comuna Dumbrăvița	reședință comună	Dumbrăvița	21	67
	sat	Cărbunari	16	
	sat	Chechiș	15	
	sat	Unguraș	0	
	sat	Rus	15	
Comuna Coaș	reședință comună	Coaș	21	21
Comuna Petrova	reședință comună	Petrova	21	21
Comuna Remeți	reședință comună	Remeți	20	20
	sat	Piatra	0	
Comuna Giulești	reședință comună	Giulești	18	55
	sat	Berbești	37	
Comuna Sălsig	reședință comună	Sălsig	18	18
Comuna Desești	reședință comună	Desești	18	18
	sat	Mara	0	
	sat	Hărnicești	0	
Comuna Gârdani	reședință comună	Gârdani	16	16
Comuna Valea Chioarului	reședință comună	Valea Chioarului	16	16
	sat	Fericea	0	
Comuna Coroieni	reședință comună	Coroieni	15	35
	sat	Vălenii Lăpușului	20	
Comuna Baița de Sub Codru	reședință comună	Baița de Sub Codru	14	14
	sat	Urmeniș	0	
Comuna Bicăz	reședință comună	Bicăz	0	0
	sat	Corni	0	
Comuna Bistra	reședință comună	Bistra	0	0
	sat	Valea Vișeuului	0	
	sat	Crasna Vișeuului	0	
Comuna Boiu Mare	reședință comună	Boiu Mare	0	0
Comuna Cernești	reședință comună	Cernești	0	0
	sat	Fânațe	0	
	sat	Trestia	0	
	sat	Ciocotiș	0	
Comuna Cupșeni	reședință comună	Cușeni	0	0
	sat	Libotin	0	
	sat	Ungureni	0	
	sat	Costeni	0	
Comuna Oarța de Jos	reședință comună	Oarța de Jos	0	0
	sat	Oarța de Sus	0	
Comuna Poienile Izei	reședință comună	Poienile Izei	0	0
Comuna Vima Mică	reședință comună	Vima Mică	0	0

Tabel 15. Numărul total al companiilor cu sediul în Județul Maramureș, în raport cu UAT-urile, la nivelul anului 2020

Sursa. Listafirme.ro

8.2. Anexa 2 – Unități de învățământ în raport cu localizarea și timpul acestora

UAT	STATUTUL LOCALITĂȚII	DENUMIREA LOCALITĂȚII	Nr. unități școlare	Grădinițe	Școli	Licee/ Colegii/ Școli prof.	Altele
Municipiul Baia Mare	municipiu	Baia Mare	75	27	25	18	5
	sat	Firiza	0	-	-	-	-
Municipiul Sighetul Marmăției	municipiu	Sighetu Marmăției	32	11	9	7	5
oraș Borșa	oraș	Borșa	13	4	8	1	-
oraș Vișeu de Sus	oraș	Vișeu de Sus	15	6	4	2 licee; 2 școli prof.	1
oraș Baia Sprie	oraș	Baia Sprie	5	2	1	1	1
	sat	Tăuții de Sus	2	1	1	-	-
	sat	Chiuzbaia	1	-	1	-	-
	sat	Satu Nou de Sus	1	-	1	-	-
oraș Seini	oraș	Seini	5	2	2	1	-
	sat	Săbișa	1	1	-	-	-
oraș Târgu Lăpuș	oraș	Târgu Lăpuș	5	1	-	3	1
	sat	Răzoare	1	-	1	-	-
	sat	Rogoz	1	-	1	-	-
	sat	Dămacușeni	1	-	1	-	-
	sat	Cufoaia	1	1	-	-	-
	sat	Borcut	1	1	-	-	-
	sat	Dobricu Lăpușului	1	1	-	-	-
	sat	Înău	1	-	1	-	-
	sat	Stoiceni	1	1	-	-	-
	sat	Rohia	1	-	1	-	-
Comuna Moisei	reședință comună	Moisei	4	1	3	-	-
oraș Tăuții Măgherauș	oraș	Tăuții Măgherauș	1	-	-	1	-
	sat	Băița	1	1	-	-	-
	sat	Bozânta Mare	1	1	-	-	-
	sat	Nistru	1	-	1	-	-
	sat	Bușag	0	-	-	-	-
Comuna Băsești	reședință comună	Băsești	1	-	1	-	-
	sat	Stremț	1	1	-	-	-
Comuna Băiuț	reședință comună	Băiuț	2	1	1	-	-
Comuna Asuaju de Sus	reședință comună	Asuaju de Sus	1	-	1	-	-
oraș Vișeu de Jos	oraș	Vișeu de Jos	5	2	4	-	-
oraș Șomcuta Mare	oraș	Șomcuta Mare	5	2	2	1	-
	sat	Buciumi	1	1	-	-	-
	sat	Finteușu Mare	1	-	1	-	-
	sat	Buteasa	1	-	1	-	-
	sat	Codru Butesii	1	-	1	-	-

	sat	Ciolt	1	-	1	-	-
	sat	Vălenii Șomcuței	0	-	-	-	-
oraș Căvnic	oraș	Căvnic	3	1	1	1	-
Comuna Groși	reședință comună	Groși	2	1	1	-	-
	sat	Sat Nou de Jos	0	-	-	-	-
	sat	Ocoliș	0	-	-	-	-
Comuna Poienile de Sub Munte	reședință comună	Poienile de Sub Munte	21	13	7	1 (școală prof.)	-
Comuna Ciorcârlău	reședință comună	Cicârlău	1	-	1	-	-
	sat	Ilba	1	-	1	-	-
Comuna Recea	reședință comună	Recea	1	-	1	-	-
	sat	Săsar	3	2	1	-	-
	sat	Mocira	1	1	-	-	-
	sat	Bozânta Mică	1	1	-	-	-
	sat	Lăpușel	2	1	1	-	-
Oraș Săliștea de Sus	oraș	Săliștea de Sus	1	-	1	-	-
Comuna Bârsana	reședință comună	Bârsana	2	-	2	-	-
Comuna Ocna Șugatag	reședință comună	Ocna Șugatag	3	2	-	1	-
	sat	Sat Șugatag	1	-	1	-	-
	sat	Breb	1	-	1	-	-
Comuna Remetea Chioarului	reședință comună	Remetea Chioarului	1	-	1	-	-
	sat	Berchezoaia	1	-	1	-	-
	sat	Posta	1	-	1	-	-
	sat	Berchez	1	1	-	-	-
Comuna Ruscova	reședință comună	Ruscova	9	7	1	1 (școală prof.)	-
Oraș Ulmeni	oraș	Ulmeni	3	-	1	2	-
	sat	Chelița	1	-	1	-	-
	sat	Someș-Uileac	1	1	-	-	-
	sat	Țicău	1	-	1	-	-
	sat	Arduzel	2	1	1	-	-
Comuna Rona de Sus	reședință comună	Rona de Sus	2	1	1	-	-
	sat	Coștiui	1	1	-	-	-
Comuna Săcel	reședință comună	Săcel	1	-	1	-	-
Comuna Sarasău	reședință comună	Sarasău	1	-	1	-	-
Comuna Șieu	reședință comună	Șieu	2	1	1	-	-
Comuna Vadu Izei	reședință comună	Vadu Izei	1	-	1	-	-
Comuna Lăpuș	reședință comună	Lăpuș	1	-	1	-	-
Comuna Repedea	reședință comună	Repedea	9	2	6	1 (școală prof.)	-
Comuna Săcălășeni	reședință comună	Săcălășeni	1	-	1	-	-
	sat	Culcea	1	-	1	-	-
	sat	Coruia	1	-	1	-	-
Comuna Săpânța	reședință comună	Săpânța	2	1	1	-	-

Comuna Oncești	reședință comună	Oncești	1	-	1	-	-
Comuna Ieud	reședință comună	Ieud	3	1	2	-	-
Oraș Dragomirești	oraș	Dragomirești	1	-	1	-	-
Comuna Fărcașa	reședință comună	Fărcașa	3	2	1	-	-
Comuna Bogdan Vodă	reședință comună	Bogdan Vodă	1	-	1	-	-
Comuna Coltău	reședință comună	Coltău	1	-	1	-	-
	sat	Cătălina	0	-	-	-	-
Comuna Leordina	reședință comună	Leordina	1	-	1	-	-
Comuna Mireșu Mare	reședință comună	Mireșu Mare	1	-	1	-	-
	sat	Dăneștii Chioarului	1	1	-	-	-
	sat	Lucăcești	2	1	1	-	-
	sat	Remeți pe Someș	1	1	-	-	-
	sat	Tulghieș	1	-	1	-	-
	sat	Iadăra	1	1	-	-	-
Comuna Groșii Țibleșului	reședință comună	Groșii Țibleșului	1	-	1	-	-
Comuna Rozavlea	reședință comună	Rozavlea	1	-	-	1	-
Comuna Satulung	reședință comună	Satulung	1	-	1	-	-
	sat	Mogoșești	1	1	-	-	-
	sat	Finteușu Mic	1	-	1	-	-
	sat	Fersig	1	-	1	-	-
	sat	Pribilești	1	-	1	-	-
Comuna Botiza	reședință comună	Botiza	2	-	2	-	-
Comuna Bocicoiu Mare	reședință comună	Bocicoiu Mare	0	-	-	-	-
	sat	Lunca la Tisa	0	-	-	-	-
	sat	Tisa	0	-	-	-	-
	sat	Crăciunești	4	1	3	-	-
Comuna Copalnic Mănăstur	reședință comună	Copalnic Mănăstur	1	-	1	-	-
	sat	Curtuiuşu Mic	1	-	1	-	-
	sat	Berința	1	-	1	-	-
	sat	Cărpiniș	1	-	1	-	-
	sat	Copalnic	1	-	1	-	-
	sat	Lăschia	1	-	1	-	-
	sat	Preluca Veche	1	-	1	-	-
	sat	Preluca Nouă	1	-	1	-	-
	sat	Vad	1	-	1	-	-
	sat	Făurești	1	-	1	-	-
Comuna Rona de Jos	reședință comună	Rona de Jos	1	-	1	-	-
Comuna Budești	reședință comună	Budești	1	-	1	-	-
	sat	Sârbi	2	-	1	1 (școală prof.)	-
Comuna Șișești	reședință comună	Șișești	2	-	2	-	-
	sat	Cetățele	1	-	1	-	-
	sat	Dănești	1	-	1	-	-
	sat	Negreia	1	-	1	-	-

	sat	Șurdești	1	-	1	-	-
Comuna Suci de Sus	reședință comună	Suci de Sus	2	-	2	-	-
	sat	Suci de Jos	1	-	1	-	-
Comuna Călinești	reședință comună	Călinești	1	-	1	-	-
	sat	Văleni	1	-	1	-	-
Comuna Ardușat	reședință comună	Ardușat	1	-	1	-	-
Comuna Ariniș	reședință comună	Ariniș	1	-	1	-	-
Comuna Câmpulung la Tisa	reședință comună	Câmpulung la Tisa	3	1	2	-	-
Comuna Strâmtura	reședință comună	Strâmtura	1	-	1	-	-
	sat	Slătioara	1	-	1	-	-
	sat	Glod	1	-	1	-	-
Comuna Dumbrăvița	reședință comună	Dumbrăvița	2	1	-	1 (școală prof.)	-
	sat	Cărbunari	1	1	-	-	-
	sat	Chechiș	1	1	-	-	-
	sat	Unguraș	1	-	1	-	-
	sat	Rus	1	-	1	-	-
Comuna Coaș	reședință comună	Coaș	1	-	1	-	-
Comuna Petrova	reședință comună	Petrova	4	1	2	1	-
Comuna Remeți	reședință comună	Remeți	2	1	1	-	-
	sat	Piatra	1	1	-	-	-
Comuna Giulești	reședință comună	Giulești	1	-	1	-	-
	sat	Berbești	1	-	1	-	-
Comuna Sălsig	reședință comună	Sălsig	4	1	3	-	-
Comuna Desești	reședință comună	Desești	1	-	1	-	-
	sat	Mara	1	-	1	-	-
	sat	Hărnicești	1	1	-	-	-
Comuna Gârdani	reședință comună	Gârdani	1	-	1	-	-
Comuna Valea Chioarului	reședință comună	Valea Chioarului	1	-	1	-	-
	sat	Fericea	1	-	1	-	-
Comuna Coroieni	reședință comună	Coroieni	2	-	2	-	-
	sat	Vălenii Lăpușului	1	1	-	-	-
Comuna Baița de Sub Codru	reședință comună	Baița de Sub Codru	1	-	1	-	-
	sat	Urmeniș	0	-	-	-	-
Comuna Bicăz	reședință comună	Bicăz	1	-	1	-	-
	sat	Corni	1	1	-	-	-
Comuna Bistra	reședință comună	Bistra	1	-	1	-	-
	sat	Valea Vișeuului	4	3	1	-	-
	sat	Crasna Vișeuului	5	1	4	-	-
Comuna Boiu Mare	reședință comună	Boiu Mare	2	1	1	-	-
Comuna Cernești	reședință comună	Cernești	1	-	1	-	-
	sat	Fânațe	1	-	1	-	-
	sat	Trestia	1	-	1	-	-

	sat	Ciocotiș	1	-	1	-	-
Comuna Cupșeni	reședință comună	Cupșeni	1	-	1	-	-
	sat	Libotin	1	-	1	-	-
	sat	Ungureni	1	1	-	-	-
	sat	Costeni	1	1	-	-	-
Comuna Oarța de Jos	reședință comună	Oarța de Jos	1	1	-	-	-
	sat	Oarța de Sus	1	-	1	-	-
Comuna Poienile Izei	reședință comună	Poienile Izei	1	-	1	-	-
Comuna Vima Mică	reședință comună	Vima Mică	3	1	2	-	-

Tabel 16. Numărul și tipul unităților de învățământ din localitățile Județului Maramureș, anul școlar 2021-2022

Sursa. Inspectoratul Școlar Județean

8.3. Anexa 3 – Unități de cazare

Tipuri de structuri de primire turistica	Localitati	2011	2016	2021
Total	TOTAL	172	225	392
	MUNICIPIUL BAIA MARE	37	44	46
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	12	18	19
	ORAS BAIA SPRIE	5	7	10
	ORAS BORSA	19	17	32
	ORAS CAVNIC	4	4	6
	ORAS SALISTEA DE SUS	2	1	1
	ORAS SEINI	-	2	1
	ORAS SOMCUTA MARE	3	4	3
	ORAS TARGU LAPUS	1	4	5
	ORAS TAUTII-MAGHERAUS	1	1	2
	ORAS ULMENI	1	2	-
	ORAS VISEU DE SUS	6	10	16
	ASUAJU DE SUS	-	-	1
	BAIUT	-	1	2
	BARSANA	7	7	9
	BISTRA	-	-	1
	BOGDAN VODA	1	1	1
	BOTIZA	7	8	9
	BUDESTI	2	3	5
	CALINESTI	1	-	2
	CICARLAU	1	1	1
	COLTAU	1	4	5
	COPALNIC-MANASTUR	1	1	8
	DESESTI	4	4	10
	DUMBRAVITA	2	2	3
	GIULESTI	-	3	5
	GROSII TIBLESULUI	-	-	1

	IEUD	1	1	4
	MIRESU MARE	-	-	1
	MOISEI	2	7	23
	OCNA SUGATAG	13	17	69
	ONCESTI	2	2	6
	PETROVA	-	-	1
	POIENILE IZEI	9	10	13
	RECEA	2	3	4
	RONA DE SUS	-	1	1
	ROZAVLEA	-	-	1
	RUSCOVA	-	-	2
	SACALASENI	3	2	2
	SACEL	1	3	8
	SAPANTA	5	5	15
	SARASAU	-	1	2
	SATULUNG	-	2	2
	SIEU	2	2	5
	SISESTI	1	3	5
	STRAMTURA	1	3	3
	SUCIU DE SUS	-	1	1
	VADU IZEI	8	8	15
	VALEA CHIOARULUI	2	2	2
	WISEU DE JOS	2	3	3
Hoteluri	TOTAL	24	28	34
	MUNICIPIUL BAIA MARE	9	12	17
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	3	3	2
	ORAS BAIA SPRIE	1	1	1
	ORAS BORSA	5	4	5
	ORAS CAVNIC	2	2	2
	ORAS WISEU DE SUS	2	3	4
	OCNA SUGATAG	2	1	1
	RECEA	-	1	1
	SISESTI	-	1	1
Hosteluri	TOTAL	3	7	5
	MUNICIPIUL BAIA MARE	3	3	1
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	-	1	1
	ORAS BAIA SPRIE	-	-	1
	ORAS BORSA	-	-	1
	ORAS CAVNIC	-	-	1
	ORAS TARGU LAPUS	-	2	-
	ORAS ULMENI	-	1	-
Moteluri	TOTAL	8	7	6
	MUNICIPIUL BAIA MARE	3	2	1

	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	2	2	3
	ORAS BAIA SPRIE	1	1	1
	ORAS BORSA	1	1	-
	SACALASENI	1	1	1
Vile turistice	TOTAL	3	1	3
	MUNICIPIUL BAIA MARE	-	-	1
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	2	-	1
	BARSANA	1	-	-
	DUMBRAVITA	-	-	1
	SAPANTA	-	1	-
Cabane turistice	TOTAL	2	3	5
	MUNICIPIUL BAIA MARE	-	2	1
	ORAS BAIA SPRIE	-	1	2
	ORAS CAVNIC	1	-	-
	BARSANA	-	-	1
	DESESTI	1	-	1
Campinguri	TOTAL	-	3	2
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	-	1	-
	OCNA SUGATAG	-	1	1
	SAPANTA	-	1	1
Popasuri turistice	TOTAL	-	1	-
	SATULUNG	-	1	-
Casute turistice	TOTAL	-	-	3
	BARSANA	-	-	1
	OCNA SUGATAG	-	-	1
	SATULUNG	-	-	1
Tabere de elevi si prescolari	TOTAL	2	1	-
	MUNICIPIUL BAIA MARE	2	1	-
Pensiuni turistice	TOTAL	53	70	70
	MUNICIPIUL BAIA MARE	20	23	21
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	5	11	9
	ORAS BAIA SPRIE	3	4	5
	ORAS BORSA	13	11	21
	ORAS CAVNIC	1	2	2
	ORAS SALISTEA DE SUS	2	-	-
	ORAS SEINI	-	1	1
	ORAS SOMCUTA MARE	2	3	1
	ORAS TARGU LAPUS	1	1	2
	ORAS TAUTII-MAGHERAUS	1	-	1
	ORAS ULMENI	1	-	-
	ORAS VISEU DE SUS	4	7	7
	DUMBRAVITA	-	1	-
	OCNA SUGATAG	-	2	-

Pensiuni agroturistice	RECEA	-	1	-
	STRAMTURA	-	1	-
	WISEU DE JOS	-	2	-
	TOTAL	77	104	264
	MUNICIPIUL BAIA MARE	-	1	4
	MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	-	-	3
	ORAS BORSA	-	1	5
	ORAS CAVNIC	-	-	1
	ORAS SALISTEA DE SUS	-	1	1
	ORAS SEINI	-	1	-
	ORAS SOMCUTA MARE	1	1	2
	ORAS TARGU LAPUS	-	1	3
	ORAS TAUTII-MAGHERAUS	-	1	1
	ORAS ULMENI	-	1	-
	ORAS WISEU DE SUS	-	-	5
	ASUAJU DE SUS	-	-	1
	BAIUT	-	1	2
	BARSANA	6	7	7
	BISTRA	-	-	1
	BOGDAN VODA	1	1	1
	BOTIZA	7	8	9
	BUDESTI	2	3	5
	CALINESTI	1	-	2
	CICARLAU	1	1	1
	COLTAU	1	4	5
	COPALNIC-MANASTUR	1	1	8
	DESESTI	3	4	9
	DUMBRAVITA	2	1	2
	GIULESTI	-	3	5
	GROSII TIBLESULUI	-	-	1
	IEUD	1	1	4
	MIRESU MARE	-	-	1
	MOISEI	2	7	23
	OCNA SUGATAG	11	13	66
	ONCESTI	2	2	6
	PETROVA	-	-	1
	POIENILE IZEI	9	10	13
	RECEA	2	1	3
	RONA DE SUS	-	1	1
	ROZAVLEA	-	-	1
	RUSCOVA	-	-	2
	SACALASENI	2	1	1
	SACEL	1	3	8

	SAPANTA	5	3	14
	SARASAU	-	1	2
	SATULUNG	-	1	1
	SIEU	2	2	5
	SISESTI	1	2	4
	STRAMTURA	1	2	3
	SUCIU DE SUS	-	1	1
	VADU IZEI	8	8	15
	VALEA CHIOARULUI	2	2	2
	WISEU DE JOS	2	1	3

Tabel 17. Numărul și tipul unităților de cazare din localitățile Județului Maramureș. Analiză comparativă 2011-2016-2021

Sursa. INS, Baza de date Tempo

8.4. Anexa 4 – Infrastructura sportivă în unitățile de educație

	Sali de gimnastica	Terenuri de sport	TOTAL
TOTAL	100	116	216
MUNICIPIUL BAIA MARE	29	50	79
MUNICIPIUL SIGHETU MARMATIEI	10	11	21
ORAS VISEU DE SUS	6	7	13
ORAS TARGU LAPUS	6	3	9
ORAS BAIA SPRIE	5	3	8
ORAS BORSA	4	4	8
ORAS CAVNIC	3	3	6
SISESTI	1	5	6
ORAS SEINI	3	1	4
MOISEI	3	1	4
RECEA	3	1	4
COPALNIC-MANASTUR	2	1	3
ORAS ULMENI	1	1	2
ARINIS	1	1	2
BAITA DE SUB CODRU	1	1	2
BICAZ	1	1	2
BISTRA	0	2	2
BOCICOIU MARE	1	1	2
COAS	1	1	2
COROIENI	1	1	2
OCNA SUGATAG	1	1	2
REMETEA CHIOARULUI	0	2	2
RONA DE SUS	1	1	2
SARASAU	0	2	2
ORAS TAUTII-MAGHERAUS	1	0	1
BOIU MARE	0	1	1

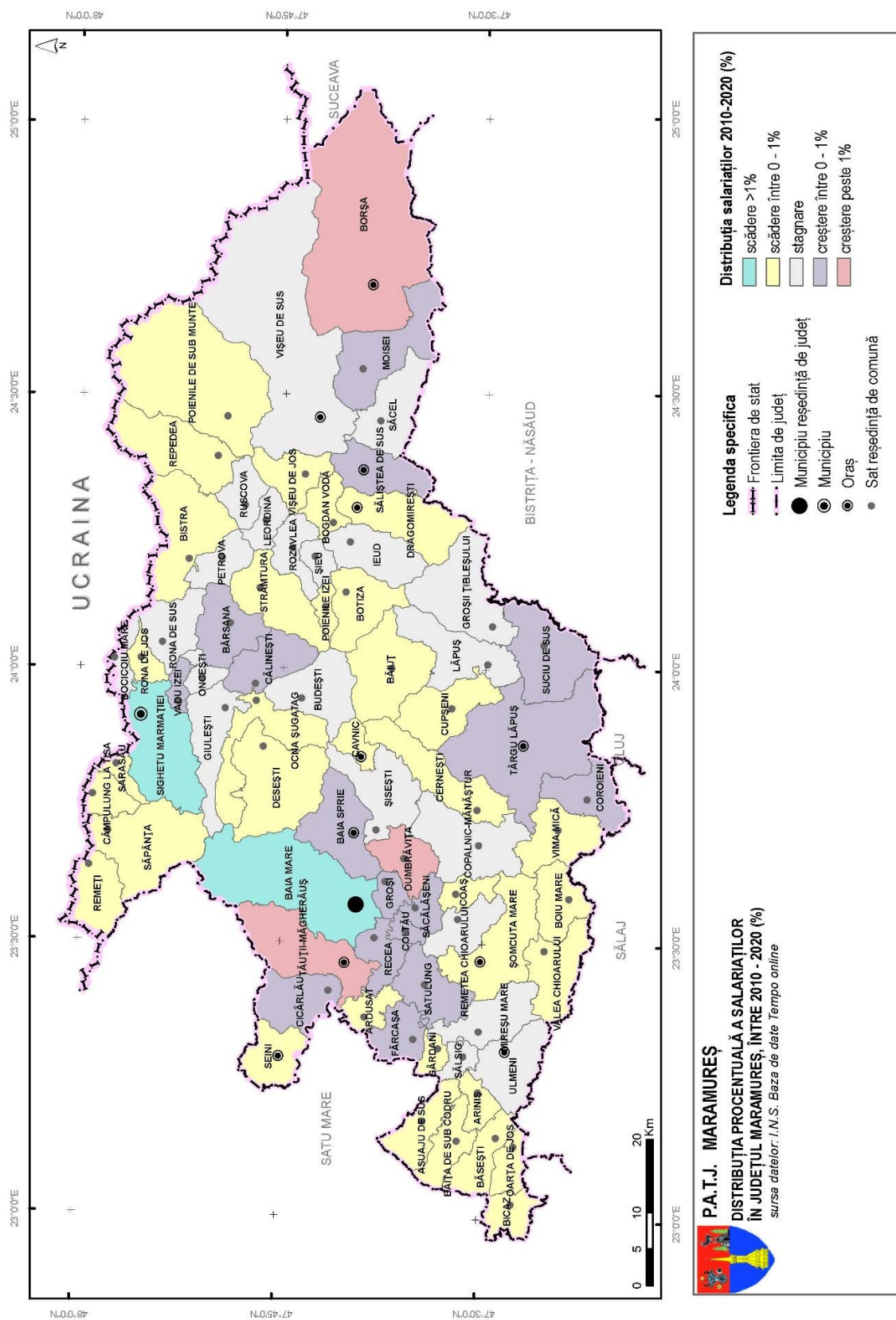
BOGDAN VODA	1	0	1
BOTIZA	1	0	1
BUDESTI	1	0	1
CICARLAU	0	1	1
CAMPULUNG LA TISA	1	0	1
COLTAU	1	0	1
DESESTI	1	0	1
DUMBRAVITA	0	1	1
FARCASA	0	1	1
GARDANI	0	1	1
GROSII TIBLESULUI	1	0	1
IEUD	0	1	1
LAPUS	0	1	1
OARTA DE JOS	0	1	1
POIENILE DE SUB MUNTE	0	1	1
REMETI	1	0	1
RONA DE JOS	1	0	1
ROZAVLEA	1	0	1
SACALASENI	1	0	1
SALSIG	1	0	1
SAPANTA	0	1	1
SIEU	1	0	1
VADU IZEI	1	0	1
VALEA CHIOARULUI	1	0	1
WISEU DE JOS	0	1	1
DRAGOMIREȘTI	0	0	0
SĂLIȘTEA DE SUS	0	0	0
ORAS SOMCUTA MARE	0	0	0
ARDUSAT	0	0	0
ASUAJU DE SUS	0	0	0
BAIUT	0	0	0
BARSANA	0	0	0
BASESTI	0	0	0
CALINEȘTI	0	0	0
CERNEȘTI	0	0	0
CUPȘENI	0	0	0
GIULEȘTI	0	0	0
GROSI	0	0	0
LEORDNIA	0	0	0
MIRESU MARE	0	0	0
ONCEȘTI	0	0	0
PETROVA	0	0	0
POIENILE IZEI	0	0	0

REPEDEA	0	0	0
RUSCOVA	0	0	0
SACEL	0	0	0
SATULUNG	0	0	0
STRAMTURA	0	0	0
SUCIU DE SUS	0	0	0
VIMA MICA	0	0	0

Tabel 18. Infrastructura sportivă aferentă unităților de educație din localitățile Județului Maramureș, în anul 2020

Sursa. INS, Baza de date Tempo

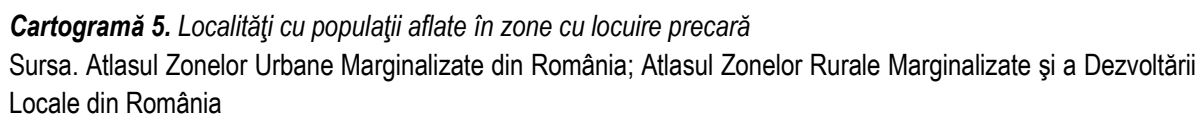
8.5. Anexa 5 – Cartograme

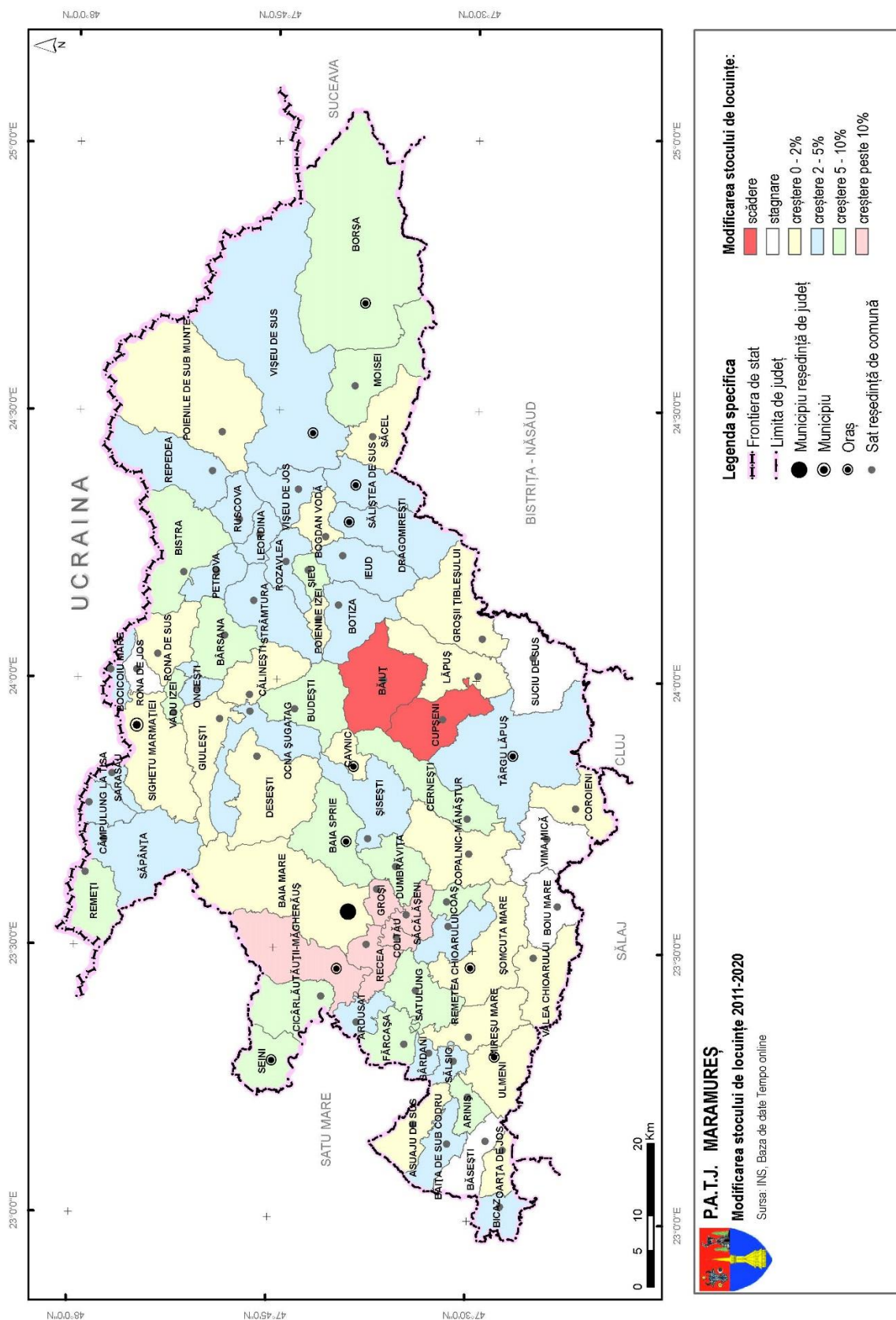

Cartogramă 1. Distribuția procentuală a salariilor în funcție de evoluția procentuală în perioada 2010-2020
Sursa. INS, Baza de date Tempo

Sursa. Studiu privind stabilirea potențialului socio-economic de dezvoltare al zonelor rurale

Cartogramă 6. Modificarea stocului de locuințe 2011-2020
Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date Tempo

